

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ★ SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**T.R.T MÜZİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI'NIN HALK MÜZİĞİ
REPERTUARINDA TESPİT EDİLEN SÖZLÜ- SÖZSÜZ EZGİLERDEKİ USÛL
SORUNLARI ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA**

**YÛKSEK LİSANS TEZİ
Mehmet KOÇ**

Anasanat Dalı : Türk Müziğı

Programı : Türk Müziğı

ŞUBAT 2010

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ★ SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**T.R.T MÜZİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI'NIN HALK MÜZİĞİ
REPERTUARINDA TESPİT EDİLEN SÖZLÜ- SÖZSÜZ EZGİLERDEKİ USÛL
SORUNLARI ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA**

**YÛKSEK LİSANS TEZİ
Mehmet KOÇ
(415921012)**

**Tezin Enstitüye Verildiğı Tarih : 25 Aralık 2009
Tezin Savunulduğı Tarih : 26 Ocak 2010**

**Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Gökten AY (İTÜ)
Diğer Jüri Üyeleri : Doç. Erol Parlak (İTÜ)
Doç. Dr. Mustafa Uslu (M.Ü)**

ŞUBAT 2010

ÖNSÖZ

Ustalarımız, zamanın şart ve imkanlarında hazineler değerindeki halk ezgilerimizi derleyip notaya alırken, çok zor şartlarda çalışmışlardır. Nota bilgisinin zayıf ve bilinçli takım çalışmasının olmadığı o dönemlerde, bazı ezgileri istemeyerekte olsa, üzerinde tartışılır bir şekilde notaya almışlardır. Buna kişisel ve duygusal bakış açılarının eklenmesiyle de eksiklikler günümüze kadar doğru kabul edilerek gelmiştir. Bugün yapmaya çalıştığımız o günkü çalışmaların devamı niteliğinde olup, derlenmiş, notaya alınmış hazır malzemeleri daha titiz incelemelerle, bilimsel, akademik bir platformda üzerinde tartıştırayarak, geleceğe zengin bir miras bırakmaktır. Bu çalışmadaki temel amacımız ezgilere, yeni bir usul vermek değil, ezginin notaya alımı sırasında eksik bakış açılarıyla yapılan yanlışların tespiti ve düzeltilmesidir.

Ustalarımızın bazı haklı itirazlarına ve korkularına katılıyoruz. Ehil olmayanların konu üzerinde fikir üretip konuşmalarına bizde karşıyız. Fakat konuyla alakalı kimselerinde tavsiyeleri dikkate alınmalı, Sn. Paşmakçı'nın söylediği gibi, “yanlışların arkasından gitmemeliyiz.” Konumuzla yakından alakalı ve aynı hassasiyeti gösteren değerli bilim insanı ve sanatçı öğretim üyeleri olduğu gibi, bunun tam zıddı düşünen, malzemenin aynen korunması ve hiçbir müdahale yapılmaması gerektiğini savunan kişilerde olacaktır.

Bu tezdeki, tespitleri yüzde yüz doğruluğu yönünde bir iddianın peşinde değiliz. Amacımız, üzerinde soru işareti bulunan konuları tartışmaya açarak, tereddütleri fikir birliğiyle asgariye indirmektir. Hassas bir konuyu incelediğimiz bilincinde olarak, engin tecrübelerinden ve konu hakkındaki fikirlerinden faydalandığım başta San. Öğr. Gör. Yücel Paşmakçı, danışmanım Yrd. Doç. Dr. Göktan Ay, Doç. Erol Parlak, Doç. Dr. Mustafa Muslu, Sanatçı Öğr. Gör. Ali İhsan Yılmaz, Öğr. Gör. Cihangir Terzi, Sanatçı Öğr. Gör. Adnan Ataman'a, San. Öğr. Gör. Süleyman Şenel'e, teşekkür ütmeyi borç bilirim. Bugün hayatta olmayıp geçmişte tanışma ve öğrencileri olma şerefini kazandığım bilim insanı ve sanatçılar Nida Tüfekçi, Neriman Altındağ Tüfekçi, Sadi Yaver Ataman, Muzaffer Sarısözen, Ali Ekber Çiçek ve adını sayamadığımız bütün unutulmaz üstadların manevi huzurlarında saygıyla eğilmeyi şeref biliriz.

Şubat 2010

Mehmet KOÇ

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	v
ŞEKİL LİSTESİ	vii
ÖZET	ix
SUMMARY	xi
1. GİRİŞ	1
1.1. Usûlün Tanımı, Hayatımızdaki Yeri ve Önemi	2
1.2. Türk Halk Müziği Usûlleri ve Tipleri	3
1.3. Usûl Tespitinde Sorunlar ve Çözüm Önerileri	3
2. TÜRKÜLERİN MÜZİK, USÛL VE SÖZ CÜMLESİ OLARAK İNCELENMESİ	5
2.1 İncelenen Ezgilerin Müzik ve Sözel Cümle Yapıları	5
2.1.1 Çimenli bahçede	5
2.1.2 Ben yürürüm yane yane	7
2.1.3 Madımah bitti mola	8
2.1.4 Bahçaya indimki	9
2.1.5 Derman arardım derdime	10
2.1.6 Aşıklar neylesin seni	11
2.1.7 Hasan dağı	12
2.1.8 Burçak tarlası	13
2.1.9 Kız belin incedir ince	15
2.1.10 Değirmenin bendine	16
2.1.11 Yüce dağ başında ceylan balalar	17
2.1.12 Menekşe buldum derede	18
2.1.13 Beligrat kal'ası	19
2.1.14 Bir çift gavlak koşarım	20
2.1.15 Dar sokaktan geçemem	21
2.1.16 Dama bulgur sererler	22
2.1.17 Köylü kızı çayda gezer	23
2.1.18 Evleri iki katlı	24
2.1.19 Dere boyu saz olur	25
2.1.20 Çift beyaz güvercin	26
2.1.21 Pınar başında durma	27
2.1.22 İrafa koydum narı	27
2.1.23 Eski sille	29
2.1.24 Adilemin üç boncuklu hasırı	30
2.1.25 Evlerinin önü guşlar darısı	31
2.1.26 Kız bahçende gül varmı	32
2.1.27 Garmı yağmış yücedağlar başına	33
2.1.28 Haydar haydar	34
2.1.29 Dirvana vurdum uçti	35
2.1.30 Gafil gezme şaşkın	35
2.1.31 Leblebi koydum tasa	36
2.1.32 Suya gider allı gelin	37

2.1.33 Ağam İstanbul’u meskenmi tuttun	38
2.1.34 Yar yaman seyit kızı.....	40
2.1.35 Sallanı sallanı gelir geçersin.....	41
2.1.36 Yarimin kaşları kalem	41
2.1.37 At gelir (kadın ağzı)	42
2.1.38 Ben gidiyorum yoluma.....	44
2.1.39 Ben geçiye gidemem	45
2.1.40 Köyden köye gezerim.....	46
2.1.41 Çay aşşığı iz gider (güzeller)	47
2.1.42 Düvazdeh imam.....	48
2.1.43 Acem gızı	49
2.1.44 Gül menekşe senden almış kokuyu	50
2.1.45 Şu yüce dağların karı.....	51
2.1.46 Üç kuşuduk, uçaridik havada	52
2.1.47 Ervahı ezelden	54
2.1.48 Ah bir ataş ver	55
3. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	57
KAYNAKLAR.....	59
EKLER.....	61
Ek 1: İncelenen Türkülerin TRT Arşivindeki Orijinal Örnekleri	61
Ek 2: Konuyla İlgili Yücel Paşmakçı’nın Fikirleri	133
Ek 3: Konuyla İlgili Metin Eke’nin Bildirisi	134
ÖZGEÇMİŞ.....	142

KISALTMALAR

Ç	: Çıkıcı
Ç-İ	: Çıkıcı inici
D. T	: Derleme Tarihi
İ	: İnici
İ-Ç	: İnici çıkıcı
İst.Rad. Arşivi	: İstanbul Radyosu Arşivi
İTÜ	: İstanbul Teknik Üniversitesi
K. A.	: Kimden alındığı
N. Y	: Notaya yazan
THM Rep. No	: Türk Halk Müziği Reptuar no
THM	: Türk Halk Müziği
THM. Şub	: Türk Halk Müziği Şubesi
TRT M.D	: Türkiye Radyo Televizyon Müzik Dairesi
TRT	: Türkiye Radyo Televizyon

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa

Şekil A.1 : Çimenli Bahçede	61
Şekil A.2 : Ben yürürüm yane yane.....	62
Şekil A.3 : Madımah bidimola	63
Şekil A.4 : Bahçaya indim ki.....	64
Şekil A.5 : Derman arardım derdime.....	65
Şekil A.6 : Aşıklar neylesin seni	67
Şekil A.7 : Hasan dağı	68
Şekil A.8 : Burçak tarlası.....	69
Şekil A.9 : Kız belin incedir ince	70
Şekil A.10 : Değirmenin bendine	71
Şekil A.11 : Yüce dağ başında ceylan balalar	72
Şekil A.12 : Menevşe buldum derede.....	73
Şekil A.13 : Beligrat kal’ası	74
Şekil A.14 : Bir çift gavlak koşarım	76
Şekil A.15 : Dar sokaktan geçemem	77
Şekil A.16 : Dama bulgur sererler	78
Şekil A.17 : Köylü gızı çayda gezer	79
Şekil A.18 : Evleri iki katlı.....	80
Şekil A.19 : Dere boyu saz olur.....	81
Şekil A.20 : Çift beyaz güvercin	82
Şekil A.21 : Pınar başında durma	83
Şekil A.22 : İrafa koydum narı	85
Şekil A.23 : Eski sille	88
Şekil A.24 : Adilemin üç boncuklu hasırı	90
Şekil A.25 : Evlerinin önü guşlar darısı	91
Şekil A.26 : Kız bahçende gül varmı.....	93
Şekil A.27 : Garmı yağmış yüce dağlar başına	95
Şekil A.28 : Haydar haydar	98
Şekil A.29 : Dirvana vurdum uçı.....	99
Şekil A.30 : Gafil gezme şaşkın	100
Şekil A.31 : Leblebi koydum tasa	101
Şekil A.32 : Suyu gider allı gelin has gelin	102
Şekil A.33 : Ağam İstanbul’u meskenmi tuttun	104
Şekil A.34 : Yar yaman seyit kızı.....	106
Şekil A.35 : Sallanı sallanı gelir geçersin.....	107
Şekil A.36 : Yarimin kaşları kalem	108
Şekil A.37 : At gelir (kadın ağzı)	112
Şekil A.38 : Ben gidiyorum yoluma.....	113
Şekil A.39 : Ben geçiye gidemem	114

Şekil A.40 : Köyden köye gezerim.....	116
Şekil A.41 : Çay aşşığı iz gider (güzeller)	117
Şekil A.42 : Acem gızı.....	118
Şekil A.43 : Gül menekşe senden almış kokuyu	121
Şekil A.44 : Şu yüce dağların karı	123
Şekil A.45 : Üç kuşuduk uçar idik havada	126
Şekil A.46 : Ervahı ezelden	129
Şekil A.47 : Ah bir ataş ver	131
Şekil A.48 : Kaleden kaleye şahin uçurdum.....	136
Şekil A.49 : Ayva dibi serin olur	137
Şekil A.50 : Evlerinin önü üzüm asması	137
Şekil A.51 : Gülen ber sağar koyuni.....	137
Şekil A.52 : Havuz başının gülleri.....	138
Şekil A.53 : Ben ağlarım yane yane	138
Şekil A.54 : Usandım senin elinden	139
Şekil A.55 : Şu yüce dağların karı	139
Şekil A.56 : Taşa verdim yanımı	140
Şekil A.57 : İnceden ince.....	140
Şekil A.58 : Pamukçu bengi zeybeği	141
Şekil A.59 : Koca arap zeybeği	141

T.R.T MÜZİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI'NIN HALK MÜZİĞİ REPERTUARINDA TESPİT EDİLEN SÖZLÜ- SÖZSÜZ EZGİLERDEKİ USÛL SORUNLARI ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

ÖZET

Türk halk müziği alanında, gerek resmi kurumlar ve gerek özel kişisel derleme çalışmaları yapılarak, kültür mirasımızın bugünlere kadar ulaşması sağlanmıştır. Halkın bu önemli değerlerinin kaybolması önemli ölçüde engellenmiştir. Üzerinde titizlikle durulması gereken önemli bir noktada, derlenen bu mirasın korunması, kayıt altına alınmasıdır. Ezgilerin kayıt altına alınması aşamasında, müzik, söz, usûl, çalgı, ses (şan) unsurlarının çok dikkatlice incelenmesi gerekmektedir.

Ne yazık ki çok önemli üstadlar tarafından derlenen ve notaya alınan eserlerde dahi bazı yanlışlıkların olduğu görülmektedir. Bu da o zamanki bilgi, teknolojik şartlar ve eğitimle ilgilidir.

Yaptığımız çalışmada; kişiler değil eserler dikkate alınarak Türk halk müziğimize, bilimsel bir bakış açısı getirilmiştir. Bu araştırmamızda farklı bölgelerden 48 eser seçilerek taranmış, usûl, söz, ezgi yanlışlıkları anlaşılır bir dille anlatılmaya çalışılmıştır.

THM repertuarındaki usûl sıkıntıları, TRT sanatçıları, konservatuarlar ve öğretim elemanları tarafından da kabul edilmektedir. Yıllardır TRT Kurumu, bir okul ve en önemli icra merkezi olarak kabul edildiğinden, bu kurumdaki kayıtlarda, en önemli referans kaynağı olmuştur. Ancak bu önemli kurumda çok ciddi kayıt hatalarını (nota, CD) titizlikle incelemeyen, bunları gerek nota ve gerek CD haline getirerek, yanlışlıkların tüm ülkeye dağılmasına sebep olmuştur.

TRT Kurumu gibi konservatuarlarda bu konuya titizlikle eğilememiş, sorunlu notaları düzeltip yayınlamaya geçememişlerdir.

TRT THM repertuarının çoğunda usûl hatası yoktur. Ancak bu, diğerlerini de göz ardı etmemizi sağlamamaktadır. Çalışmanın sonunda görülecektir ki; her eser en ince ayrıntısına göre, yöresel özelliklerde dikkate alınarak analiz edilmiş, önemli bulgulara ulaşılmış ve çözüm yolları anlatılmıştır.

Bu araştırmanın alanla uğraşan kişi ve kurumlara yararlı olmasını dilerim.

A STUDY ON STYLE PROBLEMS IN VERBAL-INSTRUMENTAL TUNES THAT WERE DETERMINED IN FOLK MUSIC REPERTORY OF T.R.T. MUSICAL DEPARTMENT

SUMMARY

It is provided to continue our cultural heritage until today by composition studies that were made by government agencies and also by private and personnel studies on the area of Turkish folk music. Loosing of these important values of public were significantly prevented. Protection of these compositions that are our heritage and taking them under records are important subjects that must be paid great attention. Music, words, style, instruments and sound (voice) elements must be examined carefully during process of taking tunes under record.

Unfortunately, some failures are seen even in works that are prepared and taken to musical note by very important masters. This is related with information, technologic conditions and education of that period.

In our study; we brought a scientific approach to our Turkish folk music by taking works into condition instead of persons. In this study, 48 works from different areas were examined and their style, word and tune failures were tried to be explained with a straightforward language.

Type problems in THM (Turkish Folk Music) are also accepted by TRT artists, conservatory and instructors. As TRT has been accepted as a school and the most important performance centre for years, the records in this institution was taken as the most important source of reference. But making musical notes and CD without examining these records which have serious record failures (note, CD) in this important institution has caused to widen failures to whole country.

Conservatories also did not pay enough attention to this subject like TRT and did not correct the failures and published them.

There is not a style failure in most of TRT THM repertory. But this causes us to ignore others too. As you will see at the end of our study, each work was analysed in a detailed way by focusing on regional features, and so important findings were achieved and their solution ways were explained.

We hope this study will be useful for person/institutions that are interests in the area.

1. GİRİŞ

Türk halk müziğinde acilen çözüm bekleyen sorunların başında, notalama esnasında yanlış tespit edilen usûl hataları gelmektedir. Bu usûl hatalarından dolayı, ezgiler usûl ve müzik cümlesi bakımından bilimsellikten uzak, kusurlu bir şekilde öğrenilmekte ve icra edilmektedir.

Notalama esnasında usûl tespit işleminin, notaya alan kişilerin inisiyatifinde bulunması, fikir alışverişinde bulunmama, usûl tebitinde yanıltıcı duyumların ve duygusal yaklaşımlarında etkisiyle, halk müziği repertuarı, eksik, kusurlu ezgilerle karşı karşıya bırakılmıştır. Ne yazık ki bu hatalara bir de TRT Müzik Dairesi Başkanlığı denetim kurulunun olur vermesi ve türkülerin kusurlu bir şekilde denetimden geçmesi sonucu, çok tartışılır bir süreç meydana getirilmiştir.

Bugün TRT kanalları, konservatuarlar gibi müzik sanatının ciddi icra edildiği resmi devlet kurumlarında da ne yazık ki kusurları tespit edilmiş eserler, halen hiçbir değişiklik yapılmadan öğrenilmekte ve öğretilmektedir.

Yukarıda usûl tespit sorunlarını ve neticelerini ana hatlarıyla anlatırken, tespitlerimizin tartışmaya her zaman açık olduğunu ve bu çalışmanın buna benzer çalışmalara kaynak olması temennisi umulmaktadır. Bu çalışmanın amacı ustaların, emek verenlerin hatalarını bulmak değil, onların dikkatinden kaçan eksiklikleri, saygı ve hürmet çerçevesinde tamamlamaya çalışmak ve halk müziğimizi daha bilimsel ve daha evrensel bir platforma taşımaktır.

Her yörenin kendine has bir tavrı ve usûl yapısı vardır. Ezgilerin notaya alınması esnasında bu tavır ve usûl yapısının bozulmaması en önemli görevimizdir. Eksiklikleri tespit ederken, kişisel yorumları bir kenara bırakıp, çalışmalarımızı, sorunların sebepleri üzerinde yoğunlaştırmalı ve böylelikle hatayı kimin yaptığı değil, kimin görüp düzeltmediği daha büyük önem kazanmaktadır.

Türk halk müziğimiz, semahlar, zeybekler, horonlar, karşılamalar, uzun havalar ile müzik, söz ve usül yapısı bakımından çok zengin bir dünya kültürünü bünyesinde bulundurmakta ve asırlardır bu kültürle nesiller yetişmektedir. Bugün doruk noktasında olan bu zengin dünya kültürünü sadece Türk halkına değil, dünya halkının beğenisine de eksiksiz, mükemmel bir şekilde sunmalıyız.

Büyük önder Mustafa Kemal Atatürk'ün “En önde götürülmesi gereken Türk Musıkisidir” deyişinden kastı, bağımsızlık yolunda büyük zaferler kazanmış, Türk Milletinin müziği de çağdaşlığı, bilimselliği, evrenselliği yakalamış, icrası ve duyumuyla da zengin bir dünya müziği olmalıdır, şeklindedir.

1.1 Usulün Tanımı, Hayatımızdaki Yeri ve Önemi

Usül kelimesinin lügât anlamı; (asıl) ana, baba, cedler, asıllar, kökler, temmeller. Bir ilmin, asıl mevzuundan önce öğrenilmesi lazım gelen husus, hususlar. Bir hedefe ulaşmak için, tutulan düzenli yol. (tarz, metod, tertib) tir (Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Büyük Lügat, 1992:1026).

Usül, bir müzik eserinin, başından sonuna kadar geçen zamanı, muntazam aralıklarla tekrar eden sayı gruplarıdır (Güvenç, 1988).

Belli düzümlerden yapılarak kalıp halinde saptanmış ölçülere usül denir (Ungay, 1981: 8).

Ritm, hayat varlığının belirtisidir. Nefes alıp verme, nabzın atması, kalbin çalışması, temiz kanın vücuda verilmesi, kirli kanın geri dönüşümü, gibi maddi ve ruhi bütün hareketler ritmledir. Ritimdeki bozukluk hayat fonksiyonlarının tehlikede olduğunu gösterir.

Bir ezginin yapısı da aynı insan vücudu gibidir. Düzensiz usül değişimleri, eksiklikler ve fazlalıklar eserin ana yapısının bozulmasıyla ilgilidir.

1.2 Türk Halk Müziği Usülleri ve Tipleri

Halk müziğimizde usülleri üç ana başlıkta incelenmektedir..

1. Ana usüller
 2. Birleşik usüller
 3. Karma usüller
1. Ana usüller
 - a- 2/4'lük ve 3'erli şekilleri
 - b- 3/4'lük ve 3'erli şekilleri
 - c- 4/4'lük ve 3'erli şekilleri
 2. Birleşik usüller
 - a- 5 zamanlı ve tipleri (2+3) ve (3+2) tipleri
 - b- 6 zamanlı ve tipleri (3+3), (4+2), (2+4) tipleri
 - c- 7 zamanlı ve tipleri (3+2+2), (2+3+2), (2+2+3) tipleri
 - d- 8 zamanlı ve tipleri (4+4), (2+3+3), (3+2+3), (3+3+2) tipleri
 - e- 9 zamanlı ve tipleri (3+2+2+2), (2+3+2+2), (2+2+3+2), (2+2+2+3)
 - f- 10 zamanlı ve tipleri (Bu usül karma usül olarakta kabul edilebilir)
(2+3+3+2), (3+3+2+2), (2+3+2+3), (2+2+3+3), (3+2+2+3), (3+2+3+2) tipleri

1.3 Usül Tespitinde Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Cihangir Terzi'nin sanatta yeterlik tezinde alıntı yaptığı Halil B. Yönetken'in "Muzaffer Sarıözzen'in son kitabı hakkında" isimli makalesindeki, usüllerin tespitiyle ilgili yorumuna, çalışmamızda aynen yer vermek istedik.

"Halil B. Yönetken "Halkın gelenek yoluyla aldığı kültürle, kendiliğinden yarattığı ezgilerin metrik tahlilinden meydana çıkarılan ve bazen çok karışık bir bünye gösteren ölçülerin, yani usüllerin ayrı metrik duyulara ve müziklere göre farklı şekilde yorumlanması çok mümkündür" demektedir. "Metrik duygu ve anlayışlar, bazı hal ve durumlarda birleşmeyebilir. Nitekim ben de, şahsen rahmetli arkadaşımın bazı metrik ve tevsirlerine iştirak etmeyebilirim" Terzi (1992:77) demektedir. Bu alıntı makalede, Halil Bedii Yönetken, konuya sadece kişisel boyutundan bakmaktadır. "Bazen çok karışık bir bünye gösteren ölçülerin, yani usüllerin ayrı metrik duyulara ve müziklere farklı şekilde yorumlanması çok mümkündür" demektedir. Terzi (1992:77). Metrik duygu ve anlayışlar, bazı hal ve durumlarda

birleşmeyebilir. Yine kendisininde, Muzaffer Sarısözen'in bazı metrik ve tevsirlerine katılmadığını belirtmektedir. Oysa ki bu yorum ve açıklamalar, bilimselliğin çok uzağındadır. Usül tespiti kişilerin şahsi yorumuna teslim edilemez. Bilimsel araştırmalar neticesinde ortaya çıkmış kriterlerle ancak tespit edilebilir. Bir ezginin usülü bir tanedir. X kişilere göre farklı duyum söz konusu olamaz. Kaynaktan derlenen ezgi, her ne kadar çok karışık olsa da, ezginin usül yapısı kesin ve bir tanedir. Kişiye göre değişmez. Bu değişiklik ancak notaya alan kişinin gözden kaçmış dikkatsizliğinden ve acele karar vermesinden kaynaklanmaktadır. Tespitte meydana gelebilecek tereddütler, ancak deneyimli, kişilerce değerlendirilerek giderilebilecektir.

Usüllerin tespitinde en önemli kriter, bir kurul tarafından yapılmasıdır. Usül tespiti yapılmadan önce, ezginin derlendiği yörenin usül yapısını, daha önce hangi ezgi ve hangi usüllerin tespit edildiğini gözden geçirmek çok önemlidir. Ezginin kaynağının müzik kulağının sağlamlığı, ezgiye tam hakimiyetinin olup olmadığına dikkat edilmeli ve aynı ezginin yörede başka kaynaklar tarafından bilinip bilinmediği araştırılmalı ve en sağlam kaynak seçilmelidir. Ezginin, yörede oynanan bir oyunu olup olmadığına dikkat edilmeli, varsa oyunda ezginin hangi bölümlerinin kullanıldığına, tamamının mı yoksa bir bölümünün mü kullanıldığına bakılmalıdır. En önemli tespitlerden biri de, derlenen ezginin muhakkak iyice ezberlenip enstrümantal bir ezgi ise bir enstrümanla, sözlü ise hem çalıp hem de söyleyerek ezginin usülü hakkında dikkatli karar verilmelidir. Fakat en önemlisi bir bilim kurulunun kararı olacaktır.

2. TÜRKÜLERİN MÜZİK, USÛL VE SÖZ CÜMLESİ OLARAK İNCELENMESİ

Usüllerin tespitinde ve incelenmesinde iki önemli ana unsur karşımıza çıkmaktadır. Birinci ana unsur müzik cümlesi, ikinci ana unsur ise söz cümlesidir.

Müzik cümlesini incelerken, cümlenin başlangıcı bitişi ve bununla birlikte cümleye eksik başlayıp daha sonra eksik tamamlayıp tamamlamadığı çok önemlidir. İstiklâl Marşı'mızın eksik ölçü başlayıp, eksik ölçü bitmesi gibi, halk ezgilerimizde de benzeri örnekleri görebilmekteyiz. Silifke Türküsü “ Başına bağlamış astar” ezgisi çok önemli bir örnektir. Yine Adnan Ataman'ın Sabahat Akkiraz'dan derlediği “Düvazdeh İmam” ezgisi eksik ölçü tarzında başlamaktadır. Ataman (2009: 453-456) Bu ezgi, incelediğimiz ezgilerden 43 no'lu ezgidir.

Söz cümlesi, usül tespitinde başlı başına dikkat gerektirmektedir. Halk ezgilerimiz notaya alınırken, en fazla yanılmalar söz cümlesine dikkat edilmeden meydana gelmektedir. Özellikle karma usüllerin yanlış tespitinde söz cümlesi baş rolü oynamıştır. Cümlelerin bitiş yerleri usûlün bitiş yeri zannedilerek, çok uzun usüller (karma) zannedilerek tespitler yapılmıştır. Örnek verecek olursak incelediğimiz ezgilerden “çimenli bahçede, ben ağlarım yane yane ve aşıklar neylesin seni” önemli örneklerden birkaç tanesidir.

2.1 İncelenen Ezgilerin Müzik ve Sözel Cümle Yapıları

2.1.1 Çimenli bahçede

Ezgi Şekli: Sözlü
Yöre: Şenkaya
K. A.: Şeref Malkaç
Derleyen: Muzaffer Sarısözen

N. Y.: Muzaffer Sarısözen

THM Rep.No: 531

Orjinal Nota ve ritmi (usûlü)

Ezgi üzerinde değerlendirme; Kaynaktan derlenmiş orjinal notada, her ölçü yedi adet üç sekizlikten meydana gelmiştir. 7. üç sekizliğin bitiminde bitiş hissi olması gerekirken, bu his havada kalmıştır. Bu durum bize kaynağın nefes problemi çektiği veya değer atlayan, usûl duygusu zayıf (tartışılabilir) bir kişi olduğunu düşündürmektedir. Bu durumda derlemeyi gerçekleştiren veya notaya aktaran kişiye inisiyatifini kullanma hakkı doğmaktadır. Tüm bu gözlemlerimizden sonra ezginin müzik yapısına hiç bir zarar vermeden (değiştirmeden) aşağıdaki şekli icrada önerebiliriz. 4. ölçünün sonuna üç sekizlik ilave edilmiştir.

Ezgi notaya alınırken müzik cümlesi uzun tutulmuştur. Sebebi ise söz cümlesinin uzun olmasından kaynaklanmıştır. Müzik cümlesi, usûl kalıbını meydana getiren en önemli cümle yapısıdır. Oysa ezgide müzik cümlesine değil, söz cümlesine dikkat edilmiştir. Söz cümlesi “Çimenli bahçede bulgur eliyor” söz bütünlüğüne dayanarak ezgi 21/8’lik olarak tespit edilmiştir. Oysa ritim sanatçısı “Ali İhsan Yılmaz” a ezgiye eşlik etmesini istediğimizde, ezgiyi 6/8’lik olarak vurmakta ve usulün sonundaki aksaklığı bir eksiklik olarak görmektedir. Yücel paşmakçı’nın yine bu ezginin usulünün kesinlikle 6/8’lik olduğu ve usulün sonunda üç sekizlik bir değer eksikliğinden bahsetmektedir.

2.1.2 Ben yürürüm yane yane

Ezgi Şekli: Söz

Yöre: Sivas

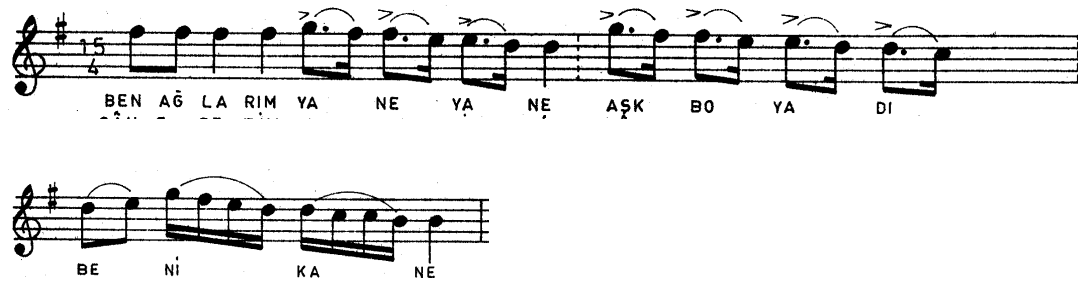
K. A.: Sırrı Sarısözen

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

N. Y.: Muzaffer Sarısözen

THM Rep.No: 667

Kaynaktan notaya alınmış ilk nota ve usülü

Ezgi üzerinde değerlendirme; Orjinal nota üzerindeki usüle göre ezgi, üç ölçüden meydana gelmektedir. İki birleşik usülden yani yedi zamanlı (3+2+2 a tipi) ve sekiz zamanlı (4+2+2 e tipi)nden oluşmuştur. Bu şimdiye kadar rastlanmayan bir tip örneğidir.

Oysa ki; bu ezginin girişinde doğal bir nefes alma olayı vardır. Bu nefes alınarak okunduğunda ezgi bambaşka bir seyre girmekte ve alınan doğal nefes bir dörtlük olarak rahatlıkla kabul edilerek ezgiye başlanılabilmektedir. Ezgi bu seyir içinde doğal bir şekilde hiç bir müdahale yapılmaksızın zaten 4/4'lük bir usülden devam ederken, baştaki doğal alınan nefes hiç hesaba katılmadan 15/4'lük tespit yapılmıştır.

Türkü notaya alınırken, söz cümlesi esas alınmamış ve usül 15/4'lük karma usül olarak tespit edilmiştir. Sözel açıdan bakılınca müzik cümlesi uzun tutulmuştur. Oysa ezgi söylenirken girişte 1/4'lük zaman nefes alınarak Türkü söylenmekte ve bu önemli unsura dikkat ettiğimizde ezgi hiç tereddütsüz 4/4'lük bir zaman cümlesine bürünmektedir.

2.1.3 Madımah bitti mola

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Gemerek

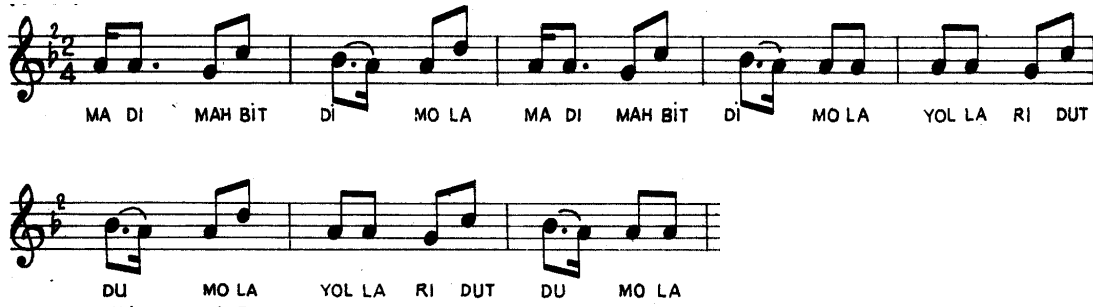
K. A.: Hüseyin Aslan

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

N. Y.: Muzaffer Sarısözen

THM Rep.No: 595

Kaynaktan notaya alınan orjinal hali;

Ezgi üzerinde değerlendirme; Bu ezgide usûlü belirleyen en güçlü, en önemli unsur, sözlerin akış durumudur. Ezgide 7’li hece vezni kullanılmıştır. Ezginin hareketli bir oyun ezgisi olması da, yine usûlün ortaya çıkmasında başrolü sözlere vermiştir. Ezgi 2/4’lük ele alındığında kelimelerin anlamları havada kalmakta, anlam kazanamamaktadır. Ölçülere dikkat edildiğinde, bütün ölçü sonlarında ve hatta başlarında bile, anlatım yarım kalmaktadır. Her 7’li mısra iki ölçüye bölünmüştür. Oysa her mısra 4/4’lük düşünüldüğünde gereksiz yere hecelerdeki vurguda azalacağından türkü daha bir anlamlı icra edilecektir.

Önerdiğimiz şekil;

Ezgi 2/4’lük bir müzik ve usûl cümlesiyle notaya alınmıştır. Usûl tespitinde sadece müzik cümle rol oynamaz. Sözlü ezgilerde özellikle söz cümlesine çok dikkat etmek gerekir. Çünkü söz unsuru da müzik unsuru gibi usûl cümlesini belirlemekte önemli görev üstlenir. Bu ezgide söz unsuru müzik unsurundan daha fazla usûlü belirlemektedir. Söz cümlesinin bittiği yer “Madımah bitti mola” cümlesi bütün

olarak usülü belirleyen cümledir. Oysa bu bütünlük ve anlatımdaki anlam 2/4'lük ilk kayıttta kendini göstermemektedir. Anlam, ifade, usül cümlesinin zenginliği 4/4'lükte kendini göstermektedir.

2.1.4 Bahçaya indimki

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Elazığ

K. A.: Vasfi Akyol

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

N. Y.: Muzaffer Sarısözen

THM Rep.No: 591

Kaynaktan notaya alınan orjinal hali

Saz

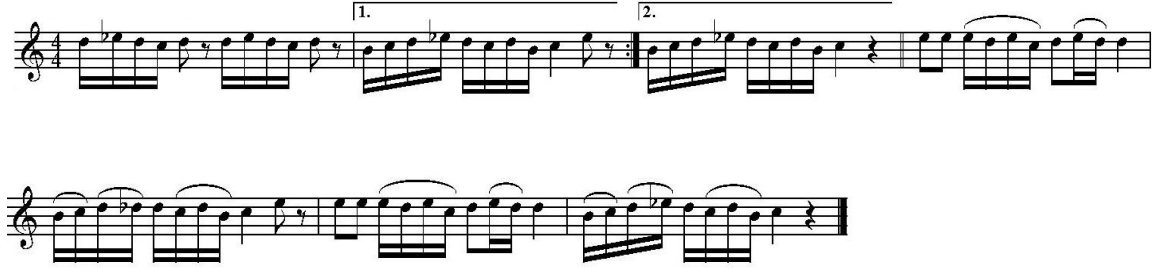
1. BAH ÇA YA IN DIM Kİ GÜL LE Rİ DE REM
2. BAH ÇA YA IN DIM Kİ Sİ RA DİR TAŞ MA LAR
3. BAH ÇA YA IN DIM Kİ TAŞ BU LA MA DİM

GÜL DE ĞİL ME RA NİM YA Rİ Mİ GÖ REM
AL YE ŞİL GE YİN MİŞ SER Rİ A AÇ LAR
BİR YÜ ZUK YAP TIR DİM KAŞ BU LA MA DİM

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezgi hareketli bir ezgi olup burada da, yine usülü belirleyen unsurudur. Kullanılan sözlerde, her mısırda (6+5) 11'li hece vezni kullanılmıştır. Usülü belirleyen vurgular, 11'li hecelerde 6. ve 5. hecelerin sonunda olmaktadır. İkinci usülü belirleyen önemli unsur ise ezgi cümlelerinin bitiş yerleridir. Ezgi cümlelerinin bitiş yeri yine, 6. ve 5. hecenin bitiş yerine denk gelmektedir.

Söz ve ezgi cümlelerine dikkat ettiğimizde usul türkünün ruhunu, kişiliğini, 2/4'lükte değil, 4/4'lükte daha belirgin vermektedir.

4/4'lük usul'e göre yeni şekil;

Bu ezgide usulü belirleyen ağırlıklı unsur bir değil, iki tanedir. Hem müzik cümlesi ve hemde söz cümlesidir. Ezgi 2/4'lük olduğunda, gerek müzik gerek usul ve gerekse sözel anlam kendini göstermemektedir. Oysa cümle yapıları 4/4'lük usulde çok daha güçlü ve anlamlı olmaktadır.

2.1.5 Derman arardım derdime

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Sivas

K. A.: Zeliha hatun

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

N. Y.: Muzaffer Sarısözen

THM Rep.No: 668

Ezginin orjinal hali

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezgiyi seslendiren kişinin girişte aldığı nefes sadece sıradan bir nefes değildir. Eğer kaynak, ezgiyi bir çalgı eşliğinde okumuyorsa veyahut kendi çalıp okuyorsa ve bazı şüphe götürür beklemleri de varsa

derlemecinin veya notaya alanın bu unsurları çok dikkate alması gerekir. Bu sözlü ezgide dikkat çektiğimiz nokta daha önceden örneğini verdiğimiz “Ben yürürüm yane yane” ile birebir aynı sorunlar ve aynı cevaplardır. Girişteki doğal nefes dikkate alındığında, ezgi (4/4'lük) hiç bir sorun görülmeden icra edilebilmektedir.

4/4'lük usüle göre yeni yazım şekli;

Bu ezginin müzik ve sözel cümle yapısı “Ben yürürüm yane yane” ile aynıdır. Her ikisi de ilahi formda olup, usül yapısı da aynı tiptedir. Bu ezgideki eksiklikler “Ben ağlarım yane yane” ile aynıdır. Söyleyen kişinin nefes paylarına dikkat etmemesi sonucu karşımıza sanki karma bir usülmüş gibi bir yapıda çıkmaktadır. Ezgi iki bölümden meydana gelmiştir. Her iki bölümünde giriş kısmında girişteki doğal nefese dikkat edilmemiştir. Kaynak kişi doğrudan sözle, ezgiye başladığı için notaya alan kişiyi yanılgıya düşürmüştür. Girişteki ¼'lük doğal nefes dikkate alındığında ezgi 15/4'lük değil, 4/4'lük bir usül yapısına sahiptir. Yücel Paşmakçı (Paşmakçı, 2009) ve Ali İhsan Yılmaz (Yılmaz, 2009) ezginin 4/4'lük olduğu fikrimize katılmaktadırlar.

2.1.6 Aşıklar neylesin seni

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Tercan

K. A.: Aşık Daimi

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

N. Y.: Muzaffer Sarısözen

THM Rep.No: 662

Türkünün orjinal hali

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezgi karma usüller grubunda değerlendirmeye alınmış ve söz unsurunun yanıltıcı yönüyle değerlendirilerek karar verilmiştir. Sözün bittiği yer dikkate alınarak 13/8'lik devamındaki ezgi, ise 7/8'lik usulün devamı kabul edilmiş, neticede ezginin usulüne 20/8'lik olarak karar verilmiştir. Sözleri incelediğimizde 8'li hece vezninde yazıldığı görülmektedir. Bu ezgide başrol sözlerde değil, müziktir. Müzik 3+3+2+2=10/8'lik şeklinde kendini güçlü bir şekilde göstermektedir. Yine sözler, 10/8'lik usul üzerine çok daha anlamlı bir şekilde oturmaktadır. 10/8'lik usulde 8 hecenin 6'sı anlamlı bir şekilde gelmekte, diğer 2 hece, sonraki ölçünün ilk üç sekizliğine bir vurguyla denk gelmektedir.

Örnek;

Bu türküde usul cümlesi, söz unsuruna dikkat edilerek belirlenmiştir. Oysa müzik cümlesi gidişatına dikkat edilse, idi değerlerin 3+3+2+2 şeklinde devam ettiği görülecekti. Söz cümlesinin bitiş yeri usul cümlesi olarak kabul edilmiş ve böyle olunca karşımıza 13+7 = 20/8'lik karma usul çıkmıştır.

2.1.7 Hasan dağı

Ezgi Şekli: Sözlü
Yöre: Adana
K. A.: Hayri Buldur ve Abdül Yeşil
Derleyen: Muzaffer Sarısözen
N. Y.: Muzaffer Sarısözen

THM Rep.No: 666

Ezginin orjinal notası ve usülü:

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezgi, diğer işlediğimiz 15 zamanlı örneklerle aynı sorunları göstermektedir. Ezginin girişinde doğal bir nefes alımıyla ezgi 4/4'lük kalıba sorunsuz bir şekilde, oturmaktadır. Orjinal şeklinde ölçünün sonunda iki tane dörtlük değer, aslında bize ezginin 4/4'lük olduğu sinyallerini vermektedir. Orjinal nota iki aynı ölçüden oluşmuş demiştik. Dikkat edersek birinci ölçünün sonundaki iki dörtlüğün ikincisi, sonra gelen ölçünün ilk dörtlüğüdür. Kaynak, girişte eksik söylediği ezgiyi, burada fazla söyleyerek aslında ezginin 4/4'lük olduğunu sanki bize belirtmiştir. Sözler 4/4'te anlamını çok daha güçlü bir şekilde belirtmektedir.

En sondaki fazla dörtlük, türkü girişine dahil edilir gibi düşünülürse, zaten sorun ortadan kalkar.

Bu ezgideki sözel ve müzik cümle yapısı, diğer 15/4'lük yapılar da olduğu gibidir. Bu örnekte girişteki 1/4'lük doğal nefese dikkat edilmemiş ve usül cümlesinin sonundaki iki tane dörtlük değer in ikincisi, aslında, sonraki ölçünün giriş değeridir. Böyle olunca, bütün gidişatın 4/4'lük usül cümle olduğu görülmektedir.

2.1.8 Burçak tarlası

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Adana

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

N. Y.: Muzaffer Sarısözen

THM Rep.No: 791

Orjinal nota ve usülü

Ezgi ve usül üzerine değerlendirme; Bu ezgi iki yoldan değerlendirilebilir. 1. yol sözler 2. yol, müzik yapısı.

1. yol sözler 11'li hece vezni 6+5 düzeninde yazılmıştır. Ezgi, bu haliyle sözlere göre değerlendirilecek olursa, bir kere ilk girişte 2/4'lük olmadığı, sözlerin havada kaldığı açıkça görülecektir. Notaya alan şan girişinde 1/4'lük sus ve 1/8'lik sus kullanmış ki bunun sebebi, giriş sanki istiklal Marşı gibi (eksik ölçüyle girmiş gibi kabul edilmiş ve bu eksikliği tamamlamak içinde insiyatif kullanılmıştır. Girişteki dörtlük ve sekizlik sus başlangıç hatalı diye düşünülerek yazılmıştır. İnsiyatif doğru, fakat sus yanlış yere koyulmuş, neticede usül bile tartışmalı duruma getirilmiştir. Oysa ölçü sekizlik sus ve iki onaltılıktan sonra biteceğine, devamındaki dört sekizlikten sonra bir dörtlük sus ilavesi ile çok daha anlamlı bitmektedir.

Ezginin usül cümlesi 2/4'lük olarak tespit edilmiş. Şan girişine usülü tamamlamak için 1/4'lük değerde sus (es) ilave edilmiştir. Oysa ezginin sözlerini bu gidişata göre söylerken müzik, sözler ve usül tam dengesini bulamamaktadır. Ezgi saz bittikten sonra şan girişinde 1/4'lük zamanı, 2. ölçünün sonunda istemektedir. Şan girişine 1/8'lik sus (es) le giriş yeterlidir. Bununla birlikte müzik cümlesi ve söz cümlesi yanlış tespit edilmiştir. Ezgi usül olarak 4/4'lüktür ve söz cümlesi ve müzik cümlesi (sabahtan kalktımki) cümlesinin sonunda tamamlanmaktadır.

2.1.9 Kız belin incedir ince

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Artvin

K. A.: Murat Coşkun

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

N. Y.: Muzaffer Sarısözen

THM Rep. No: 598

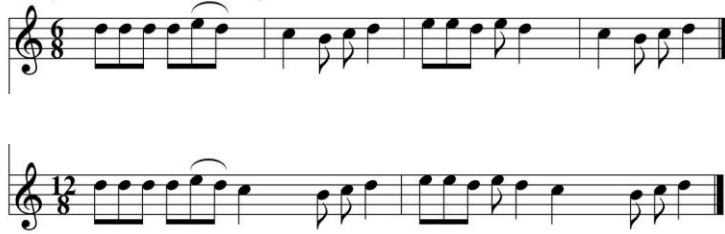
Orjinal nota ve usülü-ritmi

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezgi dikkatli incelendiğinde, gerek söz gidişatı ve gerek müzik akışı bize türkünün 3/8'lik değil 6/8'lik veya söz unsuru biraz daha ağır basacak olursa 12/8'lik olduğu düşünülebilir.

Ezgi müzik ağırlığına göre 6/8'lik; söz ağırlığına göre, ise 12/8'liktir.

12/8'lik ve 6/8'liğe göre yazımı.

Ezginin müzik cümlesi 3/4'lük usüller halinde tespit edilmiştir. Bu tespite göre söz cümleleri de tam anlam verememektedir. İfadeler ayakta kalmaktadır. Ezgi dikkatle incelendiğinde 6/8'likte müzik cümlesi 12/8'likte ise söz cümlesi kendisini daha iyi göstermektedir.

2.1.10 Değirmenin bendine

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Muş

K. A.: Muazzez Türüng

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

N. Y.: Muzaffer Sarısözen

THM Rep No: 652

Orjinal notası ve usülü-ritmi

Ezgi üzerinde değerlendirme; Yine bu ezgidede diğer 15/4'lük ezgilerde olduğu gibi ölçülerin başında olması gereken değer dikkate alınmadığı, kaynağın okuduğu şekle göre yazılmış görünüyor. Ezgiye girişte alınan nefesi değer olarak kabul ettiğimizde sorun ortadan kalkmaktadır. Yine bu örnekte usülün bu dikkat ve es değer ilavesiyle aksamadan 4/4'lük olduğu şüphesizdir. 4/4'lük icraatte sözler mükemmel bir uyumla söylenmektedir.

4/4'lük usülde yazım;

Ezgi diğer 15/4'lük ezgilerde karşımıza çıkan girişteki doğal 1/4'lük nefes (es) sebebiyle karma usül olarak tespiti yapılmıştır. Girişteki nefes payı değer olarak dikkate alındığında ezgi 4/4'lük olarak devam edecektir. Bilirkişi olarak fikirlerine danıştığım Yücel Paşmakçı ve Ali İhsan Yılmaz tespitimizi yerinde görmüşlerdir.

2.1.11 Yüce dağ başında ceylan balalar

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Adana

K. A.: O Hayri Buldur ve Abdül Yeşil

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

N. Y.: Muzaffer Sarısözen

TRT Rep.No: 599

Orjinal nota ve usülü

Ezgi üzerinde değerlendirme; Bu ezgide usülü belirleyen tek önemli unsur sözlerdir. 3/8'likte sözler her ölçüde ayakta kalmış, anlamsız bir durum sergilenmiştir. 3/8'lik olunca her ölçünün başında vurgu yapıp usülün belirtilmesi gerekiyor. Vurgu her ölçünün başında belirtildiğinde, duyum daha da anlamsız olmaktadır. Ezginin 6/8'lik olması müzik olarak mümkün, fakat söz olarak değildir. Çünkü sözler 6/8 düşünülerek ilk 20 ölçüde yine ayakta kalmaktadır. Oysa 12/8'lik düşünülüğünde sözler daha anlamlı icra edilebilmektedir. Cümleler 12/8'likte daha anlam kazanmaktadır. Cümleyi tek bozan 12/8'likte 13. ölçü eksiktir. Bunun sebebi kaynak 13. ölçünün başında ezgiyi nefes olarak kısa kesmiştir.

Bu ezgide müzik cümlesi küçük dilimler halinde tespit edilmiştir. Bunun sebebi, ya kaynak ezgiyi çok ağır söylemiştir ki üç zamanlı usül düşünülmüş fakat tespit 8'lik değerde yapılmıştır. Tek sorun, sözlerin fazla bölünerek okunmasıdır. Bu, notalamada yanlışlığa sebep olmuştur. Söz cümlesi ve müzik cümlesi 12/8'liğe göre düşünüldüğünde, ise gidişat bunu göstermektedirki, türkü daha anlamlı icra edilmektedir.

2.1.12 Menevşe buldum dere de

Ezgi Şekli: Sözlü

Türkü Adı: Menevşe buldum dere de

Yöre: Adana

K. A.: Kır İsmail

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

N. Y.: Muzaffer Sarısözen

THM Rep. No: 502

Ezginin orjinal notası ve usülü

Ezgi üzerinde değerlendirme; Bu ezgide ilk üç ölçüyü incelemeye aldık. Devamı aynı nitelikte devam etmektedir. Ezgi duyum olarak tam bir 5/8'lik usülde kendini hissettirmektedir. Söz unsuru bizi 5/8'liğin hangi tipi olduğu konusunda zorlamaktadır. Ezgiyi yüzlerce kez tekrar ettiğimizde ezginin 3+2 tipine daha çok yakıştığını görmekteyiz. 2+3 tipinde de görülebilir veya hissedilebilir. Aşağıda iki tiptede yeni usülle belirtilmiştir.

Bu ezgide usül cümlesi tespiti, söz unsurunu bölmek için yapılmıştır. Oysa burada müzik cümlesi ritmi belirleyen en önemli etkidir. Müzik cümlesini dikkatli incelediğimizde karşımıza 10/8'lik değil, 5/8'lik yapı çıkmaktadır. Aynı zamanda söz cümlelerindeki vurguda yine bizi 5/8'lik tespitimizde haklı çıkarmaktadır.

2.1.13 Beligrat kal'ası

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Artvin

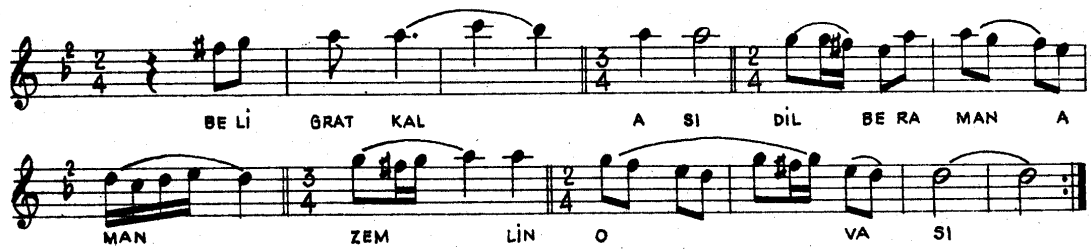
K. A.: Kemal Altinkaya

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

N. Y.: Muzaffer Sarısözen

THM Rep. No: 429

Orjinal nota ve usülü

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezgi herşeyden önce bir Rumeli ezgisi olduğu için aklımıza 9 zamanlı usül gelecektir. Bu ezgide kahramanlık teması 9 zamanlı usülle anlatılmaktadır. Fakat ezgiyi incelediğimizde nota her ne kadar ana usül temasında yazılsada, ilk dört ölçü 2+2+2+3 sonraki ölçü yine 2+2+2+3 şeklinde. 3. ölçü ise 2+2+2+2 şeklinde dizilmiştir. 1. ve 2. ölçüler, ezgiyi metronomunda okuduğumuzda karşımıza 9/4 + 9/4 + 8/4 şeklinde çıkmaktadır. Başka bir ilginç tespit ise baştan sona bu sistemle gitmesi.

Derlemecinin gözünden kaçan üçüncü ölçü 8/4'lükte kaynak uzun bir ses uzatması yapmakta ve bu uzatmanın 9 zamanlı usül etkilemesini düşünmemektedir.

Ezginin müzik cümle yapısı, cümleciklere ayrılmış bir şekilde notaya alınmıştır. Bu suretle ezgi üç adet 2/4'lük ana usül ile başlamış ve sonunda bir adet 3/4'lük usül ile sonlanmıştır. Buraya kadar bir cümle yapısı oluşmuştur. Müzik yapısının altına yine

sözel yapı cümlecik olarak oturtulmuş fakat gözden kaçan önemli unsur, müzik yapısı ve sözel yapının kısa tutulması ile gerçek usül'e dikkat edilmemiştir. $2+2+2+3 = 9/4$ 'lük bir birleşik usül cümle yapısı dikkatten kaçmıştır.

2.1.14 Bir çift gavlak koşarım

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Ardahan

K. A.: Paşa Duman

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

N. Y.: Muzaffer Sarısözen

THM Rep. No: 415

Ezginin orjinal notası ve usülü-ritmi

Ezgi üzerinde değerlendirme; Bu ezgide müzik cümlesinin bitim yeri ve söz cümlesinin anlamını tamamladığı yer, türkünün usülünü bulmamızda bize yardımcı olan önemli iki işarettir. Orjinal notada ezgi $3/4$ 'lük yazılmıştır. Böyle olunca vurgular usülün başında belirtilir. Oysa gerek müzik cümlesindeki ve söz cümlesindeki ve vurgular bize ezginin $6/4$ 'lük olduğunu açık bir dille göstermektedir.

Yeni usülde yazım;

Ezgide müzik cümlesinin yapısının bitiş yerleri kısa tutulmuş ve sözel cümlelerde bu yapıya uydurulmuştur. Oysa müzik cümlesi “Bir çift” te değil “Bir çift gavlak” sözel cümlede bitmektedir. Böylelikle hem müzik ve hem sözel cümle daha anlam

kazanmış ve icra daha kuvvetli yapılmaktadır. Bu yeni usül yapısı 6/4'lük olarak karşımıza çıkmaktadır.

2.1.15 Dar sokaktan geçemem

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Bolu

K. A.: Ali Murat Karageyik – Hmadi Sarıoğlu – Atilla Önal

Derleyen: İdil ve İhsan Öztanır

N. Y.: Nida Tüfekçi

THM Rep. No: 1527

Ezginin orjinal notası ve usülü

Ezgi üzerinde değerlendirme; ezgi bir karma ve bir birleşik usülden meydana gelmiş gibi değerlendirilmiş ve bu şekilde incelemeye alınmıştır. Diğer incelediğimiz 15 zamanlı ve 16 zamanlı karma usüllerde karşımıza çıkan soru işareti bu ezgide de aynen mevcuttur. Kaynak ezgi girişlerinde türküyü söylerken girişte ölçüye ait 1/4'lük (sus'u) atlamış ve öyle olduğu sanılarak notaya alınmıştır. Ezgide 7 zamanlı ölçünün ve gereksel 13 zamanlı ölçünün girişlerinde önem taşıyan (es) yokmuş gibi düşünülmüştür. Bu şekilde notaya alan kişiyide şaşırtmıştır. Ezginin gerek müzik cümlelerinin tamamlandığı yer ve gerekse söz cümleciklerinin bitiş yerleri, bize ezginin 4/4 olduğunu açıkça göstermektedir.

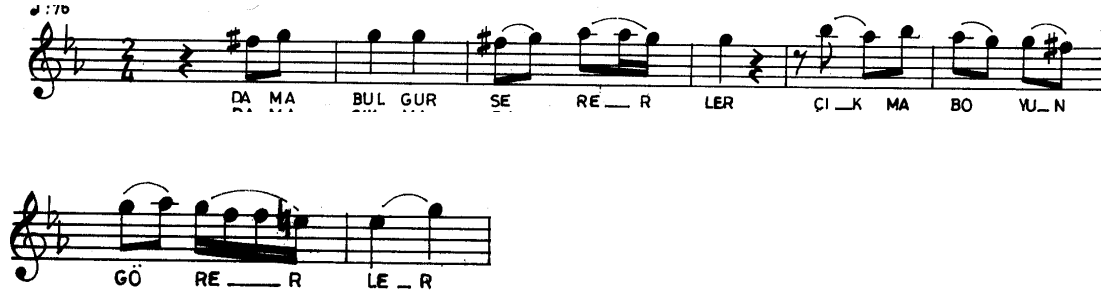
Ezgi, 13/4'lük bir usül'de tespit edilmiştir. Müzik cümlesi girişte 1/4'lük hissini çok güçlü bir şekilde hissettirdiği halde, kaynak veya kaynak kişilerin es (sus)'i yutarak

girişteki doğal bir beklemenin ¼'lük es'e eş değer olduğuna dikkat etmemiştir. Aynı yanlışlığı, şan girişte yine yaşanmış, ve sözlere es yutularak çabuk başlanmış derlenme esnasında haklı olarak kaynaklara bir müdahale yapılamayacağından ezgi melodik ve sözel olarak bu şekilde doğru kabul edilmiş ve notaya alınmıştır. Oysa 15/4'lüklerde karşımıza çıkan doğal nefes ¼'lük olarak hesaplansa ki zaten şan girişlerinde nefes almadan giriş imkansızdır. Böyle hesaplansa bütün müzik ve sözel cümlelerin 4/4'lük gideceği görülebilecekti.

2.1.16 Dama bulgur sererler

Ezgi Şekli: Sözlü
Yöre: Rumeli
K. A.: Osman Pehlivan
Derleyen: Azize Tözem
N. Y.: Yücel Paşmakçı
THM Rep. No: 1526

Ezginin orjinal notası ve usulü

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezginin usulü, genel duyum itibariyle ana usül grubuna girmektedir. Müzik cümlesi bu ezgide iki ölçüde bir bitmektedir. Söz cümlesi ise, bir bütün kelimede usulü göstermekte olup, en az iki ölçüde anlam kazanmaktadır. Durum böyle olunca, ezgide gerek melodi cümlesi, gerek söz cümlesi iki ölçüde usulün ruhunu vermektedir. İki ölçü sonunda karşımıza 4/4'lük olarak çıkmaktadır. Ezgi 2/4'lükte yarım kalış hissinde olup, 4/4'lükte ise bu his kendini doymuş bir usül ve müzik duyumu şeklinde göstermektedir. İncelemede, orjinal notanın ilk 8 ölçüsü yeterli görülerek üzerinde değerlendirme yapılmıştır.

Ezginin 4/4'lükte yazımı;

Bu ezgide müzik cümleler hecelere bölünmüş ve yanılığa burada düşülmüştür. Müzik cümle böyle olunca, ardından sözel cümle yapısı da hece olarak karşımıza çıkmakta ve icra sırasında usül yapı kendini göstermemektedir. Oysa müzik ve sözel cümle “Dama” dan sonra değil “Dama bulgur” dan sonra düşünülse 2/4’lük değilde 4/4’lük bir yapı ortaya çıkacak, müzik ve sözel cümle yapısı daha anlamlı biçimde kendini gösterecektir. Ezgiyi notaya alan Yücel Paşmakçı, bu fikir ve önerimizi yerinde bulmuştur.

2.1.17 Köylü kızı çayda gezer

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Erzurum

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

N. Y.: Muzaffer Sarısözen

THM Rep. No: 1525

Ezginin orjinal notası ve usülü;

Ezgi üzerinde değerlendirme; Orjinal ezgide usül 12/8’lik olarak değerlendirilmiştir. Bunun sebebi, usülün müzik cümlesi kısa bir çıkıcı inici seyir göstermektedir. Çıkıcı seyrin bitim yeri, usülün (kaçlık usül) olduğunu belirlemiştir. Ezginin inici seyir özelliği gösteren bölümde yine 12/8’lik usüle denk düşmektedir.

Oysa müzik cümlesinin ve söz cümlesinin gerçek anlamı, ancak 6/8’likte ortaya çıkmaktadır. Böylece söz cümlesinin bittiği yerde anlam ortada kalmamakta ve müzik cümlesi ile tam bir bütünlük içerisinde bulunmaktadır.

Ezginin 6/8’lik yazım şekli;

Bu ezginin müzik ve söz cümleleri uzun tutulmuş asıl usül birleşik iken, yani 6/8'lik iken uzun tutulunca 12/8'lik olmuştur. Oysa ezgide 12/8'lik usül hissiyatı yoktur.

2.1.18 Evleri iki katlı

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Takat-Almus

K. A.: Eşref Tombuloğlu

Derleyen: Ümit Tokcan

N. Y.: Ümit Tokcan

THM Rep. No: 1519

Ezginin orjinal notası ve usülü

EV LE Rİ İ Kİ KAT LI YAR GE Lİ YOR Kİ

RAT LI HAR MAN DAN GEL HAR MAN DAN KIZ KA

ÇA LI MÖR MAN DAN

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezgi iki ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm (Mi-do) arası olup dört ölçüden meydana gelmiştir. İkinci bölüm ise (Do-La) arasında işleyen bölümdür. Ezginin usülü uzun bir müzik cümle ve yine uzun bir söz cümlesi hesaplanarak 4/4'lük olarak tespit edilmiştir. Oysa ezgi dikkatli incelendiğinde her ölçü iki bölümden oluşmaktadır. Her iki bölümde de vurgu yeri müzik ve söz cümlesi net bir duruş sergilememektedir. Ölçünün yarısı yani (mire mido re) ve diğer yarısı (doremi do resido) zaten başlı başına bir üsüldür.

EV LE Rİ İ Kİ KAT LI YAR GE Lİ YOR Kİ

RAT LI HAR MAN DAN GEL HAR MAN DAN KIZ KA

ÇA LI MÖR MAN DAN

Ezginin melodik cümlesi 4/4'lük değerde notalanmış ve sözel cümlede bu yapıya uydurulmuştur. Oysa müzik cümlesi kendini 4/4'lükte değil; 2/4'lükte göstermekte ve anlam kazanmaktadır. Sözel cümlede yine kendisini 2/4'lükte daha kuvvetli hissettirmektedir.

2.1.19 Dere boyu saz olur

Ezgi Şekli: Sözlü
Yöre: Adıyaman
K. A.: Mehmet Seske
Derleyen: Mehmet Seske
N. Y.: Mehmed Seske
THM Rep. No: 2858

Ezginin orjinal notası ve usülü

DE RE BO YU SA ZO LU R GÜ LA ÇI LI R YA ZO LUR
BEN YA RI ME GÜLDE ME M GÜ LÜN ÖM RÜ A ZO LUR
HA ZA L HA ZA L SE NET TİN Dİ Lİ Mİ LÂL uysal

Orjinal ezgi üzerinde usül değerlendirmesi. Ezgide ana ritm teması net bir şekilde bellidir. Bu temada üzerindeki sözde 6/8'likten başka bir usülü işaret etmemektedir. Bizim bu değerlendirmemize rağmen ezgiyi (derleyen, notaya alan, kimden alındığı) üç adres aynı kişi olduğu için kendi bakış açısıyla usülü 12/8'lik notaya alınmıştır.

6/8'lik usülde-ritimde yeni yazım;

HA ZA L HA ZA L SE NET TİN Dİ Lİ Mİ LÂL uysal

Bu ezgideki müzikal yapı, sözel yapıya uydurulmuştur. Söz bütünlüğü kesilmesin diye ezgi 12/8'lik notalanmıştır. Oysa cümle yapısı 6/8'likte kendini daha belirgin göstermektedir.

2.1.20 Çift beyaz güvercin

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Erzurum

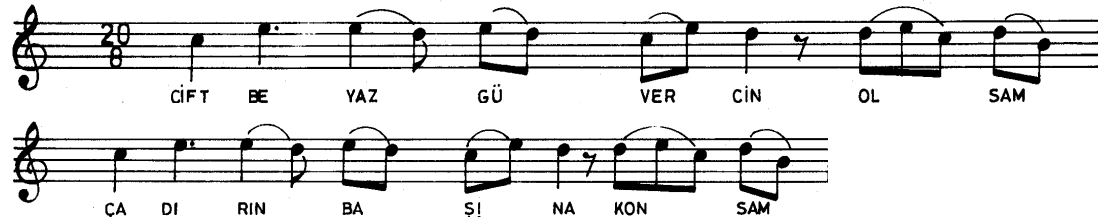
K. A.: Seyfettin Sığmaz

Derleyen: Nida Tüfekci

N. Y.: Nida Tüfekci

THM Rep. No: 1314

Ezginin orjinal notası ve usülü

Orjinal ezgi üzerinde değerlendirme; Bazı ezgilerde söz unsuru usülü belirleyecek role sahip olmayabilir. Bu ezgide müzik cümlesi usülü belirlemektedir. Ezgi, orjinal notasında 2+3+3+2 / 2+3+3+2 iki 10 zamanlı usulün birleşmesinden meydana gelmektedir. Oysa asıl usulü belirleyen unsur müzik cümlesidir. O da orjinal usulün tam ortasına denk gelmektedir. Yani $2+3+3+2 = 10/8$ 'lik usul ezginin asıl usulüdür. Türküyü dikkatle dinlediğimizde (2+3+3+2) vurguları net duyulmaktadır.

Ezginin 10/8'lik usülde yazımı;

Ezgi, 20/8'lik karma bir usülde notaya alınmıştır. Yine söz unsuru dikkate alınarak usul tespit yapılmış ezgilerdendir. Oysaki müzik cümlesine dikkat ettiğimizde usul yapısı 2+3+3+2 şeklindeki bir gidişat ezginin sonuna kadar devam etmektedir. Bu da bize ezginin 20/8'lik değil 10/8'lik, 2+3+3+2 tipinde olduğunu göstermektedir.

2.1.21 Pınar başında durma

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Kars

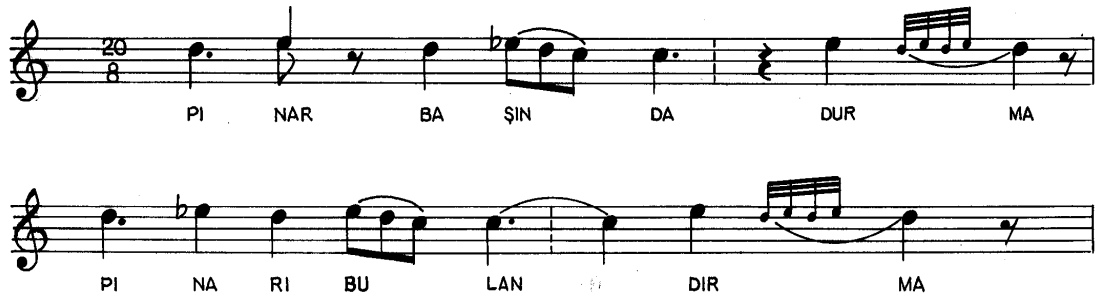
K. A.: Bektaş Şirin

Derleyen: Mustafa Günüyün

N. Y.: Mustafa Günaydın

THM Rep. No: 1227

Ezginin orjinal nota ve usülü;

Ezgi üzerinde değerlendirme. Bu ezgi için “Çift beyaz güvercinde” yaptığımız aynı değerlendirmeler geçerlidir. Bu ezgide 10/8’lik zaman 3+2+2+3 tipi kullanılmaktadır. Notaya alan kişi söz cümlesini çok uzun tuttuğundan ezgi 20/8’lik yazılmıştır.

Ezginin 10/8’lik usülde yazımı;

Ezgi, 20/8’lik karma usül olarak tespit edilmiştir. Söz cümlesi uzun tutularak söz yapısı bozulmasın diye melodik yapı, söz yapısına uydurulmuştur. Oysa bu ezginin de usül gidişatı 3+2+2+3 =10/8’lik olarak baştan sona devam etmektedir.

2.1.22 İrafa koydum narı

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Kırşehir

K. A.: Çekiç Ali

Derleyen: İst. Radyosu Arşivi

N. Y.: Soner Özbilen

THM Rep. No: 645

Ezginin orjinal notası ve usülü

Ezgi üzerinde değerlendirme. Bu ezgide usülü belirleyen iki önemli unsur vardır.

1. Müzik cümlesi
2. Söz cümlesi.

Bazı ezgilerde bu iki unsur çok iyi bir uyum gösterip bir arada bulunabilir. Bazılarında ise müzik cümlesi ön tarafa çıkar ve usülü belirleyen etken olur. Bu ezgide 2. unsur yani müzik cümlesi, usülü belirleyen etken olmuştur. Tespitlerimizde bu ezgide müzik cümlesi 4/4'lük değil, 2/4'lüktür. Çünkü: Ezgi içindeki 4/4'lük müzik cümlelerini incelediğimizde gerek vurgu, gerek duyum bize 2/4'lük müzik cümlelerinin kendini daha çok hissettirdiğini göstermektedir. Bu ezgide diğer bir dikkat etmemiz gereken yerde uzun havanın bitişindeki iki sekizlik nota olup, devamı 5/4'lük ile başlıyor. Oysa uzun havanın sonundaki iki sekizlik değer kırık havaya ait olup, hazırlık geçiş notasıdır. O da dahil edilince ezgi 5/4'lük değil 2/4'lük olmaktadır.

Ezgi karma bir müzik yapısına sahiptir. Uzun hava seyriyle başlayıp, kırık havaya geçiş yaparak seyrini tamamlamaktadır. Ezginin kırık hava bölümlerinde müzik cümleleri 4/4'lük bir yapıda notalanmıştır. Oysa ezginin müzik cümle yapısı 2/4'lük bir yapıya sahiptir. Ritm sanatçısı Ali İhsan Yılmaz, ezgiyi gerek radyoda ve gerek bütün icralarında 2/4'lük olarak vurduklarını belirtmektedirler. Yücel Paşmakçı'da ezginin 2/4'lük olduğunda aynı fikirde olduklarını belirtmişlerdir.

2.1.23 Eski sille

Yöre: Silifke

K. A.: Hasan Köroğlu ve Silifke Ekibi

Derleyen: Cavit Erden

N. Y.: Nida Tüfekçi

THM Rep. No: 1261

Ezginin orjinal notası ve usülü

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezginin orjinal usülü-ritmi 8/4'lük tespit edilmiştir. Bunun sebebi ise müzik akışında ölçüler 3+2+3 tipindeymiş gibi bir hava sergiler. Her ne kadar böyle bir hava olsada bu ezgidede usülü belirleyen asıl etken, notaya alan kişinin dikkatli insiyatifi olacaktır. Çünkü karma usüllerde karşımıza çıkan girişte nefes alma veya es sorunu burada da geçerlidir. Şan girişindeki bir 4'lük es ve 3/4 diye yazılan ölçünün sonuna yazılacak bir es dörtlük ezgiyi baştan sona hiç aksatmadan 4/4'lük bir ruha büründürecektir. Ezgi bu haliyle dikkatli incelemek olursa baştan sona 4/4'lük müzik cümlesi ve söz cümlesinin ezgiye çok daha doğru uyum sağlayacağı görülecektir.

Bu türküde müzik cümlesi uzun tutulmuştur. Bununla birlikte şan girişinde doğal nefese (gizli 1/4'lük) dikkat edilmemiş ve ezgi 8/4'lük bir usül yapısına oturtulmuştur. Oysa ezgi, müzik cümle yapısı ve şan bölümünün girişinde doğal olarak alınan nefes (1/4'lük değerle) dikkate alındığında 8/4'lük değil 4/4'lük olduğu

ve söz cümlesinin 4/4'lükte kendini daha belirgin gösterdiği görülmektedir. Yücel Paşmakçı tespitimizin yerinde olduğunu belirtmişlerdir.

2.1.24 Adilemin üç boncuklu hasırı

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Antalya-Elmalı

K. A.: Nimet Terzioğlu ve Erdal İyiöz

Derleyen: Ateş Köyoğlu

N. Y.: Ateş Köyoğlu

THM Rep. No: 1512

Ezginin orjinal notası ve usülü

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezgi notaya alınırken baştan sona 4/4'lük giden bir ezgide iki şan giriş kısmını 5/4'lük uygun görüp yazması biraz düşündürücüdür. Ezgiyi çok söyleyip tekrar ettikten sonra bizde şu kanı uyanmıştır. Şan girişlerinde eser kanımızca serbest yani uzun hava tarzında bir giriştir. Kaynak sonlarda serbest bir uzatma yapmış, bizde bunu puandorg işareti ile gösterebiliriz. Bu 4/4'lük gidişatı bozacak bir durum değildir. Bilakis bir zenginliktir. "İğdır'ın al alması" türküsü tespitimize delil olabilecek bir önemli ezgidir.

Bu ezginin geneli 4/4'lük tespit edilmiş ve sadece serbest iki bölümün girişi 5/4'lük müzik cümlesi olarak gösterilmiştir. 5/4'lük müzik cümlesinin, sonundaki zamanı uzatma olarak kabul edersek burada puandorg işareti ile bir bekleme yapılarak her iki 5/4'lüğün sonu böyle gösterilirse, yazılarak baştan sona 4/4'lük gidişat bozulmaya

bilirdi. Bu ezgi hakkında Yücel Paşmakçı bizimle aynı fikri paylaştıklarını belirtmişlerdir.

2.1.25 Evlerinin önü kuşlar darısı

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Erzurum

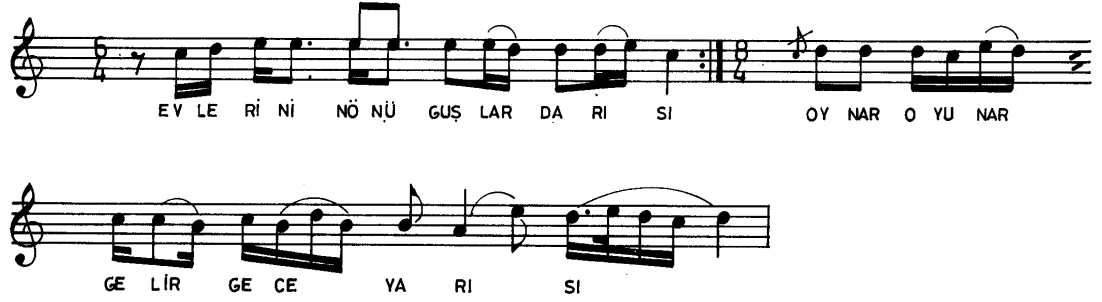
K. A.: Muharrem Akkuş

Derleyen: Muharrem Akkuş

N. Y.: Muharrem Akkuş

THM Rep. No: 1573

Ezginin orjinal notası ve usülü-ritmi

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezgiye 6 zamanlı bir usülle başlanmıştır. Devamında gerek müzik cümlesi ve gerekse söz cümlesi tartışmasız bir 2/4'lük olmasına rağmen, türküyü notaya alan kişi $2+2+2+2 = 8/8$ 'lik bir tema ortaya çıkarmıştır. Deliller ışığında bu yanlış bir tespittir.

Devamı aynı şekilde gidecektir.

Bu ezgide söz unsuru dikkati alınmış ve “Evlerinin önü kuşlar darısı” bütün bir usül cümlesi olarak kabul edilmiş ve müzik cümlesinde bu yapıya göre ayarlanmıştır. Oysa yapıyı dikkatle incelediğimizde, cümle yapısı kendini 6/4'lük değil 2/4'lük yapıda daha iyi göstermektedir. Devamında da sanki bir 8/4'lük yapı varmış gibi gösterilmiş, oysa devamı da hiç tereddütsüz müzik ve söz cümlesi 2/4'lükte bütünleşmiştir.

2.1.26 Kız bahçende gül var mı

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Kastamonu

Derleyen: Adnan Ataman

N. Y.: Adnan Ataman

THM Rep. No: 1291

Ezginin orjinal notası ve usülü

Ezgi üzerinde değerlendirme; Orjinal notada saz bölümü ölçü tekrarlı iki adet 9/8'lik ölçüyle başlıyor. Ardından bir ölçü 16/8'lik geliyor. Ardından tekrar bir ölçü 9/8'lik usül geliyor. Ezgiyi incelerken 16/8'lik ölçüden (2+2+3) ritminden sonra gelen 2+2+2+3 16/8'lik usulün müzik yapısı birebir aynıdır. Sorun burada başlamaktadır. Niye 16/8'lik? Ezginin ilk 2. ölçüsünün, ölçü tekrarından sonra alması gereken dörtlük sus veya (re) dörtlük notası yazılmış olsa idi ezgi 9/8'lik hiç bir sorun yaşamazdı. Aynı sorun şan girişi 16/8'lik içinde geçerlidir.

Bu ezginin müzik cümle yapısı uzun tutulmuş girişteki doğal nefes (1/4'lük değer) dikkate alınmamıştır ve sonucunda da 15/4'lük ve 16/4'lük ezgilerde karşımıza karma usül yapısı çıkmaktadır. Oysa hiç bir ekleme yapmadan da ezginin orta yerlerinde usül cümlesinin 16/8'lik değil, 9/8'lik olduğu zaten görülen bir gerçektir.

2.1.27 Garmı yağmış yücedağlar başına

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Kırşehir

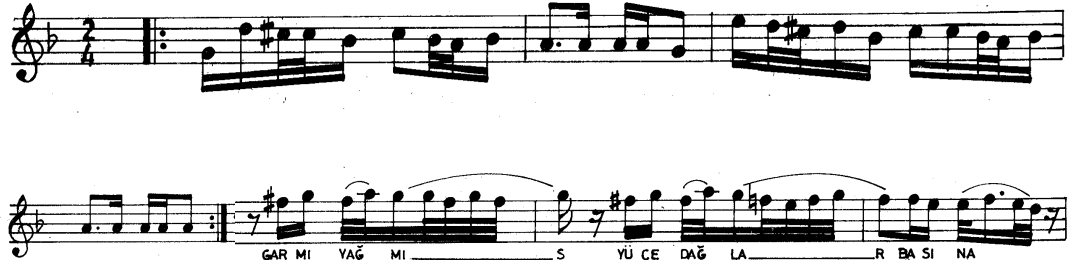
K.Alındığı: Neşet Ertaş

Derleyen: İst. Radyosu THM Şub.

N. Y.: Adnan Ataman

THM Rep. No: 1824

Ezginin orjinal notası ve usülü;

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezgide 32'lik değerler çok kullanılmıştır. Bu değerler acaba ezgi metronom olarak süratli diyemi kullanılmıştır. Cevabı ise (hayır) dır. Çünkü eser bu değerlerle yazılmasına rağmen (♩ =60) metronomla yani yavaş bir tempoda icra edilmektedir. Zaten hızlı icra edilse Kırşehir gırtlakları gösterilemez. Durum böyle iken usulü yavaş dinlediğimiz zaman usül (TSM)de düyekle eşdeğer bir yapıda olup, düyeğin THM'deki duyum karşılığı ise 4/4'le aynıdır. Bu yazım şekli bazı kalıcı alışkanlıklardan ve tavır (yani yöre tezene-çalış şeklini) belirtmek için bu yazım şekli kullanılır. Oysaki tezene yapıları 4/4'lük yazılarakta gösterilebilir. Böylelikle icra kolaylığı da sağlanmış olurdu.

Ezgi, ritmik yapısı itibariyle yavaş bir metronomda tespit edilmiş ve notaya alınmıştır. Böyle olunca süratli zaman değerleri olması gerekenden daha da hızlı değerlerde gösterilmiştir. Bu icra açısından, notalama açısından, gereksiz bir zorluk teşkil etmektedir. Ezgi gerek melodik ve gerek sözel cümle yapısı açısından 2/4'lük değil, 4/4'lük bir yapıya sahiptir.

2.1.28 Haydar haydar

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Erzincan

K.A.: Ali Ekber Çiçek

Derleyen: Ali Ekber Çiçek

N. Y.: Adnan Ataman

THM Rep. No: 3193

Ezginin orjinal notası ve usülü

Ezgide sorun teşkil eden bölümlerin örneği verilmiştir.

Ezgi üzerinde değerlendirme; böyle şaheser bir eser hakkında değerlendirme yapabilmek için saz çalan birisi olmak gerektiği kanısındayım. Gerek kaynak kişisinden (Ali Ekber Çiçek) ve gerekse bu ezgiyi üstün derecede icra eden üstadımız, hocam Nida Tüfekçi'den en iyi şekilde işleyip çaldığımız için eserdeki ruhu iyi bildiğim kanısındayım. Ezgideki 9/8'lik usül tartışma gerektirmeyecek derecede doğru kullanılmıştır. Ama 10/8'lik ölçülerin hepsi ne yazık ki müzik cümlesinin vurguları iyi idrak edildiğinde 10/8'lik değil, 5/8'liktir. Şan girişteki 10/8'likler de dahil hepsi 5/8'lik yazılması gerekiyor. Ezginin girişi puandorg 5/8'lik devamı, iki tekrar 9/8'lik, ardından gelen ölçü 2/4'lük te doğrudur. Ama sonra gelen 10/8'liğin, 2+3= 5/8 olması gerekiyor.

Gerek enstrümantal ve gerekse sözel açıdan üstün bir eser olan "Haydar Haydar" da ne yazık ki yanlışla sebebiyle gerek usül ve gerek müzik cümleleri yanlış notaya alınmıştır. Notalamada girişteki 5/8'lik ve devamındaki 9/8'lik ritm cümleleri doğrudur. Fakat devamındaki 2/4'lük ve 10/8'lik bölümler ise yanlıştır. 10/8'lik diye yazılmış bölümleri usül olarak dikkatli incelersek ve müzik cümlesi yapısına bakarsak, aslında 5/8'lik (2+3) olduğu açık ve nettir.

2.1.29 Dirvana vurdum u tı

Ezgi  ekli: Sözlü
Yöre: Trabzon
K.A.: Cemile Cevher
Derleyen: Cemile Cevher
N. Y.: Ahmet Yamacı
THM Rep. No: 1533

Ezginin orjinal notası

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezgide gerek müzik cümlesi ve vurguları gerekse söz cümlesinin m kemmел duyumu çok net bir şekilde 2+3 =5 zamanlıdır. Zaten 10/8'lik ritmin Trabzon bölgesindeki etkisi, varlığı tartışılır bir gerçektir.

Ezgi, söz cümlesi uzun tutularak sanki 10/8'lik bir yapıya sahipmi  gibi yazılmıştır. 10/8'lik cümle yapısı zaten Karadeniz halk müziğinde olmayan bir ritmik yapıdır. Olduğunu farzedelim, bu seferde türkünün müzik ve us l (vurgu) yapısı 10/8'li i değil 5/8'lik 2+3 tipini net bir şekilde göstermektedir.

2.1.30 Gafil gezme  a kın

Ezgi  ekli: Sözlü
Yöre: Gaziantep
K.A.: Hasan Hüseyin
Derleyen: Yavuz Top
THM Rep. No: 2289

Ezginin orjinal notası ve usülü-ritmi

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezgi 10/8'lik ve 3+2+3+2 tipinde değerlendirmeye alınmıştır. Söz cümlesi usülün 3+2+3 kısmına denk gelmekte ve ardından saz cevabı verilmektedir. Bu bölüm usülü tamamlayan son vurgu olmasına rağmen, incelemelerimizde, bu kısım aslında sadece sona ait bir kısım değil, usülün ilk giriş kısmında ait bir vurgu olduğu çok net anlaşılmaktadır.

Ezgide gerek söz cümlesi ve müzik cümlesi kendini 2+3 =5 zamanlı usülde göstermektedir. Ezgide 10/8'lik ruh kesinlikle mümkün değildir. Ezginin en başında dikkat edilmeyen 4'lük sus hissi ezginin bu şekilde yazılmasına sebep olmuştur. Ezginin 5/8'lik 2+3 olduğu terennüm kısmındaki (leyli leyli) kısmında net bir şekilde görülmektedir.

Ezgi söz cümlesine dikkat edilerek 10/8'lik bir usül cümlesiyle notaya alınmıştır. Bu ezgideki vurgu yerleri o kadar nettir ki, kişi istesede 5/8'lik yapıdan dışarıya çıkamaz. Şan girişte doğal nefes (1/4'lük değerde) hesaba katılmamıştır. Oysa ezginin devamında bu değeri net gösteren bölümler çok açıktır.

2.1.31 Leblebi koydum tasa

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Çankırı-Çerkeş

K.A: Belirtilmemiş

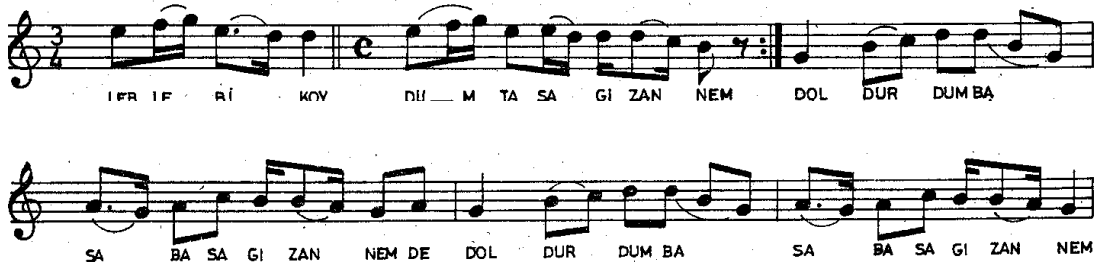
Derleyen: Belirtilmemiş

N. Y.: Belirtilmemiş

} veya yazım hatası

THM Rep. No: 2319

Ezginin orjinal notası ve usülü

Ezgi üzerinde değerlendirme; Orjinal notasında ezgi eksik ölçü ile başlamakta ve hemen ardından beş ölçü 4/4'lük devam ettikten sonra, tekrar eksik ölçüyle başlayıp yine ardından 4/4'lük dokuz ölçü ile tamamlanmaktadır. Bu ezgide karşımıza girişde nefes almadan başlama hatasını dikkat çekmek istiyorum. Kaynak "leblebi koydum tasa kız annem" kısmını iki kez tekrar ederken tekrarında bile girişte (4'lük) değere dikkat edilmemekte ve eksik söylemektedir. Sanki ezgi aksak giriyormuş gibi bir his ortaya çıkmaktadır. Oysa ezginin usül kişiliği bariz bir 4/4'lüktür.

Ezgi, eksik ölçüyle başlamakta ve hemen devamında 4/4'lük yapıyla devam etmektedir. Oysa bu ezgide de girişte doğal nefes (1/4'lük değerde) dikkate alınmamıştır. Ritmik akışa dikkat ettiğimizde vurgular ve tamamlayıcı değerler bize girişte 1/4'lük es olduğunu net göstermektedir.

2.1.32 Suya gider alı gelin

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Belirtilmemiş veya yazım hatası, unutulmuş

K.A.: Sadık Ergün, Adnan Şeker

Derleyen: Belirtilmemiş veya yazım hatası, unutulmuş

THM Rep. No: 2341

Ezginin orjinal notası ve usülü

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezginin hareketli olduğu düşünülerek, müzik cümlelerinde çok hızlı değerlerle kullanılmıştır. Oysa dikkat edilmeyen husus, müzik cümlesinin ruhu, vurgularıdır. Bu önemli hususa dikkat edildiğinde, ezginin 2/4'lük değil 4/4'lük olduğu net belli olacaktır. Zaten söz cümlesi ve müzik cümlesi ezginin 4/4'lük usülde olduğunu ispat etmektedir. Hareketli ezgi 4/4'lük olamaz 2/4'lük olur diye bir kural söz konusu değildir. Önemli olan usül vurguları ve söz cümlesinin durumudur. Aynı sorun "Karmı yağmış yüce dağlar başına" ezgisinde de karşımıza çıkmaktadır.

Ezgi 2/4'lük bir usül yapısında notaya alınmıştır. Oysa usül yapısı 2/4'lüğü değil, vurgulara dikkat ettiğimizde, 4/4'lüğü göstermektedir. Müzik ve sözel cümlelerde 4/4'lüğü destekleyen bir yapıdadır.

2.1.33 Ağam İstanbul'u meskenmi tuttun

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Belirtilmemiş

K.Alındığı: A. Gazi Ayhan

Derleyen: A. Gazi Ayhan

N. Y.: Nida Tüfekci

THM Rep. No: 2353

Ezginin orjinal notası ve usülü

A ĞAM İS TAN BU LU MES KEN Mİ TUT TU NA

MA N GÖR DÜN ĞÜ ZE L LE Rİ

BE Nİ U NUT TU NAM MAN

GÖR DÜN ĞÜ ZE L LE Rİ

BE Nİ U NUT TU NAM MAN

Ezgi ilk bakışta çok karışık 13/8-14/8 ve 15/8'lik karma usüller üzerinden değerlendirilmiştir. Nida Tüfekçi, burada kaynaktan alınan malzemeyi ilk duyumdaki haliyle notalandırdığı için bu tablo karşımıza çıkmıştır. Oysaki ezgiyi, dikkatli ve farklı açılardan inceleyecek olursak, karma usüllerden meydana gelmediği net bir 9/8'lik (2+2+2+3) tipinde olduğu görülecektir.

Bu ezgide, müzik cümleler uzun tutulmuş, cümlelerin bitiş yerleri, usülün bitiş yeri gibi düşünülmüştür. Oysa daha birinci 13/8'lik cümlelerin içindeki 9/8'lik 2+2+2+3 gözden kaçmış ve hemen arkasından gelen 14/8'lik yapıya dikkat ettiğimizde yine 9/8'lik kalıbın 2+2+2+3 nitelikte aktığını görmekteyiz. Şan girişte 1/4'lük sus insiyatif

kullanılarak eklenmiştir. Bu giriş $\frac{3}{4}$ 'lük veya $\frac{2}{4}$ 'lük olsa yine fark etmezdi. Devamı yine $\frac{9}{8}$ 'lik 2+2+2+3 tipinde net bir şekilde akmaktadır.

2.1.34 Yar yaman seyit kızı

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Kerkük

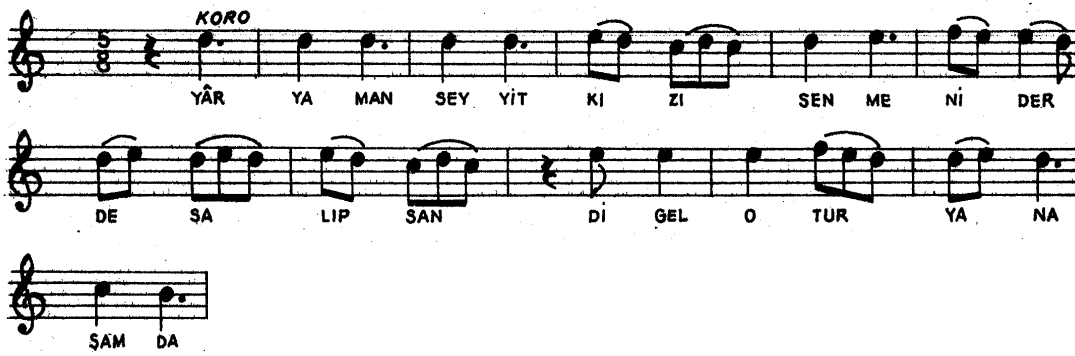
K.A.: Ercüment Avcı

Derleyen: Adnan Osmanoglu

N. Y.: Muzaffer Sarısözen

THM Rep. No: 379

Ezginin orjinal notası ve usülü

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezginin yöresi 10 zamanlı birleşik usül diyarı Kerkük bölgesidir. Durum böyle olunca yaptığımız inceleme ve analizlerde ezgi içinde söz ve müzik cümleleri $\frac{10}{8}$ 'lik zamanın 2+3+2+3 tipinde özellikle 9. ve 10. ölçülerin birleşimi, tam bir 10 zamanlı usül olduğunu net bir şekilde ortaya koymaktadır. Ayrıca, solo giriş kısmı $\frac{10}{8}$ 'lik tipik bir Kerkük usülü, girişidir. Bu örneklerden anlıyoruz ki, Muzaffer Sarısözen ezgiyi notaya alırken icraat kolay olsun diye $\frac{10}{8}$ 'lik usülü iki parça halinde yazmıştır.

Ezgi gerek melodik cümle ve usül yapısı ve vurgularıyla çok net 10/8'lik ve bölgesel tavrı ve vurgularda bize 2+3+2+3 tipinde olduğunu açıkça göstermektedir. 5/8'lik olması imkansızdır.

2.1.35 Sallanı sallanı gelir geçersin

Ezgi Şekli: Sözlü
Yöre: Artvin-Şavşat
K.A. : Teoman Genç
Derleyen: Durmuş Yazıcıoğlu
N. Y.: Durmuş Yazıcıoğlu
THM Rep. No: 126

Ezginin orjinal notası ve usülü;

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezgi $(3+2+3+3+3+2)=16/8$ 'lik karma usül yapısında tespit edilmiş ve notaya alınmıştır. Ezginin usül yapısını incelediğimizde $(3+2+3)$ 8 zamanlı (B) tipinde olduğu görülmektedir. İlk tespit, söz cümlesine göre yapılmıştır. Oysaki müzik cümlesi ve ritm cümlesi bize ezginin usül yapısının 8 zamanlı olduğunu göstermektedir.

Ezgi, söz unsuru dikkate alınarak 16/8'lik uzun bir müzik cümlesi yapısında incelenmiştir. Usulün vurgu yapısına dikkat ettiğimizde ise ezginin $3+2+3=8/8$ 'lik B tipinde olduğu rahatlıkla görülmektedir.

2.1.36 Yarimin kaşları kalem

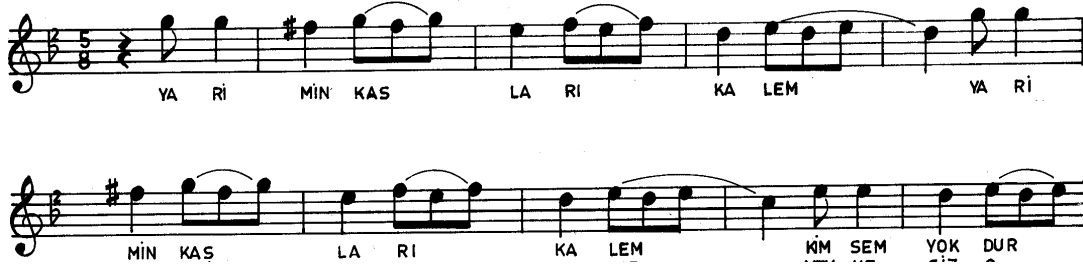
Ezgi Şekli: Sözlü
Yöre: İmran
K.A: Mehmet Torun

Derleyen: Muzaffer Sarısözen

N. Y: Muzaffer Sarısözen

THM Rep. No: 1146

Ezginin orjinal notası ve usülü

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezgi 2+3=5/8'lik yazılmıştır. Oysa ezgi bu usülde okunduğu zaman gerek yorum gerek söz duyumu, bize bir şeyi heceliyerek söyleme hissini vermektedir. Tespit 10/8'lik 2+3+2+3 tipinde olsa idi, hem söz duyumu ve hem de müzik cümleleri daha anlamlı ve dahadoğal bir duyum verecekti. 10/8'likte estetik ve zerafet çok daha öndedir. 5/8'likte ise daha sert ve kesik kesik bir yorum ortaya çıkmaktadır.

Ezgi, 2+3 = 5/8'lik bir ritmik yapıda düşünülmüş ve melodik cümle yapısı buna göre yazılmış ve sözel cümlede bu melodik yapıya uydurulmuştur. Oysa ezginin melodik yapısı ve vurguları dikkatli gözlemlendiğinde, 2+3+2+3 = 10/8'lik olduğu açık ve nettir. Söz ve melodik akışta bunu desteklemektedir.

2.1.37 At gelir (kadın ağzı)

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Bursa

K.A: Kıymet Varol

Derleyen: İsmet Akyol

N. Y.: İsmet Akyol

THM Rep. No: 1316

Ezginin orjinal notası ve usülü;

AT GE LİR ŞA KIR ŞA KIR SEV Dİ Ğİ MOĞ LA ... N

AT GE LİR ŞA KIR ŞA KIR SEV Dİ Ğİ MOĞ LAN

E LİN DE GÜ MÜ ... Ş BA KIR

E LİN DE GÜ MÜŞ BA KIR

BE NİM SEV Dİ Ğİ MOĞ LAN SEV Dİ Ğİ MOĞ LA ... N

BE NİM SEV Dİ Ğİ MOĞ LAN SEV Dİ Ğİ MOĞ LAN

Ezgi üzerinde değerlendirme; Bu sözlü ezgimizde “Ağam İstanbul’u meskenmi tuttun?” türküsü gibi karma usüllerden meydana gelmiştir. 18/8’lik iki ölçü, 13/8’lik bir ölçü ve yine 14/8’lik bir ölçü olmak üzere 4 ölçüden oluşmaktadır. Ayrıca aynı müzik yapısından meydana gelen 18/8’lik, 13/8’lik ve 14/8’lik karma usüllerden meydana gelen bir saz bölümünden oluşmaktadır. Gerek saz bölümü gerek şan bölümü dikkatli incelendiğinde girişteki 1/4’lük eksik değerden kaynaklanan bir sorun tespit edilmiştir. Bu sözlü ezginin usül gidişatı, müzik cümlesi dikkatli incelendiğinde 9/8’lik (2+2+2+3) tipinde olduğu görülecektir.

Bu ezgide, sözel yapıyı bozmamak için, müzik cümlesi ve usül cümlesi uzun tutulmuştur. Oysa diğer karma usülerde karşımıza çıkan, girişteki doğal nefes alma olayı bu ezgide de eksik ölçü girilmesini sağlamış ve söz yapısını bozmama isteğiyle

birleşince, karşımıza 18/8'lik karma usül çıkmıştır. Oysa usül vurgularına ve akışa dikkat ettiğimizde, 9/8'lik 2+2+2+3 tipinin türkünün her tarafına hakim olduğu görülmektedir.

2.1.38 Ben gidiyorum yoluma

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Eskişehir

K.A.: Saliha Gürlü

Derleyen: Ali Gürlü

N. Y.: Ali Gürlü

THM Rep. No: 1335

Ezginin orjinal notası ve usülü;

SÖZLÜ

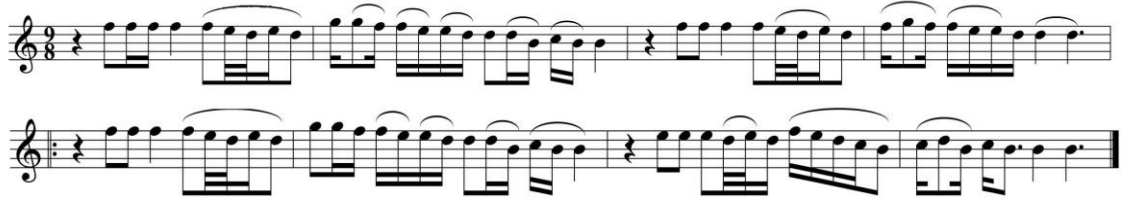
BEN Gİ Dİ YO RU... M YO LU MA DA HA Nİ MAY ŞEM

BİR TAŞ DEĞ Dİ KO LU MA CA BEN DE SE

SE Nİ SEV ME Zİ DİM HA Nİ MAY ŞEM

KEN DİN GE... L Dİ... N YA Nİ BOR MA CA

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezgi iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde 16/8'lik, ölçünün girişine bir dördlük eksik sus ile giriliyor. Eksik değer olmasa, zaten ezgi 9/8'lik bir akışta devam edecektir. 9/8'lik 2. bölümde ise yine 1/4'lük (sus) ilavesi yapılmış ve ezgi sorunsuz 9/8'lik devam etmektedir.

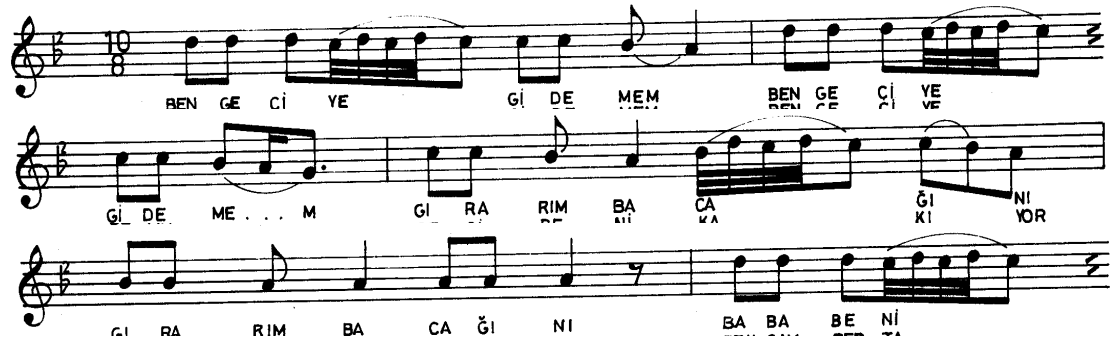

Ezgi 16/8’lik karma uslde notaya alınmıştır. Diğ er karma usllerdeki ezgilerde olduğu gibi yine girişte (1/4’lk) es dikkate alınmamış ve söz unsurunun bitiş yeri usl bitiş yeri olarak düşünülmüştür. Böylece karşımıza diğ erlerine çok benzer bir sorun çıkmıştır. Ezginin gerek müzik ve gerek usl yapısına dikkat ettiğimizde, 9/8’lik 2+2+2+3 yapısının her yerde hakim olduğunu görmekteyiz.

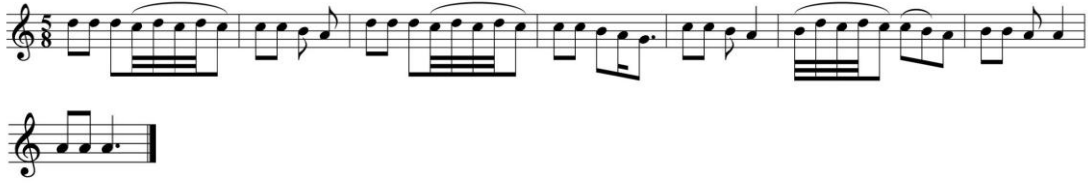
2.1.39 Ben geçiye gidemem

Ezgi şekli: Sözlü
Yöre: Görele-avuşlu
K.A.: Mustafa Tahmaz
Derleyen: Ömer akpınar
N. Y. : Cemile Cevher
THM Rep. No: 1326

Ezginin orjinal notası ve usl;

Ezgi üzerinde değerlendirme; Orjinal notada 10/8’lik (2+3+2+3) tipinde notaya alınmıştır. Müzik cümlesi söz cümlesi müzik cümlesindeki vurgu yerleri bize usln 10/8’lik değil 5/8’lik 2+3 tipinde olduğunu göstermektedir. Zaten ezgiyi çok dinlediğinizde kulağımızda 10/8’lik usl değil bir 5/8’lik usl hissi kalmaktadır.

Ezgi, gerek müzik ve gerek sözel cümle yapısı itibariyle 10/8'lik değil, 5/8'lik 2+3 tipinde kendini göstermektedir. Yücel Paşmakçı, tespitimizin doğru olduğunu bununla birlikte Karadeniz'de tespit edilen 10 zamanlı ve 5 zamanlı çoğu ezginin, aslında $2+2+2+3 = 9$ zamanlı olduğunu söylemektedir.

2.1.40 Köyden köye gezerim

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Dirmil

K.A.: Kadir Turan

Derleyen: Hamdi Özbay

N. Y.: Hamdi Özbay

THM Rep. No: 1328

Ezginin orjinal notası ve usülü;

Ezgi üzerinde değerlen, dirme; Ezgi gerek melodi ve gerek söz cümlesi olarak tam bir 2/4'lük üsüle sahipken ezginin usülü 4/4'lük tespit edilmiştir. Hiç tereddütsüz bu tespitin yanlış olduğunu, söz ve müzik cümlesinin yapısına usül vurgusuna dayanarak söyleyebiliriz. Tespit, mısra sonlarını, dörtlükteki her bir söz mısrasını, usül kabul ederek usülü belirlenmiştir.

Ezgi müzik cümlesi ve us l vurgusuyla tam bir 2/4'l k olmasına rağmen, notalamada ölçü tekrarının çok olmasıyla orantılı olarak, 4/4'l k yazılmıştır. Yücel Paşmakçı, tespitimizi haklı görmüşlerdir.

2.1.41  ay aşşağı iz gider (güzeller)

Ezgi şekli: Sözlü
Yöre: Kangal
K.A.: Muhlis Akarsu
Derleyen: Yücel Paşmakçı
N. Y: Yücel Paşmakçı
THM Rep. No: 1209

Ezginin orjinal notası ve us l ;

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezgi, notaya alan kişi tarafından 18/8'lik bir us lde notaya alınmıştır. Ezginin usulünü incelediğimizde 6/4 B tipinin (4+2)   erli şekli, yani $12/8 + 6/8 = 18/8$ 'lik şeklinde bir tespit yapılmıştır. Oysa ezgiyi bir ritm  stadına  aldırttığımızda, 6/8'lik ritminden başka bir us l duyulmamaktadır. Bu tespitimiz söz anlatımı ile yapılmıştır. Deliller ezginin 6/8'lik olduğu yönündedir.

Ezgi, 6 zamanlının 3'erli şekli düşünülebilir ki bu üzerinde tartışılması gereken bir usül yapısıdır. Ezgi baştan sona kadar 6/8 3+3 tipinde gitmesi gerekirken, söz unsurunun bitiş yeri usülün bitiş olarak gösterilmiş ve tespit 18/8'lik yapılmıştır.

2.1.42 Dövizdeh imam

Ezgi Şekli: Sözlü

Derleyen: Sebahat Akkiraz

N. Y.: Adnan Ataman

Kaynaktan notaya alınmış şekli;

Ezgi üzerinde değerlendirme; Bu ezgide “Haydar Haydar” da yaptığımız yorumu aynen tekrar etmek istiyoruz. Girişte verilen 1/4 lük değer usülün asıl giriş değeridir. Şan girişinde yine (1/4'lük) nefes payı ile giriş yapılmaktadır. Eserin çalınışı ve usül, duyum yine 5/8'liktir. Esere eksik ölçü başlanmıştır. (5/8'lik yazım şekli)

Ezgiye, eksik ölçü ile başlanmış ardından 10/8'lik 3+2+3+2 tipinde devam edilmiştir. Oysaki girişteki 1/4'lük eksik ölçüyle giriş, aslında eksik ölçü değil bize göre 5/8'lik olan ezginin ilk 1/4'lük vurgusudur. Bu yapı “Haydar Haydar”da olan usül ve müzik yapısının aynısıdır. Bu usül yapısı, Artvinin “Sarı kız” havasıyla aynı ritmik havadır. 10/8 veya 10 zamanlının bütün tiplerinin kendine has bir ritmik vurgusu ve bir söz yapısı vardır. Bu ezgide ise bu hava söz konusu değildir.

2.1.43 Acem gızı

Ezgi Şekli: Sözl

Yöre: Kırşehir

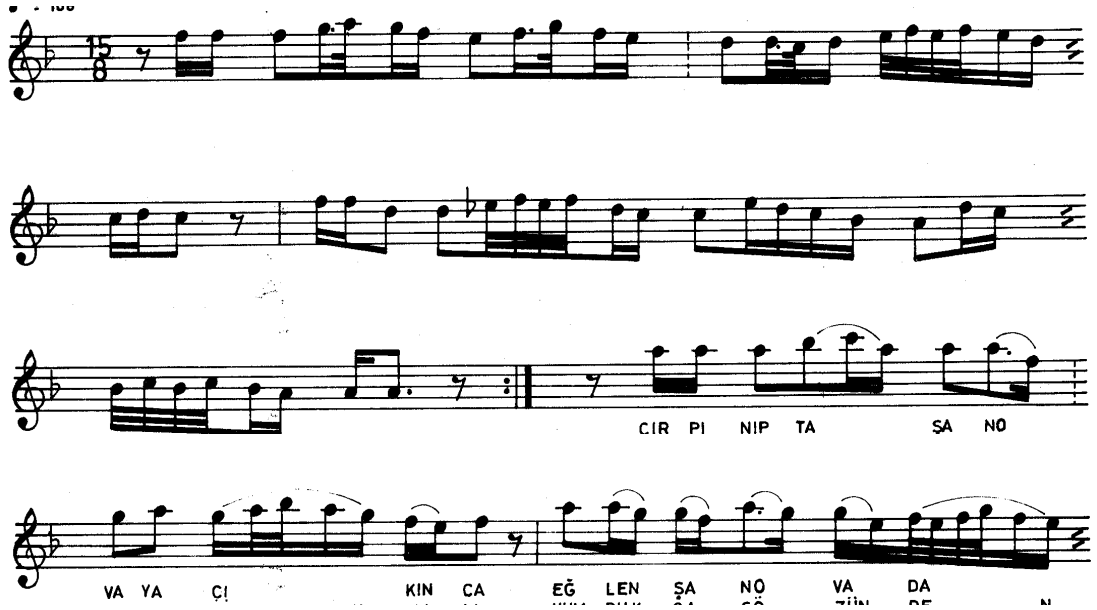
K.A.: Çekiç Ali

Derleyen: Osman Özdenkci

N. Y.: Osman Özdenkci

THM Rep. No: 1398

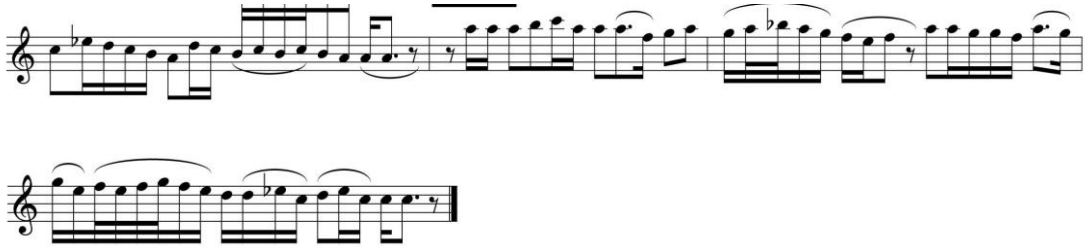
Kaynaktan notaya alınmış şekli;

Ezgi üzerinde değerlendirme; Bu sözlü ezgimiz 15/8 (8+7) 2+3+3 [2+2+3] karma usul kapsamında notaya alınmıştır. Tezimizin hazırlık aşamasında gördük ki karşımıza iki türlü usul çıkmaktadır. Varlığı hissedilebilen, duyulabilen ve herkes tarafından ayak uydurulabilen usüller, bir de varlığı bilindiği halde hissedilemeyen, ancak bilirkişilerin incelemeleri sonucunda varlığı ortaya çıkan usüller. Bazı usullerin ruhu bazı bölgelerde daha çok kendini hissettirirken, başka bölgelerde kendini hissettirmez. İşte tipik bir örnek. Güney’de 10 zamanlı ile İç Anadolu’daki 10 zamanlı arasındaki güzel fark.

(10/8’lik Yazım Şekli)

Ezgi 10/8'lik olup 2 ana bölümden oluşmaktadır. Her Ana bölüm 3 cümleden oluşmaktadır. 10/8 (2+3+3+2 x 2) ve 3+2+2+3 şeklinde cümleler sıralanmıştır.

Ezginin usulü 15/8'lik söz yapısının bitim yerine göre ayarlanmıştır. Müzik cümleside, söz yapısına göre düzenlenmiş ve usul tespit edilmiştir. Oysa ezginin usulü 15/8'lik değil, 10/8'lik olup, Saz bölümü (2+3+3+2), (2+3+3+2), (3+2+2+3) tiplerinde, şan bölümü ise (2+3+3+2), (2+3+3+2), (3+2+2+3) tiplerinden meydana gelmiştir.

2.1.44 Gül menekşe senden almış kokuyu

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Sivas

K.A.: Yüksel Yıldız

Derleyen: Can Etili

N. Y.: Can Etili

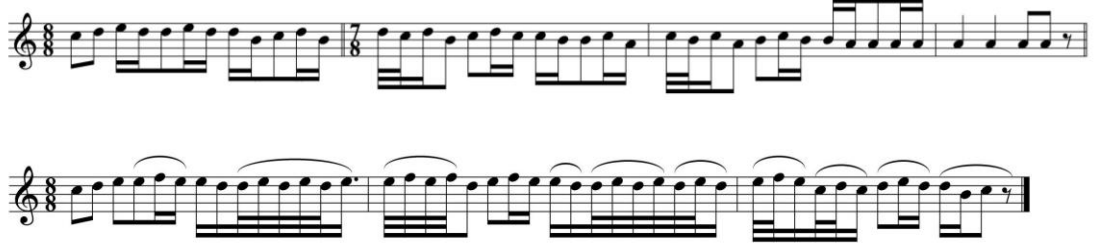
THM Rep. No: 3188

Kaynaktan notaya alınmış ilk hali;

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezgi sanki farklı usüllerden oluşmuş, birbakış açısıyla natoya alınmıştır. Oysa ezginin ne söz cümlelerine ve ne de müzik cümlelerine

dikkat edilmemiş. İlk yanıltıcı duyumla notaya alınmıştır. Dikkatle incelendiğinde hissedilen ritimler grubundan olduğu anlaşılabilecektir. Ezgi yedi ölçülük bölümden oluşmaktadır. 1. ölçü 8 zamanlı (2+3+3) 2., 3., 4. ölçülerde 7 zamanlı (2+2+3) 8 C tipinden oluşmaktadır. Şan girişi ise 1. ölçü yine 8 zamanlı (2+3+3) tipinden ve devamında, 2 adet (2+2+3) 7 zamanlı C tipinden meydana gelmektedir.

Ezginin, müzik cümlesi usul yapısı yanlış tespit edilmiş, ezginin vurgu yerlerine dikkat edilmemiştir. Söz cümlelerinin bitiş yerlerine dikkat edilse yine ezginin usulü hakkında bir fikir sahibi olmamız söz konusu olabilecektir. Ezgi giriş 10/8'lik, ikinci ölçü 12/8'lik, üçüncü ölçü 7/8'lik ve şan girişi yine 10/8'lik, sonraki ölçü 12/8'lik tespit edilmiştir. Oysa ezginin saz girişi 8/8'lik 2+3+3 ve sonraki üç ölçü 7/8'lik 2+2+3 tipinde sıralanmıştır. Şan bölümü yine giriş 8/8'lik 2+3+3 ve devamındaki iki ölçü 7/8'lik 2+2+3 tipinde sıralanmıştır.

2.1.45 Şu yüce dağların karı

Ezgi Şekli: Söz

Yöre: Silifke-Mut

K.A.: Musa Eroğlu

Derleyen: TRT

N. Y.: Nida Tüfekçi

THM Rep. No: 1467

Ezginin orjinal notası ve usulü

Ezgi üzerinde değerlendirme; N.Tüfekçi bu ezgide söz unsurunu usûlün tespitinde öncelik göstermiştir. Satırın sonuna kadar olan bölümü bir usûl kabul etmiş ve 27/8’lik olarak tespitini yapmıştır. Oysaki gözden kaçan, ezginin hissedilebilen bir usûl olan 9/8’lik olduğudur. Nota dikkatli incelendiğinde 9/8 (B) tipi 2+3+2+2 olduğu çok açıktır. “Cihangir Terzi”de tezinde aynı temaya dikkat çekmiştir.

(9/8’lik yazılı şekli);

Ezgi söz cümlesinin bitim yerine göre usüllendirilmiş müzik cümlesinde sözlere göre ayarlanmıştır. Oysa usûl 27/8’lik tespit edilen ezginin müzik yapısına dikkat edilse karşımıza 9/8’lik 2+3+2+2 tipi çıkacaktır.

2.1.46 Üç kuşuduk, uçaridik havada

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Kastamonu

K.A.: İhsan Ozanoğlu

Derleyen: Süleyman Şenel

N. Y.: Süleyman Şenel

THM Rep. No: 3468

Kaynaktan notaya alınmış ilk hali

SAZ -----

ÜÇ KU ŞU DUK AM MAN U ÇA RI DIK HA VA DA YAN DIM
ÜÇ Gİ DE RİM AM MAN BE ŞAR DI MA BA KA RİM YAN DIM
BEN GÜ Lİ DİM AM MAN KO PAR DI LAR DA LI MI YAN DIM

ÜÇ KU ŞU DUK AM MAN U ÇA RI DIK HA VA DA YAN DIM
ÜÇ Gİ DE RİM AM MAN BE ŞAR DI MA BA KA RİM YAN DIM
REN GÜ Lİ DİM AM MAN KO PAR DI LAR DA LI MI YAN DIM

Ezgi üzerinde değerlendirme; ezgi notaya alınırken bir bütün olarak kabul edilmiş olacak ki 25/8'lik tespit edilmiştir. Daha önceki ezgi tespitlerinde olduğu gibi, girişteki nefes payı (dörtlük es) hesaplanmadan ezgi notaya alınmış ve eski tartışmalı durumlar ortaya çıkarmıştır. Daha önceki örneklerde de tespit edilen bu eksik giriş olmasa ezgi, 25/8'lik değil 9/8'lik 2+2+2+3 D tipinde bir yapıya ritme sahiptir.

(9/8'lik yeni yazım şekli)

Ezgi yapı itibariyle “Şu yüce dağların karı” türküsündeki gibi karma usül olarak notaya alınmış, ayrıca giriş kısmında doğal nefes yokmuş gibi düşünülerek 25/8'lik olarak kaydedilmiştir. Girişteki nefes 1/4'lük olarak sayılıp yazılsa idi ezgi 27/8 notalanacaktı. Ezginin melodik ve ritmik gidişatına dikkat ettiğimizde ise karşımıza 2+2+2+3=9 zamanlı usül baştan sona kadar kendini göstermektedir.

2.1.47 Ervahi ezelden

Ezgi Şekli: Sözsüz

Yöre: Erzincan

Derleyen: Yavuz Top

N. Y.: Nida Tüfekçi

İTÜ Devlet Konservatuarı yayınları

Kaynaktan notaya alınmış şekli;

Ezgi üzerinde değerlendirme; Sorun tespit ettiğimiz ezgilerden biride bu türküdür. Daha önce yorumunu yaptığımız (Gül menekşe senden almış kokuyu) ezgisinde yaptığımız açıklamaların hepsi bu ezgi için geçerlidir. Ezgi 22/8'lik olmayıp, girişte (2+3+3) 8/8'lik tipi gösterildikten sonra devamı 7/8'lik (2+2+3) tipinde devam etmektedir. Şan girişi yine aynı yapıda olup, giriş (2+3+3) daha sonra iki ölçü 7/8 devam etmekte ve türkü seyrine buna benzer şekilde devam etmektedir.

(Yeni yazım şekli)

Cihangir Terzi'de tezinde aynı hassasiyeti göstermiş ve tereddütlerini belirtmiştir.

Ezginin melodik cümlesi karma usül düşünülerek ve söz yapısını kesmemek için 22/8'lik düşünülmüştür. Oysa "Gül menekşe senden almış kokuyu" türküsündeki

aynı yanlgı, bu ezgide de ortaya çıkmıştır. Ezgi giriş 8/8'lik 2+3+3 ve devamı 7/8'lik üç ölçü devam etmektedir.

2.1.48 Ah bir ataş ver

Ezgi Şekli: Sözlü

Yöre: Ege-İzmir

K.A.: Çetin Bozalan

Derleyen: Durmuş Yazıcıoğlu

N. Y.: Durmuş Yazıcıoğlu

THM Rep. No: 63

Kaynaktan derlenen orjinal ezgi ve usülü;

U ZU NO LUR GE Mİ LE RİN Dİ RE Ğİ
U ZU NO LUR GE Mİ LE RİN Dİ RE Ğİ

Ezgi üzerinde değerlendirme; Ezgi 9/4'lük olarak notaya alınmış. Ezgide usül tespiti yapılırken farklı bakış açısıyla müzik ve söz cümleleri uzun tutularak usül bulunmuştur. "Ah bir ataş ver cigaramı yakayım" bir mısra düşünülerek usülü bir mısranın bitim yeri olarak kabul edilmiş ve usül buna göre tespit edilmiştir. Oysaki ezginin müzik cümlesi 3/4 lük olup, vurgu sürekli 3/4 lüğü göstermektedir. Söz unsuru da yine 3/4'lük ölçüde anlam bulmaktadır.

(Tavsiye edilen usül tespiti)

Ezginin usulü, sözlerin bitim yerine göre düşünölmüş ve 9/4'lük olarak tespit edilmiştir. Oysa hem müzik cümlesi ve hemde usöl cümlesi vurguları biz ezginin 3/4'lük olduğunu açıkça belirtmektedir. Bunların yanı sıra söz cümleleri de 3/4'lükte anlamını mükemmel bir şekilde belirtmektedir.

3. SONUÇ VE ÖNERİLER

Halk müziği eserleri bir toplumun aynası görevini görmektedir.

Halk müziği eserlerinin notaya konulmasında objektif olmak zorunluluğu vardır.

Türk halk müziği, halk arasında yaşayan, şekillenen, anonim olan kültür değerleridir.

Halk müziği günümüze aşıkler ve türkü yakıcılar tarafından ulaştırılmış nadide değerlerdir.

Türk halk müziği ile, yörelerin dili, ritmi, ezgisi, düşünceleri, gelenekleri v.b.ortaya çıkmaktadır.

Ülkemizde her yöre kendi alanında özellikleri içeren bir müzik yapısına sahip olmuştur.

Ülkemize nota yazımının geç girmesi ile bir çok türkü kaybolup gitmiştir.

İlk çalışmalarda, o zamanki teknoloji ve şartlarda derlemeler yapılmıştır.

Özellikle karma usüllerde ortaya çıkan bazı sorunların; kaynak kişilerin hafızalarından, derleme aşamasındaki unutkanlıklarından, derlemecilerden, notaya alanlardan ortaya çıktığı ve uygulamada aksaklıklara sebep olduğu tespit edilmiştir.

.TRT sanatçıları dahi, uygulamalarda sık sık değişiklikler yapmakta, fakat, asıl nota üzerinde değişime gitmemektedirler.

Konservatuarların eğitimdeki yerini alması, teknolojik gelişmeler, bilginin artması, ve bilimin ön plana çıkarılmaya başlanması ile eserler üzerinde önemli araştırmalar yapılmaya başlanmıştır.

Yapılan çalışmalarla, derleyenleri ya da notaya alanları suçlamak değil, zamanın şartlarını değerlendirerek daha doğru yazış ve çalınış şekillerine kavuşmak amaç edinilmiştir.

“Bilimde kişiler değil, yapılanlar ve eserler tartışılır” prensibinden hareket edilerek, türkülerdeki eksiklikler tespit edilmiştir.

Türkülerde en fazla öne çıkan eksiklikler, ritm/söz/ezgi kalıplarının oturtulmasından kaynaklanmaktadır.

Söz ve usül birliği olan bir çok türküde eksikliklere rastlanılmamıştır.

TRT notaları dahil, bütün eserlerin bilirkişiler tarafından elden geçirilmesinde ve yanlış notaların yaygınlaşmasının önüne geçilmesinde yarar görülmektedir.

“Bilimde yanlışın arkasından değil, doğrunun yanında gitmek” düşüncesi halk müziğinde de prensip haline getirilmelidir.

KAYNAKLAR

- Altınöz, İ.** 2002. ‘Osmanlı Toplum Yapısı İçinde Çingeneler’, Türkler, C.10, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 426-427.
- Arseven, Veysel,** 1969. Açıklamalı Türk Halk Müziği Kitap ve Makaleler Bibliyografyası, Milli Folklor Enstitüsü Yay.
- Ataman, A.** 2009. Bu Toprağın Sesi (Halk Musikimiz), Türk Edebiyatı Vakfı, İstanbul.
- Atılğan, H.** 2002. Geçmişten Günümüze Niğde Halk Müziği, Kültür Bak. Yay., Ankara.
- Eke, M.** 2007. Türk Halk Müziği Ezgilerindeki Eksikliklerin Giderilerek Geleceğe intikali ve Korunması, 38. İcanas Uluslar arası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi, sf.3-10, Ankara.
- İ.Ü. Devlet Konservatuvarı arşivi
- Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Büyük Lügat, (Hazırlayanlar: A. Yeğın, A. Badıllı, H. İsmail, İ.Çalım), İstanbul, 1992
- Özbek, M.** 1998. Türk Halk Müziği El Kitabı Terimler Sözlüğü I , Mehmet ÖZBEK, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara.
- Paşmakçı, Y.**1988. İTÜ TMDK Ders Notları.
- Paşmakçı, Y.** 2009. Kişisel görüşme.
- Şenel, S.** 2000. Bela Bartok Panel Bildirileri, Pan Yayıncılık.
- Şenel, S.** 2009. Kişisel görüşme.
- Terzi, C.** 1992. Türk Halk Müziği Metrik Yapısının Tespit ve Tasnifinde Karşılaşılan Problemler ve Çözüm Yolları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Terzi, C.** 2009. Kişisel görüşme.
- TRT Nota arşivi
- Tüfekçi, N.** 1987. İTÜ TMDK Ders Notları.
- Turhan, S.** 1992. Türk Halk Müziğinde Çeşitli Görüşler, Kültür B.Y, Ankara.

Türk Halk Müziği Sözlü Eserler Antolojisi 1-2-3, 2009. TRT yayınları, Ankara.

Ungay, H. 1981. Türk Musikisinde Usüller ve Kudüm, T:V Yay., İstanbul.

Yılmaz, A. İ. 2009. Kişisel görüşme.

EKLER

Ek 1: İncelenen Türkülerin TRT Arşivindeki Orijinal Örnekleri

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TMM REPERTUAR SIRA No 531
İNCELEME TARİHİ : 22.11.1973
YÖRESİ
SENKAYA
KİMDEN ALINDIĞI
ŞEREF MALKOÇ
SÜRE

DERLEYEN
M.SARISOZEN

DERLEME TARİHİ
8.4.1956

NOTAYA ALAN
M.SARISOZEN

ÇİMENLİ BAHÇEDE (Halay havası)

♩ = 102

1. Çİ MEN Lİ BA HI ÇE DE BUL GU RE Lİ YOR KEN Dİ GÖ RÜN MÜ YOR
2. Çİ MEN Lİ BA HI ÇE DE NE SA LI NIR SIN E LET MEM GÖ ZET MEM
3. Çİ MEN Lİ BA HI ÇE DE KU ZU LA ROT LAR Bİ ZİM DİR BU EL LER

SE Sİ GE Lİ YOR GEL HA NİM GEL CA NİM GEL Gİ DE Kİ Bİ ZE
NE A LI NIR SIN LAR " " " " " " " " " " " "

A ÇİL MİŞ GÜL LE LE Rİ DER Gİ DE Kİ Bİ ZE
" " " " " " " " " " " "

N. Uysal

- 1 -

ÇİMENLİ BAHÇEDE BULGUR ELİYOR
KENDİ GÖRÜNÜYOR SESİ GELİYOR
Bağlantı: GEL HANIM GEL CANIM GEL GİDEK BİZE
(AÇILMIŞ GÜLLERİ DER GİDEK BİZE

- 2 -

ÇİMENLİ BAHÇEDE NE SALLANIR SIN
EL ETMEM GÖZ ETMEM NE ALINIR SIN
— Bağlantı —

- 3 -

ÇİMENLİ BAHÇEDE KUZULAR OTLAR
BİZİMDİR BU ELLER GİREMEZ YADLAR
— Bağlantı —

NOT: 4 ve 3 vuruşlu ana usullerin üçerli şekillerinden
oluşan ilginç bir örnek.

Şekil A.1 : Çimenli Bahçede

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO:667
İNCELEME TARİHİ 15.3.1974

YÖRESİ

SİVAS-YUNUS EMRE' DEN

KİMDEN ALINDIĞI
SİRRI SARISÖZEN

SÜRE

♩ = 72

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

YÜRÜRÜM
BEN ~~YÜRÜRÜM~~ YANE YANE
(İLÂHİ)

BEN AĞ LA RIM YA NE YA NE AŞK BO YA DI
GÂH E SE RİM YEL LER Gİ Bİ GÂH TO ZA RİM
BEN YU NU SU Bİ ÇA RE YİM AŞK E LİN DEN

BE Nİ KA NE NE Â KI LEM NE Dİ VA NE
YOL LA R Gİ Bİ GÂHA KA RİM SEL LER Gİ Bİ
A VA RE YİM BAŞTAN A YA GA YA RE YİM

GEL GÖR BE Nİ BE Nİ AŞK NE Yİ LE Dİ
" " " " " " " " " " " "

GEL GÖR BE Nİ BE Nİ AŞK NEY LE Dİ DER DE Gİ RİF
" " " " " " " " " " " "

TAR E Yİ LE Dİ
" " " " " "

h.cenbaba

Yürürüm
BEN ~~YÜRÜRÜM~~ YANE YANE
AŞK BOYADI BENİ KANE
NE ÂKİLEM NE DİVANE

BAĞLANTI
GEL GÖR BENİ AŞK NEYLEDİ
DERDE GİRİFTAR EYLEDİ

²
GÂH ESERİM YELLER GİBİ
GÂH TOZARIM YOLLAR GİBİ
GÂH AKARIM SELLER GİBİ

BAĞLANTI

³
BEN YUNUSU BİÇAREYİM
AŞK ELİNDEN AVAREYİM
BAŞTAN AYAGA YAREYİM
BAĞLANTI

*Ben Yunusu bi çareyim
Baştan ayağa yareyim
Aşk elinden avareyim
Gel gör beni aşk neyledi
Derde piriftar eyledi*

Şekil A.2 : Ben yürürüm yane yane

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 595
İNCELEME TARİHİ: 15/3/1974

YÖRESİ
GEMEREK

KİMDEN ALINDIĞI
HÜSEYİN ASLAN

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

MADIMAH BİTDİMOLA

SÜRESİ :
(J = 90)

MA DI MAH BİT DI MO LA MA DI MAH BİT DI MO LA YOL LA RI DUT
MA DI MA YIN AL LA RI MA DI MA YIN AL LA RI DUT DU MO LA
MA DI MAH KU RUT MA DIM MA DI MAH KU RUT MA DIM YÂR SE Nİ U
DU MO LA YOL LA RI DUT DU MO LA E LÂ GÖZ LÜ NAZ LI YÂR
DUT DU MO LA YOL LA RI NAZ LI YÂR NUT MA DIM YÂR SE Nİ U
NUT MA DIM HİÇ AK LIM DAN ÇIK MI YOR HA TI RI Nİ SAY DIM DA
ÜS TÜ NE YÂR DUT MA DIM ÜS TÜ NE YÂR DU MO LA BE Nİ U NUT
DU MO LA BE Nİ U NUT HİÇ AK LIM DAN ÇIK MI YOR YÂ RİN TAT LI
DİL LE Rİ YÂ RİN TAT LI HA TI RI Nİ SAY DIM DA ÜS TÜ NE YÂR
DUT MA DIM ÜS TÜ NE YÂR DU MO LA AH MA DI MAH MA DI MAH
DÖN DE BİR YOL GE Rİ BAH DİL LE Rİ YÂR " " " " " " " "
TUT MA DIM " " " " " " " " DÖN DE BİR YOL GE Rİ BAH
" " " " " " " "

(1)

MADIMAH BİTDİMOLA
YOLLARI DUTDUMOLA
ELÂ GÖZLÜ NAZLI YÂR
BENİ UNUTDUMOLA

(2)

MADIMAYIN ALLARI
DUTDUMOLA YOLLARI
HİÇ AKLIMDAN ÇIKMIYOR
YÂRIN TATLI DİLLERİ
(Bağlantı)

Bağlantı { AH MADIMAH MADIMAH
YÂR MADIMAH MADIMAH
DÖNDE BİR YOL GERİ BAH

(3)

MADIMAH KURUTMADIM
YÂR SENİ UNUTMADIM
HATIRINI SAYDIMDA
ÜSTÜNE YÂR DUTMADIM
(Bağlantı)

Şekil A.3 : Madimah bidimola

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 591
İNCELEME TARİHİ: 15.3.1974

YÖRESİ
ELAZIĞ
KİMDEN ALINDIĞI
VASFİ AKYOL
SÜRESİ

DERLEYEN
M. SARISOZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISOZEN

BAHÇAYA İNDİM Kİ

Saz -----

1. BAH ÇA YA İN DİM Kİ GÜL LE Rİ DE REM
2. BAH ÇA YA İN DİM Kİ Sİ RA DE LAR
3. BAH ÇA YA İN DİM Kİ TAŞ BU DİR TAŞ MA DİM

GÜL DE GİL ME RA NİM YA Rİ Mİ GÖ REM
AL YE ŞİL GE YİN MİŞ YA Rİ A A GAC LAR
BİR YÜ ZUK YAP TIR DİM KAŞ BU LA MA DİM

YA ROR DA BEN BUR DA BEN NE RE Gİ DEM
İN SAN SE Vİ Dİ Gİ NE CAN LAR BA Gİ LAR
KENDİ ME MÜ NA SİP EŞ BU LA MA DİM

AH YÖ RÜ YÖ RÜ YÖ RÜ BOY NAN DO LA NAM
AH YÖ RÜ YÖ RÜ YÖ RÜ BOY NAN DO LA NAM
AH YÖ RÜ YÖ RÜ YÖ RÜ BOY NAN DO LA NAM

SEN U YU BEN UY KU LAR DAN U YA NAM
SEN U YU BEN UY KU LAR DAN U YA NAM
SEN U YU BEN UY KU LAR DAN U YA NAM

SE NİN HA Sİ RE Tİ NE NA SİL DA YA NAM
SE NİN HA Sİ RE Tİ NE NA SİL DA YA NAM
" " " " " " " " " " " "

Şekil A.4 : Bahçaya indim ki

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO:668
İNCELEME TARİHİ 15.3.1974

YÖRESİ
SİVAS

KİMDEN ALINDIĞI
ZELİHA HATUN

SÜRE
J = 64

DERLEYEN
M. SARISOZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISOZEN

DERMAN ARARDIM DİRDİME

DER MAN A RAR DIM DE R Dİ ME DER Dİ M BA NA DER MA NI MIŞ

BÜR HAN A RAR DIM A S LI MA AS LI M BA NA BÜR HA NI MI ŞI

BÜR HAN A RAR DIM A S LI MA AS LI M BA NA BÜR HA NI MIŞ

h. canbaba

DERMAN ARARDIM DİRDİME
DİRDİM BANA DİRMANIMIŞ
BÜRHAN ARARDIM ASLİMA
ASLİM BANA BÜRHANIMIŞ.

Şekil A.5 : Derman arardım dirdime

YÜRESİ
TERCAN

DERLEME TARİHİ
15.3.1982

KİMDEN ALINDIĞI
AŞIK DAIMİ

AŞIKLAR NEYLESİN SENİ

NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISÖZEN

SÜRE:

(♩=224)

(SAZ.....)

20

(SAZ.....)

A ŞIK LAR NEY

(SAZ.....)

LE SİN SE Nİ BİR İS MİN VAR YA LAN DÜN YA

SAZ.....

A ŞIK LAR NEY LE SİN SE Nİ BİR İS MİN VAR

(SAZ.....)

YA LAN DÜN YA HA RA Mİ LER KOL KOL OL SUN

(SAZ.....)

ET SİN SE Nİ TA LAN DÜN YA

(SAZ.....)

YAS A ĞAÇ LA RI KU RUT DÜN

(SAZ.....)

BUN CA CAN LA RI ÇU RUT DÜN E Lİ NE GE

(SAZ.....)

GE Nİ YUT DÜN DEV E J DER HAL YI LAN DÜN YA

AŞIKLAR NEYLESİN SENİ
(Sahife:2)

(SAZ...)

DA İ Mİ KO NAN GÜ ÇÜ YOR

BA HAR GEL Dİ GÜ LA ÇI YOR

Çİ R KİN GÜ ZEL DEN KA

ÇI YOR KAR GA LA RA KA LAN DÜN YA

Çİ R KİN GÜ ZEL DEN KA ÇI YOR KAR GA LA RA KA LAN DÜN YA

—1—
AŞIKLAR NEYLESİN SENİ
BİR İSMİN VAR YALAN DÜNYA
HARAMİLER KOL KOL OLSUN
ETSİN SENİ TALAN DÜNYA

—2—
YAŞ AĞAÇLARI KURUTDUN
BUNCA CANLARI ÇÜRÜTDÜ
ELİNE GEÇENİ YUTDUN
DEV EJDERHA YILAN DÜNYA

—3—
DAİMİ KONAN GÖÇÜYOR
BAHAR GELDİ GÜL AÇIYOR
ÇİRKİN GÜZELDEN KAÇIYOR
KARGALARA KALAN DÜNYA

Şekil A.6 : Aşıklar neylesin seni

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 666
İNCELEME TARİHİ 15. 3. 1974

YÖRESİ
ADANA

KİMDEN ALINDIĞI
O. HAYRİ BULDUR Ve
ABDÜL YEŞİL

SÜRE
J = 66

DERLEVEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ
14. 10. 1952

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

HASAN DAĞI

HA SAN DA ĞI HA SA N DA ĞI SEN DEN
HA Nİ HAN LA R HA Nİ HAN LA R KA FES

YÜ CE DA ĞO L MA Z MI SEN DE YAY LA
TE BE S LE NE N CA N LAR SE VİP SE VİP P

YAN GÜ ZE Lİ N AL YA NA ĞI BA LO
AY RI LAN LA R YA NAR YA NA R KÜ LO

L MA Z MI
L MA Z MI

h. canbaba

1
HASAN DAĞI HASAN DAĞI
SENDE YÜCE DAĞ OLMAZMI
SENDE YAYLAYAN GÜZELİN
AL YANAĞI BAL OLMAZMI ?

2
HANİ HANLAR HANİ HANLAR
KAFESTE BESLENEN CANLAR
SEVİP SEVİP AYRILANLAR
YANIP YANIP KÜL OLMAZMI ?
Yanıp yanıp " "

Hasan dağının eteği,
Geuresi güller biteği,
Koe yıpıt aslan yatağı,
Hiç bu dağın ilolmaz mı.

Yükseğinde karlar tozar,
Engininde sular azar,
Göğsü alçak kaplan gezer,
Aveileri bol olmaz mı...

Şekil A.7 : Hasan dağı

YÖRESİ
TOKAT VE SİVAS

DERLEME TARİHİ
14. 11. 1941

KİMDEN ALINDIĞI
M. SARISÖZEN

BURÇAK TARLASI
(Sabahtan kalktım ki)

NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISÖZEN

SÜRESİ:

SA BAH DAN KALK DIM Kİ E ZEN SE Sİ VAR E ZEN DE SE Sİ
SA BAH DAN KALK DIM DA SÜ TÜ Pİ ŞİR DİM SÜ TÜN DE KÖ PÜ
E Lİ Mİ SAL LA DİM DEĞ Dİ Dİ KE NE İN Tİ ZA REY

DE GİL YAR YAR BUR ÇAK YA Sİ VAR BA KIN ŞU A DA MIN
ÖÜ NÜ YAR YAR YE RE TA ŞİR DİM BURÇAK TAR LA SIN DA
LE DİM YAR YAR BUR ÇAK E KE NE İ LÂ Hİ KAY NA NA

KAÇ TAR LA Sİ VAR A MAN DA KIZ LAR NE ZO RU MUŞ
AK LIM ŞA ŞİR DİM " " " " " " " "
ÖM RÜN TÜ KE NE " " " " " " " "

BUR ÇAK YOL MA Sİ BUR ÇAK TAR LA SIN DA YAR YAR
" " " " " " " " " " " "

GE LİN OL MA Sİ EĞ DİR ME FE Sİ Nİ YAR YAR
" " " " " " " " " " " "

GA HAR DA Gİ DE RİM E Vİ Nİ BA ŞI NA YAR YAR YI HAR DA Gİ DE RİM
—1— SABAH DAN KALK TİM Kİ EZEN SESİ VAR —2— SABAH DAN KALK TİM DA SÜ TÜ Pİ Şİ RDİM
— EZEN DE SESİ DE YİL YAR YAR BUR ÇAK YA Sİ VAR — SÜ TÜN DE KÖ PÜ GÜ NÜ YAR YAR YERE TA Şİ RDİM
BA KIN ŞU ADAM IN KAÇ TAR LASI VAR BUR ÇAK TAR LASI NDA AK LIM ŞA Şİ RDİM
—Bağlantı— —Bağlantı—
AMAN DA KIZ LAR NE ZOR MU Ş BUR ÇAK YOL MA Sİ EL İ Mİ SALLAD İ M DE YD İ Dİ KENE
BUR ÇAK TAR LASI NDA YAR YAR GE LİN OL MA Sİ —3— İ NTİ ZAR EY LED İ M YAR YAR BUR ÇAK EKENE
EĞ DİR ME FES İ Nİ YAR YAR GA HAR DA Gİ DER İ M İ LÂ Hİ KAY NA NA Ö M RÜN TÜ KENE
EV İ Nİ BA ŞI NA YAR YAR YI HAR DA Gİ DER İ M —Bağlantı—

Şekil A.8 : Burçak tarlası

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 598
İNCELEME TARİHİ 15. 3. 1974

YÖRESİ
ARTVİN

KİMDEN ALINDIĞI
MURAT COŞKUN

SÜRE
J = 96

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

KIZ BELİN İNCEDİR İNCE

KIZ BE LİN İN CE Dİ RİN CE ZA TE KAN İN CE DİR İN CE
KIZ SA ÇIN KUM RAL DİR KUM RAL A NA DAN KUM RAL DİR KUM RAL
KIZ Dİ ŞİN İN Cİ DİR İN Cİ E ZELDEN İN Cİ DİR İN Cİ
KIZ GÖ ZÜN E LÂ DİR E LÂ BA BA DAN E LÂ DİR E LÂ

1
KIZ BELİN İNCEDİR İNCE
ZATEKANİNCEDİR İNCE

3
KIZ DIŞIN İNCİDİR İNCİ
EZELDEN İNCİDİR İNCİ

2
KIZ SAÇIN KUMRALDIR KUMRAL
ANADAN KUMRALDIR KUMRAL

4
KIZ GÖZÜN ELÂDIR ELÂ
BABADAN ELÂDIR ELÂ

Şekil A.9 : Kız belin incedir ince

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 652
İNCELEME TARİHİ 15.3.1974

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

YÖRESİ
MUŞ

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
MUAZZEZ TÜRÜNG

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

SÜRE

♩ = 92

DEĞİRMENİN BENDİNE

DE ĞİR ME NİN BEN Dİ NE TA ŞI DÖN MÜ YO RU DÖN MÜ YOR
DE ĞİR MEN BOŞ DO LA NIR SU YU SER HO ŞU DO LA NIR

DÖNER KEN Dİ KEN Dİ NE BE NİM YA RİM A TA BİN Mİ YOR
YA Rİ GÜ ZEL O LA NİN A MAN BA ŞI BİR HO _ LU DO LA NIR

DÖNER KEN Dİ KEN Dİ NE KÜ ÇÜK HA NİM Bİ ZE GEL Mİ YOR
YA Rİ GÜ ZEL O LA NİN A MAN BA ŞI BİR HO _ LU DO LA NIR

h. canbaba

1
DEĞİRMENİN BENDİNE
TAŞ DÖNMÜYOR DÖNMÜYOR
DÖNER KENDİ KENDİNE
BENİM YARIM ATA BİNMIYOR
(küçük hanım bize gelmiyor)

2
DEĞİRMEN BOŞ DOLANIR
SUYU SERHOŞ DOLANIR
YARI GÜZEL OLANIN
(Aman) BAŞI BİRHOŞ DOLANIR

Şekil A.10 : Değirmenin bendine

TRT MÜZİK DAİRESİ, YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 599
İNCELEME TARİHİ 15.3.1974

DERLEYEN
M. SARISOZEN

YÖRESİ
KUZEY- DOĞUANADOLU

DERLEMETARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
MUAZZEZ TÜRÜNG

YÜCE DAĞ BAŞINDA CEYLAN BALALAR

NOTAYA ALAN
M. SARISOZEN

SÜRE
J.=82

YÜ CE DAĞ LAR BA ŞIN DA CEY LÂN BA LA LAR
CEY LÂ NIN BA LA SIN OH CU YA RA LAR
Nİ YE ME NÖL MU ŞEM Kİ SE Nİ A LA LAR
A ĞA ÇO LA Y DIM YÖL DA DU RAY DIM
SEN GE ÇEN YÖL LA RA- KÖL GE SA LAY DIM
YE Rİ YE Rİ MEN DE GE LİM DA LİN CA
H DESTMAL EY LE A PAR ME Nİ YA NIN CAH

YÜCE DAĞLAR BAŞINDA CEYLAN BALALAR
CEYLANIN BALASIN OHCU YARALAR
NİVE MEN ÖLMÜŞEM (Kİ) SENİ ALALAR
AĞAÇ OLAYDIM
YOLDA DURAYDIM
SEN GEÇEN YOLLARA
KÖLGE SALAYDIM
YERİ YERİ MEN DE GELİM DALINCAH
DESTMAL EYLE APAR MENİ YANINCAH

NOT
DESTMAL = MENDİL

Şekil A.11 : Yüce dağ başında ceylan balalar

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 429
Tarih 22/6/1973

(1)

DERLEYEN
M. ŞARİSÖZEN

YÖRESİ
RUMELİ

KİMDEN ALINDIĞI
KEMAL ALTINKAYA

SÜRE:

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. ŞARİSÖZEN

BELİGRAT KAL'ASI

BE Lİ GRAT KAL A Sİ DİL BE RA MAN A
MAN ZEM LİN O VA Sİ
AT LI Sİ GE ÇE MEZ DİL BE RA
MAN A MAN DE GİL Kİ YA YA
Sİ AT LI Sİ GE ÇE MEZ DİL BE RA
MAN A MAN DE GİL Kİ YA YA Sİ
GÖNLÜM OL DU BE NİM DİL BE RA MAN A
MAN SEV DA YU VA
Sİ BE LİG RAT KAL A Sİ
DİL BE RA MAN A MAN ZEM LİN O VA

BELİGRAT KAL'ASI
(SAYFA 2)

Beligrat kal'ası dilber aman aman zemlin ovası
Atlısı geçemez dilber aman aman değilki yayası
Gönlüm oldu benim dilber aman aman, sevda yuvası
Beligrat kal'ası dilber aman aman, zemlin ovası
Atlısı geçemez dilber aman aman, değilki yayası

Şekil A.13 : Beligrat kal'ası

TRT . MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM . No : 415 — 22.6.1973

YÖRESİ
ARDAHAN

KİMDEN ALINDIĞI
PAŞA DUMAN

SÜRE

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ
21.2.1952

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

BİR ÇİFT GAVLAK KOŞARIM

M. ♩ = 140

1- BİR ÇİFT GAV LAK KO ŞA RIM LEY LÂ
2- Pİ NA RİN BA Şİ KA RA LEY LÂ
3- BEN BİR CÜ ZEL YAR SEV DİM LEY LÂ

Nİ Nİ LEY LÂ Nİ BİR ÇİFT GAV LAK
Nİ Nİ LEY LÂ Nİ BEN BİR CÜ BA
ZEL

KO ŞA RİM LEY LÂ Nİ LEY LÂ
Şİ KA RA DİM LEY LÂ Nİ LEY LÂ
YAR SEV DİM

Nİ Nİ DAĞ DAN DA Çİ A ŞA RİM
Nİ Nİ Dİ Bİ ZÜ NÜN TA Şİ KA RA
RA

CAN LEY LÂ Nİ LEY LÂ Nİ DAĞ DAN DA Çİ
CAN LEY LÂ Nİ LEY LÂ Nİ Dİ Bİ ZÜ NÜN TA
CAN LEY LÂ Nİ LEY LÂ Nİ GÖ ZÜ GÖK KA

A ŞA RİM CAN LEY LÂ Nİ LEY LÂ Nİ Nİ
Şİ KA RA CAN LEY LÂ Nİ LEY LÂ Nİ Nİ

- 1 - [BİR ÇİFT GAVLAK KOŞARIM (LEYLÂNİ LEYLÂNİ)
DAĞDAN DAĞI AŞARIM (CAN LEYLÂNİ LEYLÂNİ)
- 2 - [Pınarın başı kara (LEYLÂNİ LEYLÂNİ)
Dışının taşı kara (CAN LEYLÂNİ LEYLÂNİ)
- 3 - [BEN BİR CÜZEL YAR SEVDİM (LEYLÂNİ LEYLÂNİ)
GÖZÜ GÖK KAŞI KARA (CAN LEYLÂNİ LEYLÂNİ)

Şekil A.14 : Bir çift gavlak koşarım

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1527
İNCELEME TARİHİ : 15_2_1978

YÖRESİ

BÖLÜ

KİMDEN ALINDIĞI

ALİ MURAT KARAGEYİK

HAMDİ SARIOĞLU

EKREM DEMİRKESEN-ATILA ÖNAL

SÜRESİ :

DAR SOKAKTAN GECEMEM

(NAZİLEM)

DERLEYEN

İDİL ve İHSAN ÖZTAMER

DERLEME TARİHİ

17_11_1971

NOTAYA ALAN

NIDA TÜFEKÇİ

DAR SO KAK TAN GE CE
DAR SO KAK TA E VI M
A RA BAM TA SA GE L
CE KI LE CEK DERT DE

ME M
VA R
DI R
GI L

YA RE Fİ S TAN KE SE ME M
GER DA Nİ N DA BE Nİ VA R
GO NA GA PA SA GE L DI
NE ÇA RE BA SA GE L DI

Fİ DAN BOY LU NA Zİ LEM
NA Zİ LE M DE NA Zİ

LE M OY NA DI RIM SA Zİ LEN

—1—

DAR SOKAKTAN GECEMEM
YARE FİSTAN BİCEMEM
FİDAN BOYLU NAZİLEM
Bağlantı NAZİLEM DE NAZİLEM
OYNADIRIM SAZİLEN

—2—

DAR SOKAKTA EYİM VAR
GERDANINDA BENİ VAR
Bağlantı.

—3—

ARABAM TAŞA GELDİ
GONAĞA PAŞA GELDİ
Bağlantı.

—4—

ÇEKİLECEK DERT DEĞİL
NE ÇARE BAŞA GELDİ
Bağlantı.

Şekil A.15 : Dar sokaktan geçemem

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No : 1526
İNCELEME TARİHİ : 15 _2 _1978

YÖRESİ
RUMELİ
KİMDEN ALINDIĞI
OSMAN PEHLİVAN
SÜRESİ :
76

DAMA BULGUR SERERLER

DERLEYEN
AZİZE TÖZEM

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
YÜCEL PAŞMAKÇI

DA MA BUL GUR SE RE R LER ÇI K MA BO YU N
DA MA ÇIK MA BA SA ÇIK A R PA LAR KA
GÖ RE R LE R DA MA BUL GUR SE RE R LER ÇI K MA
RA KI L ÇI K DA MA ÇIK MA BA SA ÇIK A R PA
BO YUN GÖ RE R LER SA CİN İB Rİ Sİ M
LAR KA RA KI L ÇIK E GER GÖN LÜN VA
TE Lİ SE HAN CE RE BA GÖ RE R LER
Rİ SE AL BOH ÇA NI YO LA ÇIK
SA CİN İB Rİ Sİ M TE Lİ SE HAN CE RE BA
E GER GÖN LÜN VA M Rİ SE AL BOH ÇA NI
GÖ RE R LE R uysal
YO LA ÇI K

— 1 —

DAMA BULGUR SERERLER
ÇIKMA BOYUN GÖRERLER
SAÇIN İBRİŞİM TELİ
HANÇERE BAĞ ÖRERLER

— 2 —

DAMA ÇIKMA BAŞ AÇIK
ARPA LAR KARA KILÇIK
EĞER GÖNLÜN VAR İSE
AL BOHCANI YOLA ÇIK

Şekil A.16 : Dama bulgur sererler

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No:1525
İNCELEME TARİHİ : 15-2-1978

YÖRESİ
ERZURUM
KİMDEN ALINDIĞI

KÖYLÜ GIZI ÇAYDA GEZER

DERLEYEN
M. SARISOZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISOZEN

SÜRESİ:

♩ : 80

KÖY LÜ Gİ Zİ ÇAY DA GE ZER VAY LE LE LE KÖY LÜ Gİ Zİ
KÖY LÜ Gİ Zİ Ü NE Lİ YOR " " " " " " " "
" " " " SÜT Pİ Sİ RİR " " " " " " " "
" " " " İ NEK SA ĞAR " " " " " " " "

HEM GE Zİ YOR HE MOY NU YOR VAY LE LE LE LE KÖY LÜ Gİ Zİ uysal
HE ME Lİ YOR " " " " " " " "
HEM Pİ Sİ RİR " " " " " " " "
HEM SA Gİ YOR " " " " " " " "

- 1—
KÖYLÜ GIZI ÇAYDA GEZER (Vay le le le köylü gızı)
HEM GEZİYOR HEM OYNUYOR (" " " " " ")
- 2—
KÖYLÜ GIZI UN ELİYOR (" " " " " ")
HEM ELİYOR HEM OYNUYOR (" " " " " ")
- 3—
KÖYLÜ GIZI SÜT PİŞİRİR (Vay le le le köylü gızı)
HEM PİŞİRİR HEM OYNUYOR (" " " " " ")
- 4—
KÖYLÜ GIZI İNEK SAĞAR (" " " " " ")
HEM SAĞIYOR HEM OYNUYOR (" " " " " ")

Şekil A.17 : Köylü gızı çayda gezer

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No : 1519
İNCELEME TARİHİ : 23 _2_ 1978

YÖRESİ
TOKAT_Almus
KİMDEN ALINDIĞI
EŞREF TOMBULOĞLU

EVLERİ İKİ KATLI

DERLEYEN
ÜMIT TOKCAN

DERLEME TARİHİ
27.7. 1971

NOTAYA ALAN
ÜMIT TOKCAN

SÜRESİ :
76

— 1 —
EVLERİ İKİ KATLI
YAR GELİYOR KIRATLI
ALMUSTA BİR KIZ SEVDİM
HEM GÜZEL HEM KIYMATLI
BağLantı. { HARMANDAN GEL HARMANDAN
KIZ KAÇALIM ORMANDAN
SEVDANI ÇEKE ÇEKE
BEN KESİLDİM DERMANDAN

— 2 —
EVİNİ KONAK YAPMIŞ
TÜLÜNÜ DUVAK YAPMIŞ
YAR BİZİ DAVET EDER
YEMEYE KAYMAK YAPMIŞ
Bağlantı

— 3 —
EVLERİ DÜZDE YARIM
VER BANA MÜJDE YARIM
BASTIĞIN TOPRAKLARA
KILAYIM SECDE YARIM
Bağlantı.

Şekil A.18 : Evleri iki katlı

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No : 2858
İNCELEME TARİHİ : 31 - 10 - 1986

YÖRESİ
ADIVAMAN

KİMDEN ALINDIĞI
MEHMET SESKE

SÜRESİ :

DERLEYEN
MEHMET SESKE

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
MEHMET SESKE

DERE BOYU SAZ OLUR

DE RE BO YU SA ZO LU R GÜ LA ÇI LI R YA ZO LUR

BEN YA Rİ ME GÜLDE ME M GÜ LÜN ÖM RÜ A ZO LUR

HA ZA L HA ZA L SE NET TİN Dİ Lİ Mİ LÂL

- 1 -

DERE BOYU SAZ OLUR
GÜL AÇILIR YAZ OLUR
BEN YARİME GÜL DEMEM
GÜLÜN ÖMRÜ AZ OLUR
Bağlantı { HAZAL HAZAL SEN ETTİN DİLİMİ LÂL
HAZAL HAZAL GEL KIRIK GÖNLÜMÜ AL

- 2 -

DERE BOYU BAĞÇALAR
YAR OTURMUŞ SAZ ÇALAR
O VARIN KASI GÖZÜ
YÜREĞİMİ PARÇALAR
Bağlantı

- 3 -

DERE BOYU PITIRAK
MİNDER GETİR OTURAK
SEN BENİ AL BEN SENİ
BU SEVDADAN KURTULAK
Bağlantı

Şekil A.19 : Dere boyu saz olur

YÖRESİ
ERZURUM

ÇİFT BEYAZ GÜVERCİN

(KADIN BAR HAVASI)

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
SEYFETTİN SİĞMAZ

NOTAYA ALAN
NİDA TÜFEKÇİ

SÜRESİ :
♩. = 52

ÇİFT BEYAZ YAZ GÜ VER CİN OL SAM
KA KA RAN RAN FİL BUL DUM CİN DE RE DE
MAK OY MAK OY MAK

CA DI RIN BA Sİ NA KON SAM GÜ ZEL LE RE
SOR DUM EV LE Rİ NE RE DOY DE HA BU RA DA
O LUR MU HIÇ YA RE DOY MAK Dİ Lİ TAT Lİ

YOL DAŞ OL SAM CİR KİN LE RE TU ZAK
HA SU RA DA HA HA SU RA DA HA BU
GO ZU OY NAK Dİ Lİ TAT Lİ GO ZU

OL SAM GEL GEL KA RAN FİL Lİ GE LİN
RA DA NAK " " " " " " " "

E Lİ DES TE GÜL LÜ GE LİN BE Lİ İ PEK
" " " " " " " " " " "

ŞAL Lİ GE LİN GE LİN LE RİN ŞA
" " " " " " " " " "

HI GE LİN N. Uysal

-1-
ÇİFT BEYAZ GÜVERCİN OLSAM
CADIRIN BAŞINA KONSAM
GÜZELLERE YOLDAŞ OLSAM
ÇİRKİNLERE TUZAK OLSAM
Bağlantı- { GEL GEL KARANFİL GELİN
ELİ DESTE GÜLLÜ GELİN
BELİ İPEK ŞALLI GELİN
GELİNLERİN ŞAHİ GELİN

-2-
KARANFİL BULDUM DEREDE
SORDUM EVLERİ NEREDE
HA BURADA HA ŞURADA
HA ŞURADA HA BURADA
Bağlantı.

-3-
KARANFİLLER OYMAK OYMAK
OLURMU HIÇ YARE DOYMAK
DİLİ TATLI GÖZÜ OYNAK
" " " " " " " "
Bağlantı.

Şekil A.20 : Çift beyaz güvercin

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO:1227
İNCELEME TARİHİ : 15 /1/1976

DERLEYEN
MUSTAFA GÜNAYDIN

YÖRESİ
KARS

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
BEKDAŞ ŞİRİN

PINAR BAŞINDA DURMA

NOTAYA ALAN
MUSTAFA GÜNAYDIN

SÜRESİ : (♩ ♩. = 60)

PI NAR BA ŞIN DA DUR MA
PI NAR BA ŞI SU BA ŞI
PI NA RA VUR DUM GAZ MA
PI NA RI BU LAN DIR MA
KE MAN DIR YA RIN GA ŞI
GÜ ZEL LER BAĞ LAR YAZ MA
SE NİN YA RIN BUR DA YOH
BEN YAR RUS DÜ NE RI YAR LA LI
YA RÜS DÜ NE YAR SEV DİM
GÖZ LE RİN DO LAN DIR MA
DUR MAZ RİN GÖ ZÜ MÜN YA ŞI
YA RA DAN GÜ NAH NAH YAZ MA
HAY GE DE SİH MA GO LU Mİ
Gİ RAR SİN GOL BA ĞI Mİ
TÖ KER SİN GÜL YA ĞI Mİ

Şekil A.21 : Pınar başında durma

İRAFA KOYDUM NARI
(Sahife-2)

— 1 —

İRAFA KOYDUM NARI
AĞLARIM ZARI ZARI
KÜSTÜRDÜMDE YOLLADIM
İREYHAN BOYLU YARI
Bağlantı { YAR YANDAN, YANDAN, YANDAN, YANDAN,
SEVİYOM SENİ CANDAN
İKİ CAN BİR SEVİLMEZ
YA ONDAN GEÇ YA BENDEN

— 2 —

İRAFTAKİ SİNİLER
HASTA OLAN İNİLER
YARI GURBETTE OLANIN
KULAKLARI ÇİNİLER
Bağlantı.....

— 3 —

İRAFTAKİ GÜL SUYU
UYU SEVDİĞİM UYU
SANA SARHOS DİYORLAR
İÇTİĞİN ÜZÜM SUYU.
Bağlantı.....

Şekil A.22 : İrafa koydum nari

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1261
İNCELEME TARİHİ : 11 - 2 - 1976

DERLEYEN
CAVİT ERDEN

YÖRESİ
SİLİFKE

DERLEME TARİHİ
—1974—

KİMDEN ALINDIĞI
HASAN KOROĞLU ve
SİLİFKE EKİBİ

ESKİ SİLLE

NOTAYA ALAN
NİDA TÜFEKÇİ

SÜRE : ♩ = 120

Saz

BİR BO YU NA BAK DI MAM MA NAM MA N

Saz

BİR DE YÜ ZÜ NE YA R YA R

SÜR ME LER Mİ ÇEK Dİ NAM MA

ESKİ SİLLE
(Sahife-2)

NAM MA ————— N E LÂ GÖ ZÜ

NE AS — LA NI ————— M E LÂ GÖ ZÜ

Saz —————

NE

NEY LE RİM NEY LE Rİ MAM MA NAM MA ————— N
GAL DIR MA BA ŞI Nİ NAM MA

DÜN YA MA LI NI YA ————— R YA ————— R
DUR SUN Dİ ZİN DE

Saz —————

ESKİ SİLLE
(Sahife-3)

GÜ ZEL LE Rİ ÇİN DE
A HÜ ZA RİM GAL DI

NAM MA NA MA N İS MİM SÖY LE
" " " " E LÂ GÖ ZÜN

NİR AS LA Nİ M İS MİM SÖY LE
DE " " " E LÂ GÖ ZÜN

Saz
Nİ DE

Nİ DE

SON

— 1 —

BİR BOYUNA BAKDM AMMAN AMMAN BİR DE YÜZÜNE YAR YAR
SÜRMELERİM ÇEKDİN AMMAN AMMAN ELÂ GÖZÜNE ASLANIM ELÂ GÖZÜNE .

— 2 —

NEYLERİM NEYLERİM AMMAN AMMAN DÜNYA MALINI YAR YAR
GÜZELLER İÇİNDE AMMAN AMMAN İSMİM SÖYLENİR ASLANIM İSMİM SÖYLENİR .

— 3 —

GALDIRMA BASINI AMMAN AMMAN DÜŞÜN DİZİNDE YAR YAR
AHÜZARIM GALDI' AMMAN AMMAN ELÂ GÖZÜNDE ASLANIM ELÂ GÖZÜNDE .

Şekil A.23 : Eski sille

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No : 1512
İNCELEME TARİHİ: 26 - 9 - 1977

DERLEYEN
ATEŞ KÖYOĞLU

YÖRESİ
ANTALYA - Elmalı
KİMDEN ALINDIĞI
NİMET TERZİOĞLU
ERDAL TİYİÖZ
SÜRESİ :

ADİLEMIN ÜÇ BONCUKLU HASIRI

DERLEME TARİHİ
20.5.1975

NOTAYA ALAN
ATEŞ KÖYOĞLU

♩

A Dİ LE Mİ N
A Dİ LE Mİ N

ÜÇ BON CUK LU HA Sİ Rİ
SA ÇI NA DA AL TİN TAK MA LI

HA Sİ Rİ
TAK MA LI

A Dİ LE MOL MU S
TA KIP TA KI P

DÜS MA N LA RİN YE Sİ Rİ
CE MA Lİ NE BA K MA LI

A Dİ LE MOL MU S DÜS MA N LA RİN
TA KIP TA KI P CE MA MA Lİ NE

YE Sİ Rİ
BA K MA LI

HİÇ YOK MU DUR
A Dİ LEM LE

ADİLEMİN ÜÇ BONCUKLU HASIRI
(Sahife - 2)

A Bİ BEY Sİ DA Nİ.. N HA TI RI

HA TI RI GÜL MÜ SAN DI... N

GÜ LA Dİ LEM SO LA ÇAK

SE LÜR SE... N GA RA GA RA YE... R LER

DO LA ÇAK DO LA ÇAK

-1-

ADİLEMİN ÜÇ BONCUKLU HASIRI
ADİLEM OLMUŞ DÜŞMANLARIN YESİRİ
HIÇ YOKMUDUR ABEYSİNİN HATIRI
Bağlantı- GÜLMÜ SANDIN GÜL ADİLEM SOLACAK
SEN ÖLÜRSEN GARA GARA YERLER DOLACAK

-2-

ADİLEMİN SAÇINADA ALTIN TAKMALI
TAKIP TAKIP CEMALİNE BAKMALI
ADİLEMLE BİR ODADA YATMALI
Bağlantı..

Şekil A.24 : Adilemin üç boncuklu hasırı

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1573
İNCELEME TARİHİ : 14-2-1978

YÖRESİ
ERZURUM

KİMDEN ALINDIĞI
MUHARREM AKKUŞ

SÜRESİ :

DERLEYEN
MUHARREM AKKUŞ

DERLEME TARİHİ
11.6.1967

EVLERİNİN ÖNÜ GUŞLAR DARISI

NOTAYA ALAN
MUHARREM AKKUŞ

EV LE Rİ Nİ NÖ NÜ GUŞ LAR DA Rİ Sİ OY NAR O YU NAR
AK ŞA MO LUR PEY Nİ REK MEK Yİ YE MEZ SA BA HO LUR

GE LİR GE CE YA Rİ Sİ OY NA RO YU NAR
ÇA RIK ÇO RAP Gİ YE ME Z SA BA HO LU R

GE LİR GE CE YA Rİ Sİ BA NA DER LER BİR ÇO
ÇA RIK ÇO RA P Gİ YE MEZ İ Kİ SÖ ZÜ Bİ RA

CU ĞU NA NA Sİ İ LA Hİ DE A NA Nİ YE VER DİN
RA DA Dİ YE MEZ " " " " " " " " " "

EL LE RE YA RİM KÜ CÜK SÖY LE Nİ YOR
ÇO CU ĞA BEN GÜ LE ME DİM GÜL ME YEN LER

DİL LE RE Uysal
SA GO LA

— 1 —

EVLERİNİN ÖNÜ GUŞLAR DARISI
OYNAR OYNAR GELİR GECE YARISI
BANA DERLER BİR ÇOCUĞUN ANASI
İLAHİDE ANA NİYE VERDİN ELLERE
YARIM KÜÇÜK SÖYLENİYOR DİLLERE

— 2 —

AKSAM OLUR PEYNİR EKMEK YİYEMEZ
SABAH OLUR ÇARIK ÇORAP GIYEMEZ
Kİ SÖZÜ BİR ARADA DİYEMEZ
İLAHİDE ANA NİYE VERDİN ÇOCUĞA
BEN GÜLEMEDİM GÜLMEYENLER SAĞOLA

Şekil A.25 : Evlerinin önü guşlar darısı

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1291
İNCELEME TARİHİ : 24-5-1977

DERLEYEN
ADNAN ATAMAN

YÖRESİ
KASTAMONU

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI

KIZ BAHÇENDE GÜL VARMİ

SÜRESİ :

NOTAYA ALAN
ADNAN ATAMAN

The musical score is written in 9/8 time, indicated by the '9/8' time signature and the 'S' symbol. The key signature has one sharp (F#). The melody is written on a single staff. The lyrics are in Turkish and are written below the staff. The score consists of eight lines of music. The first line starts with a treble clef and a key signature of one sharp. The second line continues the melody. The third line has a '16' above the staff, indicating a 16-measure phrase. The fourth line continues the melody. The fifth line continues the melody. The sixth line has a '16' above the staff, indicating a 16-measure phrase. The seventh line continues the melody. The eighth line continues the melody. The lyrics are: KIZ BAH ÇEN DE GÜL VA R MI DA LIN DA KIZ BAH ÇEN DE MOR ME Nİ VE RE MET BÜ L BÜ L VA R MI DA LIN DA Tİ N SE N BE Nİ VE RE MET BÜ L BÜ L VA R MI Tİ N SE N BE Nİ

KIZ BAHÇENDE GÜL VARMİ
(Sahife - 2)

BU AK ŞAM GE RE... M LE OL CE MA ĞİM YİM TEN HA EL LER

LAR DA RI YE... R VA... R MI TEN HA EL LER

SA RI YO... R SE... R NI HAY DİN Dİ

SA RAY ÇES ME Sİ NE BEN YAN DIM BA DE... M

EZ ME Sİ NE

—1—
KIZ BAHÇENDE GÜL VARMİ
DALINDA BÜLBÜL VARMİ
BU AKŞAM GELECEĞİM
TENHALARDA YER VARMİ
Bağlantı - HAYDINDI SARAY ÇEŞMESİNE
BEN YANDIM BADEM EZMESİNE

—2—
KIZ BAHÇENDE MOR MENİ
VEREM ETTİN SEN BENİ
NASIL VEREM OLMAYIM
ELLER SARİYOR SENİ
Bağlantı.

Şekil A.26 : Kız bahçende gül varmı

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No : 1824
İNCELEME TARİHİ : 8 - 2 - 1979

YÖRESİ
KIRŞEHİR
KİMDEN ALINDIĞI
NEŞET ERTAŞ
SÜRESİ :
♩ = 60

DERLEYEN
İSTANBUL Rad. THM. Şb

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
ADNAN ATAMAN

GARMI YAĞMIŞ YÜCE DAĞLAR BAŞINA

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). The melody is presented on a single staff with lyrics in Turkish underneath. The score is divided into two systems, each with a repeat sign at the beginning. The lyrics are as follows:

GAR MI YAĞ MI S YÜ CE DAĞ LA R BA SI NA
SU DÜN YA NI M VE FA SI NI GÖR ME Dİ M

MER HA ME T E Y LE ME Z
GEC Tİ CA HI L Ö M RU M

GÖZ LE Rİ Mİ N YA ER Sİ ME NA DIM Saz -----

NA -----
DIM

GARMI YAĞMIŞ YÜCE DAĞLAR BAŞINA
(Sahife - 2)

DA HA DEY ME MIŞ DİM ON BE S YA SI
EL LER GL Bİ DE Mİ DEV RA N SÜR ME

NA Dİ M [VUR DU FE LE LE RE K
NE RE]

Gİ R Dİ DE M GOL LA RI MI DA HA LI M
Gİ AR ZE DE YİM DA HA LI M]

DAN DAN DAN DEN uysal

— 1 —
GARMİ YAĞMIŞ YÜCE DAĞLAR BAŞINA
MERHMET EYLEMEZ GÖZLERİMİN YAŞINA
DAHA DEYMEMİSTİM ON BES YAŞINA
Bağlantı. VURDU FELEK GİRDİ GOLLARIMI DALIMDAN
NERELERE GİDEM ARZEDEYİM HALIMDAN

— 2 —
SU DÜNYANIN YEFASINI GÖRMEDİM
GEÇTİ CAHİL ÖMRÜM BİR MURADA ERMEDİM
ELLER GİBİ DEM.İ DEVRAN SÜRMEDİM
Bağlantı.

Şekil A.27 : Garmı yağmış yüce dağlar başına

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 3193
İNCELEME TARİHİ : 8.7.1988
YÖRESİ :

Erzincan
KİMDEN ALINDIĞI:
Ali Ekber Çiçek
SÜFRESİ:

DERLEYEN:

Ali Ekber Çiçek

DERLEME TARİHİ:

NOTAYA ALAN:

Can Etili

ONDÖRT BİN YIL GEZDİM
(HAYDAR)

The musical score is written on ten staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 5/8 time signature. It features a series of eighth and sixteenth notes, with a repeat sign and a double bar line. The second staff continues the melody with similar rhythmic patterns. The third staff introduces a new melodic line with a key signature change to one sharp (F#). The fourth staff continues this new line. The fifth staff features a more complex rhythmic pattern with many sixteenth notes. The sixth staff continues this pattern. The seventh staff shows a key signature change to two sharps (D major). The eighth staff continues the melody. The ninth staff features a key signature change to two flats (B-flat major). The tenth staff concludes the piece with a final melodic line and a double bar line.

Haydar
(Sahife-2)

Hay dar
(Sahife-3)

On dört bin yıl gez din
Sitt ki ismi n duy dum
İc tim sa ra bi ni
Kirkla rin ce min de

ber va ne lik de
di va ne lik de
mes ta ne lik de
da ra du şol dum

Hay dar Hay dar Hay dar Hay dar Hay dar Hay dar Hay dar Hay dar

Hay dar da ra du şol dum

Gurub-u
~~Vonu~~ Naciye özünü kattın
Adem sıfatından çok geldim gittim
Bülbül oldum fırdevs bağında öttüm
Bir zaman gül için zara düş oldum

Şekil A.28 : Haydar haydar

DERLEYEN
CEMILE CEVHER

YÖRESİ
TRABZON.. GOMERA
KİMDEN ALINDIĞI
CEMİLE CEVHER

DERLEME TARİHİ
1952

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

DİRVANA VURDUM UÇTI

SÜRESİ :
● ● = 54

[illegible]

DIRVANA VURDUM UCTI
TUYI TARLAYA DUSTI Heydirvana heydirvana
BEN NE ETTUM GAYNANA
OGLUN PEŞUME DUSTI " "

—2—
OĞLAN VARGİT İSUNE Heydirvana heydirvana
DÜŞME BENİM PEŞİME
ALTINDAN BAKAK OLSAM
KOYMAM SENİ BAŞUMA " "

— 3 —
TIRABZON ÜSTÜ MAÇKA
BENUM SEVDİĞİM BAŞKA
YAPRAK GİBİ SARARDIM
TUTULALI BU ASKA

— 4 —
DAĞDAN GELİR DIRVANA
DALLARA KONA KONA
YARDAN HABER ALMADIM
AGLARIM YANA YANA

Şekil A.29 : Dirvana vurdum uçu

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI

THM REPERTUAR SIRA No:2289

İNCELEME TARİHİ:

YÖRESİ:
GAZİANTEP

KİMDEN ALINDIĞI:
HASAN HÜSEYİN

SÜRESİ:

DERLEYEN:
YAVUZ TOP

DERLEME TARİHİ:

NOTAYA ALAN:

GAFİL GEZME ŞAŞKIN

GA FİL GEZME ŞAŞ KIN BİR GÜN Ö LÜRSÜN

HEY CAN Ö LÜRSÜN DÜNYA KADAR MALIN LEYLİ LEY

Lİ LEYLİ LEY Lİ LEYLİ LEY Lİ LEYLİ LEY Lİ

OL SA NE FAY DA SÖY LÜ YENDİL LE RİN

SÖY LE MEZ O LUR BÜLBÜL Gİ Bİ Dİ Lİ

OL SA NE FAY DA OL SA NE FAY DA

—1—
GAFİL GEZME ŞAŞKIN BİR GÜN ÖLÜRSÜN
DÜNYA KADAR MALIN OLSA NE FAYDA
SÖYLEYEN DİLLERİN SÖYLEMEZ OLUR
BÜLBÜL GİBİ DİLİN OLSA NE FAYDA

—2—
SEN SÖYLERSEN SÖZ İÇİNDE SÖZÜN VAR
ÇALARSEN ÇIRPARSEN OĞLUN KIZIN VAR
ŞU DÜNYADA ÜÇ BEŞ ARŞIN BEZİN VAR
TÜM BEDESTEN SENİN OLSA NE FAYDA

—3—
KUL HÜMMET ÜSTADIM GELSE OTURSA
HAKKIN KELÂMINİ BİLE GETİRSE
DÜNYA BENİM DEYİ ZAPTA GEÇİRSE
KARUN KADAR MALIN OLSA NE FAYDA

Şekil A.30 : Gafil gezme şaşkın

LEBLEBİ KOYDUM TASA

SÜRESİ :

LEB LE Bİ KOY DU M TA SA GI ZAN NEM DÖL DUR DUM BA
EL MA YI YÜ KE M KOR LAR AĞ Zİ Nİ Dİ
SA BA SA GI ZAN NEM DE DÖL DUR DUM BA SA BA SA GI ZAN NEM
KE KOR LAR AĞ Zİ Nİ Dİ
BE NİM YA RİM ÇO K GÜ ZEL GI ZAN NEM A Zİ ÇIK BO Y
BE Nİ E LİN DEN A LIR LAR BOY NU NU BÜ
DA N KI SA GI ZA N NEM DE A Zİ ÇIK BO Y DA N KI SA GI ZA N NEM
KE KOR LAR
HOP NİN NA YI NİN NA YI GI ZAN NEM DE
GEL OY NA YI OY NA YI GI ZAN NEM uysal

—1—
LEBLEBİ KOYDUM TASA GİZ ANNEM
DOLDURDUM BASA BASA GİZ ANNEM DE
BENİM YARIM ÇOK GÜZEL GİZ ANNEM
AZIÇIK BOYDAN KISA GİZ ANNEM
Bağ- Hop ninnayı ninnayı giz annem
Gel oynayı oynayı giz annem.

—2—
ELMAYI YÜKE GÖRLER
AĞZINI DİKE GÖRLER
BENİ ELİNDEN ALIRLAR
BOYNUNU BÜKE GÖRLER
Bağlantı.

—3—
ALAYI ALDIK DÜZE
GÖRÜSELİM YÜZ YÜZE
ARADA SEVDA VARMIŞ
SÖZÜ VERDİK BİZ BİZE.
Bağlantı.

Şekil A.31 : Leblebi koydum tasa

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 2341
İNCELEME TARİHİ :

DERLEYEN

YÖRESİ
ANKARA

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
SADIK ERGUN-ADNAN ŞEKER

SUYA GİDER ALLI GELİN HAS GELİN

NOTAYA ALAN

SÜRESİ :

SUYA Gİ DER AL LI GE LİN HAS GE LİN

TO PUK LA RİN NOK TA NOK TA BAS GE LİN BAS GE LİN

BAS GE Lİ NA MAN uysal

— 1 —
SUYA GİDER ALLI GELİN HAS GELİN
TOPUKLARIN NOKTA NOKTA BAS GELİN
BU GÜZELLİK SADE SANA HAS GELİN
BİLMİYON MU BENİM SANA YANDIĞIM
ELLERİN KÖYÜNDE GARİP KALDIĞIM.

— 2 —
SUYA GİDER SU TESTİSİ DOLDURUR
EVE GELİR GÜL BENZİNİ SOLDURUR
İFLAH ETMEZ BU DERT BENİ ÖLDÜRÜR
BİLMİYON MU BENİM SANA YANDIĞIM
ELLERİN KÖYÜNDE GARİP KALDIĞIM.

Şekil A.32 : Suya gider allı gelin has gelin

YÖRESİ

DERLEME TARİHİ
1959

KİMDEN ALINDIĞI
A. GAZİ AYHAN

VARİM AĞAM İSTANBUL'U MESKEN Mİ TUTTUN

SÜRESİ :

NOTAYA ALAN
NİDA TUFEKÇİ

AĞAM İS TAN BU LU MES KEN Mİ TUT TU NA
A GAM SEN Gİ DE Lİ YE Dİ Yİ LÖL DU A

MA — N GÖR DÜN ÖÜ — ZE — L LE — N Rİ LAR
MA — N DİK Tİ Ğİ — N Fİ — L DA — N

BE — Y Nİ VE U NUT TU NAM MAN
ME — Y YE DÖN DÜ A MAN

2. GÖR DÜN ÖÜ — ZE — L LE — N Rİ LAR
DİK Tİ Ğİ — N Fİ — L DA — N

BE — Y Nİ VE U NUT TU NAM MAN
ME — Y YE DÖN DÜ A MAN

BE Nİ E Vİ Nİ ZE KÖ LE Mİ TUT DU NA
SE NİN LE Gİ DEN LE — R Sİ LA Cİ OL DU A

MA — N GAY RI DA YA NA ÇAK
MA — N " " " "

Ö ZÜ — M KAL MA DI A MAN
" " " " " "

MEK TU BA YA ZA ÇAK
" " " " " "

YARIM AĞAM İSTANBUL'U MESKEN Mİ TUTTUN
(Sayfa - 2).

-1-

AĞAM İSTANBUL'U MESKEN Mİ TUTTUN AMAN
GÖRDÜM GÜZELLERİ BEN UNUTTUN AMAN
BENİ EVİNİZE KÖLE Mİ TUTTUN AMAN
Bağ { GAYRİ DAYANACAK ÖZÜM KALMADI AMAN
MEKTUBA YAZACAK SÖZÜM KALMADI AMAN

-2-

AĞAM SEN GİDELİ YEDİ YIL OLDU AMAN
DİKTİĞİN FİDANLAR MEYVEYE DÖNDÜ AMAN
SEVİNLE GİDENLER SİLACI OLDU AMAN
Bağlantı.

Şekil A.33 : Ağam İstanbul'u meskenmi tuttun

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 379
İNCELEME TARİHİ : 22 /6 /1973

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

YÖRESİ
KORKUK

DERLEME TARİHİ
11 /4 /1951

KİMDEN ALINDIĞI
ERCÜMENT AVCI
ADNAN OSMANOĞLU

YÂR YAMAN SEYİT KIZI

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

SÜRESİ :

KORO

YÂR YA MAN SEY YİT Kİ Zİ SEN ME Nİ DER
DE SA LIP SAN Dİ GEL O TUR YA NA
SOLO
ŞAM DA GÜL LE YA RAM SA ĞA LIP SAN SİR
TAB HIR GÖ GER Cİ NİM HAR MAN DA Dİ HAR MAN
DA Dİ HER Kİ MİN YÂ Rİ DE YOK DU
KORO
DER DON DA Dİ ĞA MON DA Dİ YÂR YA MAN
SEY YİT Kİ Zİ SEN ME Nİ DER DE SA
LIP SAN Dİ GEL O TUR YA NA ŞAM DA GÜL LE
SOLO
YA RAM SA ĞA LIP SAN SE LÂ VIN SEY YİT Kİ
Zİ NA ÇİH SİN HAR MAN LA Rİ DÜ ZÜ ME

YÂR YAMAN SEYİT KIZI
(2)

SAÇ LA RIN TEL TEL ET SİN DÖK SÜN

AL YA NA GÜS TÜ NE YÂR YA MAN SEY YİT

KI Zİ SEN ME Nİ DER DE SA LIP

SAN Dİ GEL O TUR YA NA ŞAM DA GÜL LE

YA RAM SA GA LIP SAN

(KORO)
1
YÂR YAMAN SEYİT KIZI
SEN MENİ DERDE SALIP SAN
DİGEL OTUR YANAŞAMDA
GÜLLE YARAM SAĞALIP SAN

(SÖLO)
2
BİR TAB HIR GÖGERCİNİM
HARMANDADI, HARMANDADI
HER KİMİN YÂRİDE YOKDU
DER DONDADI, GAM ONDADI

(KORO)
3
YÂR YAMAN SEYİT KIZI
SEN MENİ DERDE SALIP SAN
DİGEL OTUR YANAŞAMDA
GÜLLE YARAM SAĞALIP SAN

(SÖLO)
4
SELÂVIN SEYYİT KIZINA
ÇIKSIN HARMANLAR DÜZÜNE
SAÇLARIN TEL TEL ETSİN
DÖKSÜN ALYANAĞ ÜSTÜNE

(KORO)
5
YÂR YAMAN SEYİT KIZI
SEN MENİ DERDE SALIP SAN
Dİ GEL OTUR YANAŞAMDA
GÜLLE YARAM SAĞALIP SAN

Şekil A.34 : Yar yaman seyit kızı

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 126 ~ 17/3/1973

DERLEYEN
DURMUŞ YAZICIOĞLU

YÖRESİ
ARTVİN-ŞAVŞAT

DERLEME TARİHİ
18/2/1971

KİMDEN ALINDIĞI
TEOMAN GENÇ

SALLANI SALLANI GELİR GEÇERSİN

NOTAYA ALAN
DURMUŞ YAZICIOĞLU

SÜRE :

$\text{♩} =$

SAL LA NI SAL LA NI SO NA CAN GE LİR GE ÇER SİN

YAR BA NA NİS BE TEN SO NA CAN GÖĞ SÜ NA ÇAR SİN
BİR YA NA HAL LA RİN VAY CA NİM BİR YA NA BE Nİ
YU HUN DA GE LİR SE GÜ ZE LİM DE NEN Nİ NEN Nİ

Ne candan seversin Sona'can ne vazgeçersin

Bir yana halların vay canım bir yana beni
Yuhunda gelirse güzelim de nenni nenni

Maral sen güzelsin Sona'can alı neylersin
İnce bel üstüne " salı "
Al dudak " balı "

Usul bölümleri : 11 + 5 dir.

Şekil A.35 : Sallanı sallanı gelir geçersin

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No : 1146
İNCELEME TARİHİ : 13-11-1975

DERLEYEN
M. SARISOZEN

YÖRESİ
İMRAN
KİMDEN ALINDIĞI
MEHMET TORUN

YARIMİN KAŞLARI KALEM

DERLEME TARİHİ
9-3-1954

NOTAYA ALAN
M. SARISOZEN

YA Rİ MİN KAŞ LA Rİ KA LEM YA Rİ
A KAN BOZ BU LA NIK ÇAY LAR A KAN
BÖY LE YA RE YAR YA RE Sİ BÖY LE

MİN KAŞ LA Rİ KA LEM KİM SEM YOK DUR
BOZ BU LA NIK ÇAY LAR MEY VE SİZ O
YA RE YAR YA RE Sİ YÜ RE GİM DE

YA ZAM SE LÂM YA RİM DEN HA BE RAL
LUR MU BAĞ LAR YA RİN DE NAY RI LA
VAR KA RE Sİ HER ŞE YE ÇA RE BU

MA DIM U ÇAN KUŞ DAN HA BER A LAM
NAĞ LAR BU AŞK BE Nİ DER DE BAĞ LAR
LU NUR YOK TUR AY RI LİK ÇA RE Sİ

— 1 —

YARIMİN KAŞLARI KALEM
KİMSEM YOKTUR YAZAM SELÂM
YARİMDEN HABER ALMADIM
UÇAN KUŞDAN HABER ALAM.

— 2 —

AKAN BOZ BULANIK ÇAYLAR
MEYVASIZ OLURMU BAĞLAR
YARİMDEN AYRILAN AĞLAR
BU AŞK BENİ DERDE BAĞLAR.

— 3 —

BÖYLE YARE YAR YARESİ
YÜREĞİMDE VAR KARESİ
HER ŞEYE ÇARE BULUNUR
YOKTUR AYRILIK ÇARESİ.

Şekil A.36 : Yarimin kaşları kalem

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1316
İNCELEME TARİHİ: 24_5_1977

DERLEYEN
İSMET AKYOL

YÖRESİ
BURSA

DERLEME TARİHİ
-1976-

KİMDEN ALINDIĞI
KIYMET VAROL

AT GELİR

(KADIN AĞZI)

SÜRESİ :

NOTAYA ALAN
İSMET AKYOL

AT GE LİR ŞA KIR ŞA KI_R SEV Dİ Ğİ MOĞ LA N

AT GE LİR ŞA KIR ŞA KI_R SEV Dİ Ğİ MOĞ LAN

E LİN DE GÜ MÜ Ş BA KIR

E LİN DE GÜ MÜŞ BA KIR

BE NİM SEV Dİ Ğİ MOĞ LAN SEV Dİ Ğİ MOĞ LA . . . N

BE NİM SEV Dİ Ğİ MOĞ LAN SEV Dİ Ğİ MOĞ LAN

Bİ YIK SA RI GÖ Z ÇA KIR

Bİ YIK SA RI GÖZ ÇA KIR

-Saz-

AT GELİR
(Sahife - 2)

The musical score is written on ten staves, each with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The time signature is 8/8. The lyrics are in Turkish and are written below the notes. The score includes various musical notations such as eighth notes, quarter notes, and rests. There are also some markings like '13/8' and '14/8' which might indicate a change in the time signature or a specific measure count. The lyrics are: 'Gİ Dİ YOM Gİ DE', 'Mİ YOM SEV Dİ Ğİ MOĞ LAN YO LU TÜ', 'KE DE Mİ YOM YO LU TÜ', 'KE DE Mİ YOM KİR MAS LI', 'DA YAR SEV DİM SEV Dİ Ğİ MOĞ LAN', 'KİR MAS LI DA YAR SEV DİM SEV Dİ Ğİ MOĞ LAN', 'Bİ RA KİP Gİ DE Mİ YOM', 'Bİ RA Kİ P Gİ DE Mİ YOM'.

Gİ Dİ YOM Gİ DE

Mİ YOM SEV Dİ Ğİ MOĞ LAN YO LU TÜ

KE DE Mİ YOM YO LU TÜ

KE DE Mİ YOM KİR MAS LI

DA YAR SEV DİM SEV Dİ Ğİ MOĞ LAN

KİR MAS LI DA YAR SEV DİM SEV Dİ Ğİ MOĞ LAN

Bİ RA KİP Gİ DE Mİ YOM

Bİ RA Kİ P Gİ DE Mİ YOM

AT GELİR
(Sahife - 3)

—Saz—

EN TA Rİ Sİ DU

VAR DA SEV Dİ Ğİ MOĞ LA ... N EN TA Rİ Sİ

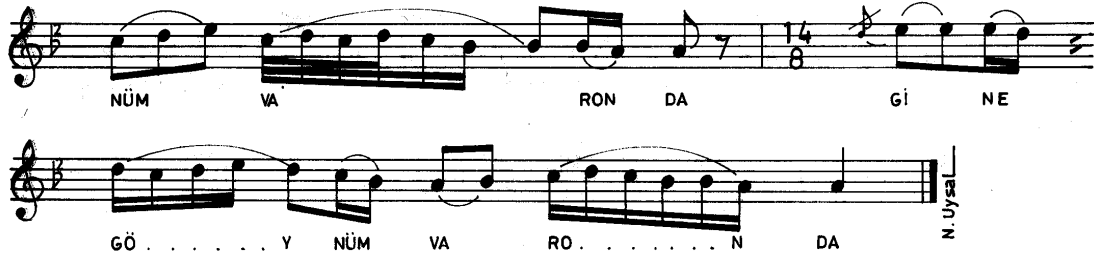
DU VAR DA SEV Dİ Ğİ MOĞ LAN BE NİM YA

RİM HO VA ... R DA BE NİM YA

RİM HO VA ... R DA HO VAR DEY SA

HO VAR DA SEV Dİ Ğİ MOĞ LAN GİY NE GÖY

AT GELİR
(Sahife - 4)

— 1 —
AT GELİR ŞAKIR ŞAKIR (Sevdığım oğlan)
ELİNDE GÜMÜŞ BAKIR
BENİM SEVDİĞİM OĞLAN (" ")
BİYİK SARI GÖZ ÇAKIR

— 2 —
GİDİYOM GİDEMİYOM (Sevdığım oğlan)
YOLU TÜKEDEMİYOM
KİRMASIIDA YAR SEVDİM (" ")
BIRAKIP GİDEMİYOM

— 3 —
ENTARİSİ DUVARDA (Sevdığım oğlan)
BENİM YARIM HOVARDA
HOVAR DEYSA HOVARDA (" ")
GİYNE GÖYNUM VAR ONDA

Şekil A.37 : At gelir (kadın ağzı)

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1335
İNCELEME TARİHİ: 25-5-1977

DERLEYEN
ALİ GÜRLÜ

YÖRESİ
ESKİŞEHİR

KİMDEN ALINDIĞI
SALİHA GÜRLÜ

BEN GİDİYORUM YOLUMA

DERLEME TARİHİ
22-2-1972

SÜRESİ:

NOTAYA ALAN
ALİ GÜRLÜ

BEN GİDİ YOLCA MA DA HA NI MAY ŞEM
BEN GİDİ YOLCA MA DA HA NI MAY ŞEM
BEN GİDİ YOLCA MA DA HA NI MAY ŞEM
BİR TAŞ DEĞİDİR KOCAR LU MO R MA CA BEN DE SE YI
Cİ ÇEK LÜ Dİ RA KEN DE NA SE N CA YIR DE MA SE YI
Bİ RAR ZUM KAL DI DE DI NA YÖ RUM HA NI MAY ŞEM
SE NİN Nİ MA H SEV ME Zİ DİM HA NI MAY ŞEM
RİR LA SA N MUR BA KI SİN " " " " " "
LA RA N GI DI NA YÖ RUM " " " " " "
KEN DİN GE L Dİ BE N YA Nİ NI BOR MA CA
Dİ Nİ YÖ R M CA YIR DE
Dİ Nİ YÖ R M CA YIR DE

—1—
BEN GİDİYORUM YOLUMA DA (Hanım ayşem)
BİR TAŞ DEYDİ KOLUMA (Hanım ayşem)
BENDE SENİ SEVMEZİDİM
KENDİN GELDİN YANIMA

—2—
BEN GİDİYORUM YOLCA YOLCA (Hanım ayşem)
ÇİÇEKLER AÇAR GONCA (Hanım ayşem)
O SENİN MAHMUR BAKIŞIN
SOKUYOR BENİ BORCA

—3—
BEN GİDİYORUM YOLUM BAYIR (Hanım ayşem)
GÜLÜ DİKENDEN AYIR (Hanım ayşem)
AYIRIRSAN TEZDEN AYIR
YANİYOM CAYIR CAYIR

—4—
BEN GİDİYORUM BENDE BENDE (Hanım ayşem)
BİR ARZUM KALDI SENDE (Hanım ayşem)
MAPUSLARA GİDİYORUM
DİN İMAN YOKMU SENDE

Şekil A.38 : Ben gidiyorum yoluma

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1326
İNCELEME TARİHİ : 24.5.1977

YÖRESİ
GÖRELE-Çavuşlu

KİMDEN ALINDIĞI
MUSTAFA TAHMAZ

SÜRESİ :

BEN GEÇİYE GİDEMEM

DERLEYEN
ÖMER AKPINAR

DERLEME TARİHİ
18.12.1974

NOTAYA ALAN
CEMİLE CEVHER

BEN GE Cİ YE Gİ DE MEM BEN GE Cİ YE
BEN GE Cİ YE Gİ DE MEM BEN GE Cİ YE
GE Cİ Yİ LE Gİ GO YU NU RAZ SEV DA LU KİN

Gİ DE ME... M Gİ RA RİM BA CA Ğİ Nİ
Gİ DE ME... M Gİ RA RİM BA CA Ğİ Nİ
GO YU NU RA... Z YÜ BEN SÜ BE RÜ Nİ KA KI YOR
CE MA RA... Z YÜ BEN SÜ BE RÜ Nİ KA KI YOR

Gİ RA RİM BA CA Ğİ Nİ BA BA BE Nİ
GE Cİ SÜ BE RÜ Nİ KA KI YOR PEY GAM BER TA
BEN SÜ BE RÜ Nİ KA KI YOR Yİ KI LA Sİ
YÜ REX YA KAR CA NAL SEV DA LUK ÇE

EV LEN DİR BA BA BE Nİ EV LEN Dİ... R
VUK LA Rİ Rİ VUK LA Rİ
SAY FAN DA Rİ SAY FAN DA
KE NU ŞAK SEV DA LUK ÇE KE NU ŞA... K

Yİ KA Rİ MO CA Ğİ Nİ
PENCE RE DEN BA BA Nİ
TEK BA Sİ MA YA TA YOR
E Yİ HAL LA RA KAL MAZ

N. Uysal

SAYFAN : Harmanı beklemek için
dallardan yapılan kulübe.

-1-
BEN GEÇİYE GİDEMEM
GIRARIM BAÇAĞINI
BABA BENİ EVLENDİR
YIKARIM OCAĞINI

-3-
GEÇİ İLE GOYUNU
BEN SÜRÜYE GATAMAM
YIKILASI SAYFAN DA
TEK BAŞIMA YATAMAM

-2-
BEN GEÇİYE GİDEMEM
GEÇİ BENİ KAKIYOR
PEYGAMBER TAVUKLARI
PENCEREDEN BAKIYOR

-4-
SEVDALUK İNCE MARAZ
YÜREK YAKAR CAN ALMAZ
SEVDALUK ÇEKEN UŞAK
EYİ HALLARA KALMAZ

Şekil A.39 : Ben geçiyeye gidemem

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1328
İNCELEME TARİHİ : 25-5-1977

DERLEYEN
HAMDİ ÖZBAY

YÖRESİ
DİRMİL

KİMDEN ALINDIĞI
KADİR TURAN

SÜRESİ: ♩ = 70

KÖYDEN KÖYE GEZERİM

DERLEME TARİHİ
-1971-

NOTAYA ALAN
HAMDİ ÖZBAY

KÖY DEN KÖ YE GE ZE RİM KÖY DEN KÖ YE
BÖ YÜ NAY DA O N DÖRT TŮ BÖ YÜ NAY DA

GE ON ZE Rİ M DÖRT TŮ İN ÇIK BON CUK Dİ Kİ ZE RİM
MÖR DÜ

İN ÇIK BON CUK Dİ Kİ ZE RİM GEÇ ME GÜ ZEL BU RA DAN
KIZ SA ÇI NI Kİ MÖR DÜ ÖR DÜY SE YA Rİ MÖR DÜ

KÖYDEN KÖYE GEZERİM
(Sahife - 2)

GEÇ ME GE LİN BU RA DA...N BEN KEN Dİ Mİ RAN LİK
OR DUY SE YA Rİ MÖR DÜ AY KA RAN LİK
Ü Kİ... M ZE RİM KEN KA Dİ Mİ Ü Kİ... M ZE RİM
GÖR DÜ AY KA RAN LİK
SA Z... FIN DIK FIS TI...K
KI RA RIM KE NA RIN DAN KI RA RIM
GÜ ZE LİN KI Zİ SO RA RIM VAL LAH BİL LAH SO RA RIM

— 1 —
KÖYDEN KÖYE GEZERİM
İNCİK BÖNCÜK DİZERİM
GEÇME GÜZEL BURADAN
GEÇME GELİN BURADAN
BEN KENDİMİ ÜZERİM
Bağlantı: [FİNDIK FISTIK KIRARIM
KENARINDAN KIRARIM
GÜZELİN KIZI SORARIM
VALLAH BİLLAH SORARIM

— 2 —
BÖYÜN AYDA ONDÖRTTÜ
KIZ SAÇINI KİM ÖRDÜ
ÖRDÜYSE YARIM ÖRDÜ
AY KARANLIK KİM GÖRDÜ
Bağlantı.

Şekil A.40 : Köyden köye gezerim

DERLEYEN
YÜCEL PAŞMAKCI

YÖRESİ
KANGAL

DERLEME TARİHİ
22_5_1975

KİMDEN ALINDIĞI
MUHLİS AKARSU

ÇAY AŞŞAĞI İZ GİDER

—H A L A Y—

SÜRESİ :
=100

NOTAYA ALAN
YÜCEL PAŞMAKCI

18

CA YAŞ SA Ğİ İZ Gİ DE Rİ MÜ GÜ ZEL LER BİR KI NA LI
CA YAŞ SA Ğİ İZ BUL DU MU " " " KE KI NA LI
Gİ DER SEN Bİ ZE UÇ RA — " " " BA BI KÖ

KIZ Gİ DE Rİ MÜ GÜ ZEL LER O KIZ YO LUN SA ŞIR
KIZ Gİ BUL DU RI MU " " " HER TE YO Lİ NE Bİ ŞIR
ZE DOĞ RA — " " " BEN DEN BA KA SE VER

Mİ Sİ GÜ ZEL LER İN SAL LAH Bİ ZE Gİ DE Rİ
Tİ Nİ " " " VAL LÂ Hİ U CUZ BUL DU RI
SE Nİ " " " Bİ LIN MEZ DER DE UĞ RA MU —

GÜ ZEL LER OY GÜ ZEL LE Rİ GÜ ZEL LE Rİ GÜ ZEL LER
" " " " " " " " " " " "

GER DA NA GÜL Dİ ZER LE Rİ GÜ ZEL LER N. Uyşal

Şekil A.41 : Çay aşşağı iz gider (güzeller)

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No:1398
İNCELEME TARİHİ : 25-5-1977

DERLEYEN
OSMAN ÖZDENKİ

YÖRESİ
KIRŞEHİR

ACEM GIZI

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
ÇEKİÇ ALI

NOTAYA ALAN
OSMAN ÖZDENKİ

SÜRESİ :
♩ = 108

ÇIR PI NIP TA ŞA NO
SE Nİ SE VE ... N OĞ LAN

VA YA ÇI KIN CA EĞ LEN ŞA NO VA DA
NEY LE Sİ ... N MA LI YUM DUK ÇA GÖ ZÜN DE ... N

GA LA CEM ÖI Zİ UĞ RU NUĞ RU ... N GA ŞA ... L
DÖ KE ... R MER CA Nİ BU RUN FIN DI ... K AĞ Zİ

TİN DAN BA KIN CA CAN TE LE FE
GAH VE Fİ ... N CA Nİ SE KER Mİ SE ... R

Dİ YOR GÜ LA CE ... M Gİ Zİ
BET Mİ BA LA CE ... M ÖI Zİ

—1—
ÇIRPINIPTA SAN OVAYA ÇIYNCA
EĞLEN ŞANOVADA GAL ACEM KIZI
UGRUN UGRUN ŞASALTINDAN BAKINCA
CAN TELEF EDİYOR GÜL ACEM QIZI

—2—
SENİ SEVEN OĞLAN NEYLESİN MALI
YUMDUKÇA GÖZÜNDEN DÖKER MERCANI
BURUN FINDIK AĞZI GAHVE FİNCANI
ŞEKERMİ ŞERBETMİ BAL ACEM QIZI

Şekil A.42 : Acem gızı

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No : 3188
İNCELEME TARİHİ :
YÖRESİ :
SİVAS

KİMDEN ALINDIĞI :
YÜKSEL YILDIZ
SÜRESİ :

GÜL MENEKŞE SENDEN ALMIŞ KOKUYU

DERLEYEN :
CAN ETİLİ

DERLEME TARİHİ :

NOTAYA ALAN :
CAN ETİLİ

The musical score is written in staff notation with a key signature of one flat (B-flat) and a time signature of 10/8. The melody is composed of eighth and sixteenth notes, often beamed together. The lyrics are written in Turkish and are aligned with the notes. The score consists of ten staves of music. The lyrics are as follows:

GÜL ME NEK ŞE SEN DE — N A — L MIŞ
KO KU YU LE LE KO KU YU
SE NİN LE NA ÇAR MI — Ş DAL YA Rİ — M YA Rİ — M
DAL YA Rİ — M YA RİM BA HAR DA NAY Rİ Lİ — K
GUR BE TİN HU YU GUR BE TİN HU YU
YA ŞOL GÖZ LE RİM DE — N DOL YA Rİ — M YA RİM DOL YA RİM YA RİM
SAV RUL SUN HA — R MAN DA YA RİN E TE Ğİ —

GÜL MENEKSE SENDEN ALMIŞ KOKUYU
(Sahife 2)

LE LE E TE Ğİ ÇI KAR SIN TA_N DIR DA_N SI ÇAK

KE TE Ğİ LE LE KE TE Ğİ YAĞ MA VUR SUN

KÖ YÜ_N BA LI PE TE Ğİ BA LI PE TE Ğİ

Dİ LİN BA NA YE TE_R BA_L YA Rİ_M YA Rİ_M BAL YA

RİM YA RİM

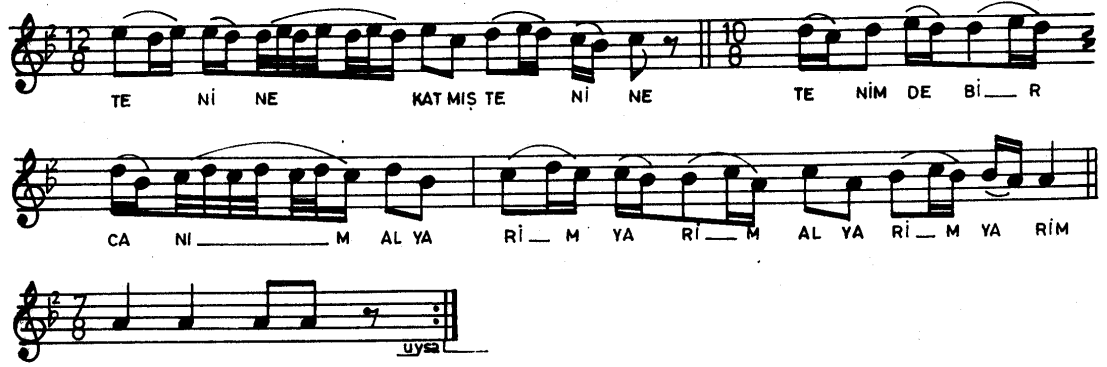
GE LO TUR ŞU SÖ ZÜ YAZ DEF TE Rİ NE

YAZ DEF TE Rİ NE BA NA Sİ TE_M YAZ MA SE LAM

YE Rİ NE SE LA_M YE Rİ NE

GUR BET ZE Hİ Rİ Nİ KAT MIŞ

GÜL MENEKŞE SENDEN ALMIŞ KOKUYU
(Sahife -3)

- 2 -

SAVRULSUN HARMANDA YARIN ETEĞİ
ÇIKARSIN TANDIRDAN SICAK KETEĞİ
YAĞMA VURSUN KÖYÜN BALI PETEĞİ
DİLİN BANA YETER BAL YARIM YARIM

- 3 -

GEL OTUR ŞU SÖZÜ YAZ DEFTERİNE
BANA SITEM YAZMA SELÂM YERİNE
GURBET ZEHİRİNİ KATMIŞ TENİNE
TENİM DE BİR CANIM AL YARIM YARIM .

Şekil A.43 : Gül menekşe senden almış kokuyu

DERLEYEN
TRT

DERLEME TARİHİ
4 - 5 - 1977

NOTAYA ALAN
NIDA TÜFEKÇİ

SU YÜ CE DAĞ LA RIN KA RI N E Rİ Dİ
 NAZ LI O LUR GÜ ZEL LE Rİ R E Sİ
 KA RA COĞ LAN DER Kİ GE Lİ R YAZ LA Rİ

SU YÜ CE DAĞ LA RIN KA RI N E Rİ Dİ
 NAZ LI O LUR GÜ ZEL LE Rİ R E Sİ
 KA RA COĞ LAN DER Kİ GE Lİ R YAZ LA Rİ

SE LÖL DU Gİ DE LİM Bİ ZİM EL LE RE
 DE Lİ GÖ NÜL DE GÜ ZEL ZE RİN DE Lİ Sİ
 GÜ ZEL Kİ M DE NAL DİN DA SE N BU NAZ LA Rİ

SE LÖL DU Gİ DE LİM Bİ ZİM EL LE RE
 DE Lİ GÖ KİM NÜL DE GÜ ZE L DİN DA SE N BU NAZ LA Rİ

YAY LA MI Zİ LÂ LE SÜN BÜL BÜ RÜ DÜ
 GAY RI Bİ Zİ ME LİN KA RA BÜ RÜ DÜ
 A NA NİN BA BA NİN A CI SÖZ Lİ Rİ

ŞÜ YÜCE DAĞLARIN KARI
(Sahife- 2)

YAY LA MI Zİ LÂ LE SÜN BÜL BÜ RÜ DÜ
GAY RI Bİ Zİ ME LİN KA RA BÜ CA RÜ DÜ
A NA NİN BA BA NİN A Cİ SÖZ LI Sİ
Rİ

GE LOL DU Gİ DE LİM DE Bİ Zİ MEL LE RE
GÜ LOL DU " " " " " " " " " "
BA LOL " " " " " " " " " "

GE LOL DU Gİ DE LİM DE Bİ Zİ MEL LE RE
GÜ LOL " " " " " " " " " "
BA LOL " " " " " " " " " "

— 1 —

ŞU YÜCE DAĞLARIN KARI ERİDİ
" " "
SEL OLDU GİDELİMDE BİZİM ELLERE
" " "
YAYLAMIZI LÂLE SÜNBÜL BÜRÜDÜ
" " "
GEL OLDU GİDELİMDE BİZİM ELLERE
GEL " " " "

— 2 —

NAZLI OLUR GÜZELLERİN EYİSİ
" " "
DELİ GÖNÜL GÜZELLERİN DELİSİ
" " "
GAYRI BİZİM ELİN KARA ÇALISI
" " "
GÜL OLDU GİDELİM BİZİM ELLERE
GÜL OLDU " " "

— 3 —

KARACAOĞLAN DERKİ GELİR YAZLARI
" " "
GÜZEL KİMDEN ALDINDA SEN BU NAZLARI
" " "
ANANIN BABANIN ACI SÖZLERİ
" " "
BAL OLDU GİDELİM BİZİM ELLERE
BAL OLDU " " "

Şekil A.44 : Şu yüce dağların kari

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR NO : 3468
İNCELEME TARİHİ : 14. 04. 1990

DERLEYEN
ANKARA DEVL. KONS.

YÖRESİ
KASTAMONU

DERLEME TARİHİ
1948

ÜÇ KUŞUDUK UÇAR İDİK HAVADA

KİMDEN ALINDIĞI
YORGANSIZ HAKKI ÇAVUŞ

NOTAYA ALAN
SÜLEYMAN ŞENEL

SÜRESİ : ♩ = 112

SAZ -----

ÜÇ KU ŞU DUK AM MAN U ÇA Rİ DİK HA VA DA YAN DIM
ÜÇ Gİ DE RİM AM MAN BE ŞAR DI MA BA KA RİM YAN DIM
BEN GÜ Lİ DİM AM MAN KO PAR DI LAR DA Lİ Mİ YAN DIM

ÜÇ KUŞUDUK UÇAR İDİK HAVADA

The musical score is written on seven staves. The first staff is in 2/4 time, and the subsequent staves are in 2/8 time. The key signature is one sharp (F#). The lyrics are written below the notes, with some words appearing on multiple lines. The score includes various musical notations such as treble clefs, key signatures, time signatures, notes, rests, and dynamic markings like '3-' and '2-'. The lyrics are in Turkish and describe a scene of three birds flying in the sky.

ÜÇ KU ŞU DUK AM MAN U ÇA Rİ DİK HA VA DA YAN DIM
ÜÇ Gİ DE RİM AM MAN BE ŞAR DI MA BA KA RİM YAN DIM
BEN GÜ Lİ DİM AM MAN KO PAR DI LAR DA LI MI YAN DIM

AV Cİ DA VUR DU KA VUR DU LAR BEN YAN DIM
COŞ KUN DA SU LAR Gİ Bİ DUR MAZ BEN YAN DIM
E ŞİM DE DOS TUM BİL ME ZOL DU BEN YAN DIM

A MA NAM MAN TA VA DA
A MA NAM MAN A KA RİM
A MA NAM MAN HA LI MI

YAV RU DA KUŞ LAR AM MAN ÖK SÜZ KAL DI YU VA
BOY NU DA BÜ KÜK AM MAN YAV RU LA RA YA NA
BE NİM DE YA RİM AM MAN MEM LE KE TİN ZA LI

DA RİM YAN DIM YAV RU DA KUŞ LAR AM MAN
MI YAN YAN DIM BOY NU DA BÜ KÜK AM MAN
BE NİM DE YA RİM AM MAN

ÖK SÜZ KAL DI YU VA DA YAN DIM
YAV RU LA RA YA NA RİM YAN YAN DIM
MEM LE KE TİN ZA LI MI

İF Tİ RA DIR HEY MUS TAN DİK BEN YAN DIM

ÜÇ KUŞUDUK UÇAR İDİK HAVADA

A MA NAM MAN İF TI RA - - - - -

AL LAH TA Bİ Zİ AY GIN BAY GIN BU SEV DA DAN

SEV DA DAN GUR TA RA - - - - -

S. SABUNCU

- 1 -

ÜÇ KUŞUDUK AMAN UÇAR İDİK HAVADA YANDIM
AVCI DA VURDU KAVURDULAR BEN YANDIM AMAN TAVADA
YAVRU DA KUŞLAR AMAN ÖKSÜZ KALDI YUVADA YANDIM

- Bağlantı -

İFTİRADIR HEY MUSTANDIK BEN YANDIM AMAN İFTİRA
ALLAH BİZİ AYGIN BAYGIN BU SEVDADAN GURTARA

- 2 -

ÜÇ GİDERİM AMAN BEŞ ARDIMA BAKARIM YANDIM
COŞKUN DA SULAR GİBİ DURMAZ BEN YANDIM AMAN AKARIM
BOYNU DA BÜKÜK AMAN YAVRULARA YANARIM YANDIM

- Bağlantı -

İFTİRADIR HEY MUSTANDIK BEN YANDIM AMAN İFTİRA
ALLAH BİZİ AYGIN BAYGIN BU SEVDADAN GURTARA

- 3 -

BEN GÜL İDİM AMAN KOPARDILAR DALIMI YANDIM
EŞİM DOSTUM BİLMEZ OLDU BEN YANDIM AMAN HALİMİ
BENİM DE YARIM AMAN MEMLEKETİN ZALİMİ YANDIM

- Bağlantı -

İFTİRADIR HEY MUSTANDIK BEN YANDIM AMAN İFTİRA
ALLAH BİZİ AYGIN BAYGIN BU SEVDADAN GURTARA

Şekil A.45 : Üç kuşuduk uçar idik havada

İTÜ TÜRK MÜSİKİSİ DEVLET
KONSERVATUVARI YAYINLARI NO:

YÖRESİ:

NİNDEN ALINDIĞI:

ERVAHI EZELDE
(SÜMMANİDEN)

DERLEYEN
YAVUZ TOP

DERLEME TARİHİ:

NOTAYA ALAN
NİDA TUFEKÇİ

8/8 7/8

ER VA HI E ZEL DE LEV HI KALEM DE LEV HI KA LEM DE
A R F BI LİR AŞ EH Lİ NİHA Lİ Nİ CA NANHA Lİ Nİ
G LAY DI DÜNYA DA İK BA LİM YA VER İK BA LİM YA VER

BU BE NİM BAH TI MI FA RA YAZ MIŞ LAR
KAL DI RIR GÖN LÜN DEN KI LU KA Lİ Nİ
E LET SEM SEV Dİ GİM A CER KİM NE DER

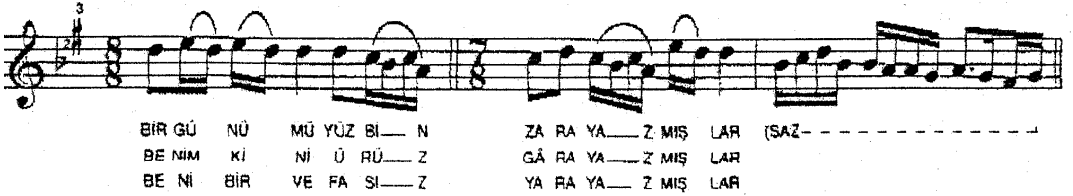
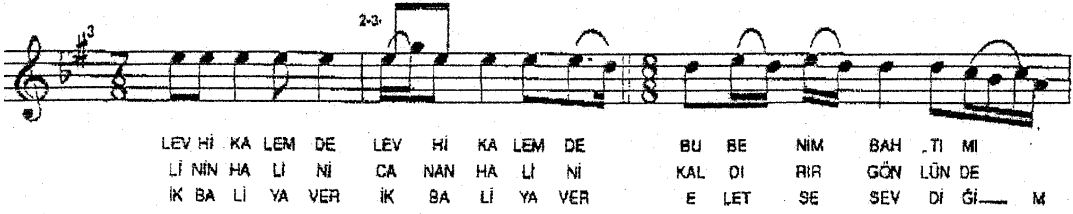
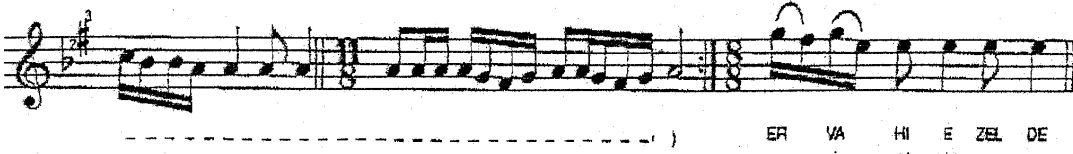
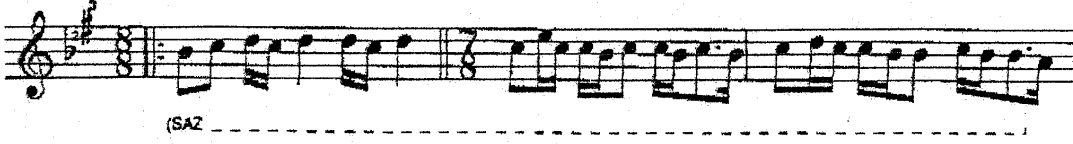
Bİ Lİ RİM GÜL DÜR MEZ DEV Rİ A LEM DE
HER KEZ DOS TA YAZ MIŞ AR ZU HA Lİ Nİ
BİL MEM TE CEL Lİ Mİ YOK SA KI KA DER

DEV Rİ A LEM DE BİR GÜ NÜ MÜ YÜZ BİN ZA RA YAZ MIŞ LAR
AR ZU HA Lİ Nİ BE NİM KI Nİ Ü RÜZ Sİ RA YAZ MIŞ LAR
YOK SA KI KA CER BE Nİ BİR VE FA SIZ YA RE YAZ MIŞ LAR

1

¹ İ.T.Ü. T.M.D.K Yayınları arasında Nida Tüfekçi tarafından notaya alınmış fakat incelemeler sonucunda türkü 22/8'lik olmayıp 8/8'lik ve devamı 7/8'lik devam ettiği tespit edilmiştir.

ERVAH-I EZELDE LEVHİ KALEMDE

ERVAH-I EZELDE LEVHİ KALEMDE

BI LI RİM GÜL DÜR MEZ
HER KES DÖS TA SAL MIŞ
BİL MEM TE CEL Lİ Mİ
(YA ZAN LAR LEY LA NİN

DEV Rİ A LEM DE BİR GÜ NÜ MÜ YÜZ BİN
AR ZU HA Lİ Nİ BE NİM Kİ Nİ Ü RÜZ
YOK SA Kİ KA DER BE Nİ BİR VE FA SİZ
MEC NUN Kİ TA BİN SÜM MA Nİ Yİ BİR KE

ZÂ RA YAZ MIŞ LAR
GÂ RA YAZ MIŞ LAR
YA RA YAZ MIŞ LAR
NA RA YAZ MIŞ LAR)

(SAZ...)

ŞANLIYIK

ERVAH-I EZELDE LEVHİ KALEMDE
BU BENİM BAHTIMI KARA YAZMIŞLAR
BİLİRİM GÜLDÜRMEZ DEVR-I ÂLEMDE
BİR GÜNÜMÜ YÜZ BİN ZÂRA YAZMIŞLAR

ARİF BİLİR AŞK EHLİNİN HALİNİ
KALDIRIR GÖNLÜNDE KILL-Ü KÂLİNİ
HERKES DOSTA SALMIŞ ARZU HALİNİ
BENİM KİNİ ÜRÜZGÂRA YAZMIŞLAR

OLAYDIM ONLARA İKBÂL-I YÂVER
EL ETSE SEVDİĞİM ACEP EL NE DER
BİLMEM TECELLİ Mİ YOKSA Kİ KADER
BENİ BİR VEFASIZ YARA YAZMIŞLAR
(YAZANLAR LEYLA'NIN MECNUN KİTABIN
SÜMMAN'IYI BİR KENARA YAZMIŞLAR)

ERVAH : Rûhlar

LEVH-İ KALEM : Tanrı takdrinin; olmuş ya da olacaktanın yazıldığı levha.

KİVL : Karar, yargı

KAVİL : Sözleşme, anlaşma

KILL-Ü KÂLİ : Dedikodu, vesvese

Şekil A.46 : Ervahı ezelden

² TRT Müzik Dairesi Yayınları arşivinde bulunan ve Süleyman Yıldız tarafından notaya alınan düzeltilmiş nota.

-2-
BİR ATAŞ VER CİGARAMI YAKAYIM

GELÇTÜRK

AH BİR ATAŞ VER CİGARAMI YAKAYIM
SEN SALLAN GEL BEN BOYUNA BAKAYIM

UZUN OLUR GEMİLERİN DİREĞİ
ÇATAL OLUR EFELERİN YÜREĞİ

AH VUR ATAŞI GAVUR SİNEM KO YANSIN
ARKADAŞLAR UYKULARDAN UYANSIN

UZUN OLUR GEMİLERİN DİREĞİ
ÇATAL OLUR EFELERİN YÜREĞİ

ATAŞ : Ateş
CİGARA : Sigara
SİNE : Bağır, göğüs, yürek
ÇATAL : Çift güçlü, sağlam

Şekil A.47 : Ah bir ataş ver

Ek 2: Konuyla İlgili Yücel Paşmakçı'nın Fikirleri

Halk ezgilerimizin notalarını yazarken yapılan ölçülendirmelerde, gerek müzik cümle ya da cümleciklerinin gerekse söz unsurundaki ifadelerin önemli yer tuttuğu bilinen bir husustur.

Merhum Muzaffer Sarısözen'in 1962 yılında yayımladığı “Türk Halk Müziği Usülleri” adlı kitabında üç kategoride toplanan bu ölçülendirmenin notasyon konusuna yeterince ışık tuttuğunu söylemeliyiz. Halk ezgilerinin notalarının tespitinde objektif olmak zorunluluğu da kesindir.

Ancak; bu safhada ve özellikle karma usüllerde ortaya çıkan ve ister istemez yadırganan bazı değerlendirmelerin, kaynak kişilerin hafızalarından veya derleme aşamasındaki unutkanlıklarından zuhur eden bazı aksaklıklara tâbi olabileceği ihtimali de gözden uzak bulundurulmamalıdır. Zira bu suretle bir yanlışın arkasından gidilmemiş olacaktır. Bu çalışmada Mehmet Koç'un konuya göstermiş olduğu ilgi ve titiz gayret taktire şayandır. Atacağı ileri adımlarda kendisine başarılar diliyorum.(Paşmakçı, 2009)

HALK EZGİLERİMİZİN NOTALARINI YAZARKEN YAPILAN
ÖLÇÜLENDİRMELERDE, ÇERÇER MÜZİK CÜMLE YADA CÜMLECİKLERİ
NİN ÇERÇERİ ÇÖZ UNSURUNDAKİ İFADELERİN ÖNEMLİ YER
TUTTUĞU BİLİNEBİR BİR HUKUKTUR.

MERHUM MUZAFFER SARISÖRENİN 1962 YILINDA YAYIMLADIĞI
"TÜRK HALK MÜZİĞİ USULLERİ" ADLI KİTAPINDA ÜÇ KATEGORİDE
TOPLANAN BU ÖLÇÜLENDİRME^{MENİN} NOTASYON KONUSUNA İŞİK TUTTUĞUNU
SÖYLEMELİYİZ. HALK EZGİLERİNİN NOTALARININ TESBİTİNDE
OBJEKTİF OLMAK ZORUNLUĞU DA KESİNDİR.

ANCAK; BU SAHADA VE ÖZELİLE KARMA USULLERDE ORTAYA
ÇIKAN VE İSTER İSTEMEZ YADIRGANAN BAZI DEĞERLENDİRMELERİN,
KAYNAK KİŞİLERİN HAFİZALARINDAN VEYA DEĞERLEME AŞAMASINDA Kİ
UNUTKANLIKLARINDAN ZUHUR EDEN BAZI AKSAKLIKLARA TÂBİ ~~OLABİLECEĞİ~~
İHTİMALİ DE GÖRÜLEN UZAK BULUNDURULMAMALIDIR. ZİRA
BU SURETLE BİR YANLIŞIN ARKASINDAN GİDİLMEMİŞ OLACAKTIR.

BU ÇALIŞMADA MEHMET KOCANIN KANUNYA GÖSTERMİŞ OLDUĞU
İLGİ VE TİTİZ ÇAYRETTİ TAKTİRE ŞAYANDIR. ATACAĞI İLERİ
ADIMLARDA KENDİSİNE BAŞARILAR DİLİYORUM.

13.10.2009.
NİCEL PASMAKÇI
NİCEL PASMAKÇI

Ek 3: Konuyla İlgili Metin Eke'nin Bildirisi

Usûl tespiti: Bazı ezgilerimizin notalarında, usûl tespitlerinde bazı aksaklıklar görülmektedir.

Örnek: 1- Ben Ağlarım Yane Yane

Yöre: Sivas T.H.M. Repertuar No: 667

Bu ilahinin usûlü; $15/4$ 'lük ($7/4 + 4/4 + 4/4 = 15/4$) Karma Usûl olarak yazılmıştır. Türk Halk Müziği'nde es ile başlama geleneği vardır. Bu ilahide ölçü başına $1/4$ 'lük es konulmuş olsa idi, ezginin usûlü $4/4$ 'lük Ana Usûl olacaktı.

Örnek: 2- Usandım Senin Elinden.

Yöre: Sivas T.H.M. Repertuar No: 2281

Ezginin usûlü $19/8$ 'lik karma usûl olarak yazılmıştır. Birinci ölçü analiz edildiğinde, $9/8$ 'lik Birleşik ve $10/8$ 'lik Karma usûlleri içerdiği görülmektedir. $9/8$ 'lik olan bölümün düzümlü: $2+2+2+3$ 'dür. $10/8$ 'lik olan bölümün sözleri “oy oy”dur. İkinci “oy” hecesi $3/8$ 'lik nota değeri ile belirtilmiştir. Eğer kaynak kişi burada $1/8$ 'lik fazla bir uzatma yapmadan okumuş olsaydı, bu bölüm de $9/8$ 'lik olacak ve dolayısıyla ezginin usûlü $19/8$ değil, $9/8$ olacaktı.

Örnek: 3- Şu Yüce Dağların Karı Eridi.

Yöre: Silifke-Mut. T.H.M. Repertuar No: 1467

T.H.M.'de usûllerin tespitleri genel olarak söz unsuruna ve melodik yapıya göre yapılmıştır. Eğer, söz okunurken, usûl bir kalıba oturtulamıyorsa, o zaman cümle bitene kadar usûl vurulur, sayılır ve mertebesi belirlenerek usûl tespiti yapılır. Bu ezginin usûlü $27/8$ 'lik olarak belirtilmiştir. Kesik çizgiyle ayrılan ölçü, $14/8$ ve $13/8$ 'lik iki bölümden oluşmaktadır ve her söz cümlesi $27/8$ 'lik usûlü içermektedir. Usûl tasnifi söz unsuruna göre yapılmıştır. fakat bu ezginin usûlü; melodik yapıya göre bir tespit yapılacak olursa $9/8$ 'lik Birleşik Usûl'dür. (Düzümü: $2+3+2+2 = 9/8$) Üç tane $9/8$ 'lik usûlün birleşiminden $27/8$ 'lik karma Usûl meydana gelmiştir.

Genellikle ezgilerin, nakarat (aranağme) bölümlerinin şan olarak yazılmış olması: TRT Repertuarında bulunan ezgilerin notalarında genellikle saz aranağmeleri bulunmamaktadır. Nakaratlar şan'a göre yazıldığı için, sazlara bazen çok yalın bazen de ters gelmektedir.

Örnek: 1- Taşa verdim yanımı

Yöre: Erzincan T.H.M. Repetuar No: 764

Örnek: 2- Bu Gün Saba ile Visal-î yardım (İnceden ince)

Yöre: Erzurum T.H.M. Repertuar No: 159

Bazı ezgilerde mertebe'lerin doğru olarak tespit edilmemesi: T.R.T. Repertuarında bulunan bazı ezgilerin mertebeleri, icralarındaki gider ile uyuşmamaktadır. Mertebesi 4'lük olarak yazılan, ama icrasında mertebesinin 8'lik olmasının daha doğru olduğu veya bunun tam tersi olan ezgiler mevcuttur. Genel olarak 2'lik, 4'lük, 8'lik ve 16'luk mertebelerin giderleri bellidir. Bazı ezgilerde metronom yazılmamış olsa bile, mertebeleri doğru tespit edilmişse, doğru bir giderle icra edilmiş olacaktır. Bazı yöre ezgilerimizde; Kerkük'te 10/16'lık, Burdur'da 9/16'lık, Karadeniz bölgemizde 7/16'lık mertebeler kullanılmıştır. Genel olarak 4 zamanlı ezgilerin mertebeleri 4'lük olarak yazılmıştır. Ama 4 zamanlı olduğu halde giderleri birbirinden farklı olan ezgiler mevcuttur. Gideri biraz daha hızlı ezgilerde 4/8'lik veya daha ağır ise 4/2'lik mertebeler de kullanılabilir ve metronomun belirtilmemiş olması büyük bir sorun yaratmayabilir. Çünkü 4 zamanlı ezgilerin giderleri aynı olacak diye bir kural yoktur. Aşağıda örnek olarak verilen Pamukçu Bengi Zeybeği'ndeki 4'lük mertebe ile zeybeğin icrasının ağır bir karakter taşıdığı ve melodik yapısı ile uyuşmadığı, bunun yerine mertebenin 8'lik olması halinde daha uyumlu olacağı, mertebesi 4'lük olan Koca arap Zeybeği ile mukayese edildiğinde daha iyi anlaşılmaktadır.

Örnek: 1- Pamukçu bengi Zeybeği

Yöre: Balıkesir T.H.M. Repertuar No: 94

Örnek: 2- Koca Arap Zeybeği

Yöre: Aydın T.H.M. Repertuar No: 127

Yukarıda açıklanan yazım kuralları, usûl tespitleri, saz bölümleri, mertebe, vb. eksiklikler içeren, T.R.T. T.H.M. Repertuarında bulunan bazı ezgiler bilirkişilerden oluşan bir komisyon tarafından, yeniden gözden geçirilerek, düzenlenmeli ve eksiklikleri giderildikten sonra düzenlenmiş şekliyle, profesyonel sanatçılara yeniden okutularak, sesleri kayıt edilmelidir.

Sadece sözleri mevcut olan ve notaları olmayan yöresil Uzun Havalarımızın da yöre tavrılarını iyi bilen profesyonel veya mahallî sanatçılara okutularak ses kayıtlarının yapılması ve notaya alınması gereklidir. Her geçen gün, otantik değerlerimizin biraz daha eksilmesine sebebiyet vermektedir.

Eksiklikleri giderilerek yeniden düzenlenen ezgiler dahil, T.H.M. Repertuarındaki bütün ezgiler, gerek yöreye, gerekse ezgi adlarına göre düzenlenmiş kitaplarıyla, notalarıyla ve müzik CD'lerine yapılan kayıtlarıyla geleceğe intikal ettirilebilir ve korunabilir (Eke, 2007).

KALEDEN KALEYE ŞAHİN UÇURDUM

Ek-1

KA LE DEN KA LE YE ŞA Hİ NU ÇUR DUM A Hİ LEN
KA LE DEN KA LE YE TAS BE NO LAY DİM E LÂ GÖZ

VA Hİ LE . . N GÜ NÜH GE ÇİR DİM A Hİ LEN VA Hİ LE . . N
ÜS YÜ HE KAS BE NO LAY DİM E LÂ GÖZ ÜS TÖ HE

GÜ NÜH GE ÇİR DİM VA RE SE KE REZ DİM ŞER BE Yİ ÇİR DİM
KAS BE NO LAY DİM YA LI HIZ KA LA NA EŞ BE NO LAY DİM

ÖY LÖ LUR RÖY LÖ LUR TÜRK MEN GÜ ZE Lİ
" " " " " " " " " " " "

Şekil A.48 : Kaleden kaleye şahin uçurdum

5-2
 (Saz.)
 AY VA Dİ Bİ
 AY VA Dİ Bİ
 SE RİN O LUR YAT MA DÜ KIZ LAR GE LİR
 LA LE Mİ DİR CÜL MU DA ŞİN DA KI
 (Saz.)
 SAK LI GİZ Lİ BAK MA YA AL TIN İS TER
 SIR MA Mİ DİR TEL Mİ DİR NE BA KAR ŞIN
 I (Saz.) II
 AK GER DA NA TAK HA YA TAK MA YA
 KARŞIN DA KI EL Mİ DİR EL Mİ DİR

Şekil A.49 : Ayva dibi serin olur

EX-3

EVIE RI NIN O NU HU ZUM AS MA SI MOL LA MOL LA
VA RI NINGEY DI EF HU RI YE TI BAS MA SI MOL LA

U ZUM AS MA SI HU RI YE TI BAS MA SI MOL LA

SE KER DEN BUR MA MOL LA MOL LA KEN DI HI KOL

LA MOL LA

Şekil A.50 : Evlerinin önü üzüm asması

SÜRESİ : X → ?
EK-4

GU LEN BER SA GA... R GO YU NI DE NE GOS TER ME... Z BO
GU LEN BER SA YA... R I NE GI DE NE GOS TER ME... Z BI
GU LEN BER SA YA... R ME DE GI DE NE GOS TER ME... Z GE

YU NU DE RI YE ME RI YE BO YU NA BO SU NA BEN SE NE GUR BAN
DE GI LE GE MI LE GE BO YU NA BO SU NA " " " " "
DE GI GE DE GE ME DE GE BO YU NA BO SU NA " " " " "

GU LEN BER GIT ME GE LIM GU LEN BER GUR BA NO LIM
" " " " " " " " " " " "

Şekil A.51 : Gülen ber sağar koyuni

HAVUZ BAŞININ GÜLLERİ

Ek-5

HA VUZ BA SI NN GÜL LE Rİ
HA VUZ BA SIN DA ÜC TES Tİ
HA VUZ BA ŞIN DA YAT MAZ DİM

SAK ŞAK O TER BÜL BÜL
NE YA HAN BİR RÜZ GÂR
YOR GA NİM YE LE AC

LE Rİ SAK SAK O TER BÜL BÜL
ES Tİ NE YA HAN BİR RÜZ GÂR
MAZ DİM YOR GA NİM YE ES Tİ MAZ DİM

O YA RİN DU
O YAR BEN DEN
SEN SİZ BİR YE

DU DİL LE Rİ O YA RİN DU
U HİT KES Tİ O YAR BEN DEN
U DİL MİT

Şekil A.52 : Havuz başının gülleri

KİMDEN ALINDIĞI
ŞİİRİ: SARISÖZEN

BEN AĞLARIM YANE YANE
(İLÂHİ)

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

SÜRE
J = 72

BEN AĞ LA RİM YA NE YA NE AŞK Bİ YA Dİ
GÂH E SE RİM YEL LER Gİ Bİ GÂH TO ZA RİM
BEN YU MU SU Bİ ÇA RE YİM AŞK E LİN DEN

BE Nİ KA NE NE Â Kİ LEN NE Dİ VA NE
YOL LA R Qİ Bİ GÂHA KA RİM SEL LER Gİ Bİ
A VA RE YİM BAŞTAN A YA GA VA RE YİM

BEL GÖR BE Nİ BE Nİ AŞK NEY LE Dİ DER DE Sİ RİP
SEL GÖR BE Nİ BE Nİ AŞK NEY LE Dİ DER DE Sİ RİP
YAR E Yİ LE Nİ

Şekil A.53 : Ben ağlarım yane yane

EK-7

USANDIM SENİN ELİNDEN

2 + 2 + 2 + 3 = 9 2 + 2 + 2 + 3 = 9

USANDIM SENİN ELİNDEN
 AS KI LE KEN Dİ NO GER SİN HO YO YO
 YE HAR SIN YAR Dİ YE Oİ YE O YO Y Y

DE Lİ GÖ NÜL AB DAL GÖ Nİ L
 OÖ HER BAĞ RI GÖ NÜL Nİ YE SİN
 Nİ YE DE Lİ

GI DE HEM QUR BE TE LL H DEN ZA LİM
 SEN Kİ Mİ GÖR SEN SE VE R SİN ZA LİM
 NE LE RET DİN FER HA Dİ YE ZA LİM

DE Lİ GÖ NÜL AB DAL GÖ NÜL VAY

Şekil A.54 : Usandım senin elinden

ŞU YÜCE DAĞLARIN KARI

EK-8

2 + 3 + 2 + 2 = 9 2 + 2 + 2 + 3 = 9 2 + 2 + 2 + 3 = 9

SU YÜ CE DAĞ LA RIN KA RI H E Rİ Dİ
 NAZ LI O LUR GU ZEL LE Rİ E Yİ Sİ
 KA RA COĞ LAN DER Kİ GE Lİ R YAZ LA Rİ

SU YÜ CE DAĞ LA RIN KA RI H E Rİ Dİ
 NAZ LI O LUR GU ZEL LE Rİ N E Yİ Sİ
 KA RA COĞ LAN DER Kİ GE Lİ R YAZ LA Rİ

SE LÖL DU GI DE LİM DE Bİ ZİM EL LE RE
 DE Lİ GÖ NÜL GU ZEL LE RİN LE Lİ Sİ
 GU ZEL Kİ M DE NAL DN DA SE N BU NAZ LA Rİ

Şekil A.55 : Şu yüce dağların karı

TAŞA VERDİM YANIMI

TA ŞA VER DİM YA NI MI TOPRAK EM Dİ
DAĞ LA RI DU MAH AL DI BİL BÜ LÜ Fİ
E LİN DE AL TIN SAN DAN PER DE Vİ KAL

KA NI MI OY DAĞ LAR OY DAĞ LAR
GAN AL DI " " " " " "
DIR CAM DAN " " " " " "

OY DAĞ LAR OY DAĞ LAR OY EZ RA
" " " " " " EZ RA
" " " " " " AL HAN

İ LE CAN VER MEZ DİM CA NAN AL DI CA NI
CE LE BORÇ LU KAL DİM BİR CA NIM VAR YAR AL
RI VU R BE Nİ BE NU SAN DİM BU CAN

MI OY DAĞ LAR SÜMBÜL İÜ BAĞ LA ROY
DI " " " " " " " " " " " "
DAN " " " " " " " " " " " "

Şekil A.56 : Taşa verdim yanımı

İNCE DEN İNCE
Emrahden

NOTAYA ALAN
NİDA TÜFEKÇİ

BU GÜN SA BA HI LE Vİ SA Lİ YA RI
DE YİN BA NA BİR HA BER VAR
..... İN CE DE Yİ NİN CE
O BO YU ZER TA RIN HA YA Lİ YA RI
DEM YÜZ GÜN NE SE Rİ VA VIR
İN CE DEN İN CE İN CE DE YİN İN CE
OL MAK İS TE Rİ SEN EM HAN MU HAB BET PE
ZİR ZENCİ Rİ HE VA YA

Şekil A.57 : İnceden ince

PAMUKÇU BENGİ ZEYBEĞİ

SÜRESİ :

NOTAYA ALAN
HALİ BEDR YÖNETKEN

Şekil A.58 : Pamukçu bengi zeybeği

KİMDEN ALINDIĞI
RÜSEYN DOĞAN, AHMET EĞRİSOYUN
SÜRESİ : 22

KOCAARAP ZEYBEĞİ

NOTAYA ALAN
M. SARI SOZEN

Şekil A.59 : Koca arap zeybeği

ÖZGEÇMİŞ

Ad Soyad: Mehmet Koç

Doğum Yeri ve Tarihi: 1970 Adıyaman

Adres:

Lisans Üniversite: İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı

1970 Adıyaman-gerger doğumlu. 1976–1981 yılları arasında İstanbul-Hasköy ilkokulunu, 1982 yılında İ.T.Ü. T.M.D. Konservatuarı’nı tamamladı. 1992’de Yüksek Lisans programına kabul edildi. Yüksek Lisansını başarıyla tamamlamasına rağmen özelsebeplerden dolayı tez programını tamamlayamaması sebebiyle okuldan ayrılmak zorunda kaldı. 2009 Öğrenci affından faydalanarak tekrar Yüksek Lisans Programına dahil olmuştur.

Birçok kurumda koro şefi, bağlama eğitimcisi ve bağlama sanatçısı olarak görev aldı.

1987–1990 Kartal Halk Eğitim merkezi, 1990–1992 Şişli Halk Eğitim Merkezi, 1992-93 Bartın-Amasra Halk Eğitim Merkezi, 1993-1996 Kartal Belediyesi T.H.M. korosunda saz icracısı ve bağlama eğitmenliği, öğrencilik döneminde Adnan Koç, Cengiz Özkan, Cihan Yurtçu, Kadir Verim, Engin Demirtaş, Ünal Yörük, İlker Çelik, Doğan Demir’den oluşan okulun efsane T.H.M. enstrüman topluluğuyla birlikte birçok konserlere, yarışmalara, festivallere, TRT rogramlarına, özel TV’lere halk müziği bantlarına bağlama icracısı olarak katılmıştır.

1994 yılında “KOÇ Müzik Üretim” adı altında bir yapımcı şirketi kurarak birçok Kaset ve CD albümlerine yapımcı yönetmen ve saz sanatçısı olarak stüdyolarda eşlik etmiş, 25’i aşkın albümde yapımcı olarak yer almıştır. Albümlerde Prof. Adnan Koç, Öğr. Gör. Cihan Yürtçu, Öğr. Gör. Kadir Verim, Cengiz Özkan, Ünal Yörük, Ertan Tekin, Kadir şeker, Çetin Akdeniz gibi birçok ustayla birlikte çalıştı. 2002-2008 yılları arasında M.E.B. Özel Mehmet KOÇ Güzel Sanatlar Merkezi’ni kurdu. Bu dönem arasında sertifika programlı birçok öğrenci yetiştirdi. 2008’den beri Maltepe

Halk Eğitim, Kartal Halk Eğitim Merkezleri'nde koro şefi, İstanbul Üniversitesi İcra Heyeti T.H.M. topluluğunda misafir saz sanatçısı olarak devam etmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı Türk Halk Müziği asil seçici jüri üyeliği devam etmektedir.

Kültür Bakanlığına bağlı orak, aşıklık geleneğinin içine dahil olmuş Aşık Daiminin manevi ışığında Aşık Ekberi, Aşık Garip Bektaş'tan yararlanmıştır. Aşık Mahçubi mahlasıyla şiirleri bulunmakta ve halen yazmaktadır. 200 şiirlik kitabı basıma hazır durumdadır.

Bağlama eğitimi üzerine ilk deneme çalışmalarımı kitap halinde yayınlayarak Nida Tüfekçi, Yücel Paşmakçı, Fikret Değerli, Sadi Yaver Ataman, Arif Sağ, Yavuz top, İrfan Kurt, Şendoğan Karadeli, Göktan Ay, Erdoğan Eskimez gibi ustaların da olur ve takdirlerini kazanmıştır. Bestecilik yönünde bulunan Mehmet Koç, 4 Bağlama konçertosu, 1000'e yakın türkü formatlı söz ve müziği kendisine ait olan eser, 10 adet türk sanatmüziği şarkı formunda bestesi bulunmaktadır.

Babası Hüseyin Koç'tan derlediği “Dik halayı, Ağır halay ve boz eşek halayı” gibi Adıyaman halkezgilerini TRT Türk Halk Müziği Repertuarına kazandırmıştır. Her daim minnettar kaldığı, hocaları Nida Tüfekçi, Yücel Paşmakçı, Neriman Altındağ Tüfekçi, Şenel Önalı, Hurşit Ungay, Ali Ekber Çiçek gibi nice değerli üstadın öğrencisi olma şerefini kazanmıştır.

“Sıla Gözlüm” adlı söz müziği kendisine ait (9 eser) CD ve 3 CD'lik türkü formundaki eserleri yayına hazırdır.